Vol. VII
No. 4

14th July, 1977.
(Thursday)
23 Ashadh, 1899 S.E.

THE ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates
OFFICIAL REPORT

CONTENTS

PAGES

Oral Answers to Questions. .. 383

Short Notice Questions and Answers. .. 406

Written Answers to Questions (Starred) .. 412

Matters under rule 329 :

(I) Hunger strike by the work-charge employees of P.W.D. .. 415

(2) Glut in the Jaggery market in our state, for want of export. .. 419

Calling attention to Matters of Urgent Public Importance :

(1) Losses sustained by the poultry breeders in the State. .. 422

(2) Bomb throwing incident in Koilkuntla sub-jail, Kurnool district. .. 424

(3) Allotment of houses constructed for hut-dwellers of Afzalsagar tank, Hyderabad. .. 424

Papers laid on the Table:

Rules prescribing the nature of control of the Commissioners of Municipalities over the officers. .. 426

Annual Financial Statement (Budget) for 1977-78 :

(Demands for Grants) :

Labour and Employment, Relief and Rehabilitation. .. 427

Appendix. .. 471

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH, AT THE GOVERNMENT CENTRAL PRESS, HYDERABAD.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker:	Sri R. Dasaratharama Reddy
Deputy Speaker:	Sri Syed Rahmat Ali
Panel of Chairmen:	1. Sri Kaza Kamanadham
	2. Sri M. Narayan Reddy
	3. Smt. T.E.S. Ananda Bai
	4. Sri Vanka Satyanarayana
	5. Smt. N. Vijayalaxmi
	6. Sri Appanna Dora
Secretary:	Sri K. Sriramachari
Deputy Secretaries:	1. Sri E.Sadasiva Reddy
	2. Sri D. L. Narasimham
Assistant Secretaries :	1. Sri M. Ramanadha Sastry
	2. Sri S. Purnananda Sastry
	3. Sri R. N. Sarma
	4. Sri K. Kutumba Rao
	5. Sri Md. Ghouse Khan
	6. Sri T.L.Balaram
	7. Sri M. Viswanatham
	8. Sri J. V. Ramana Murthy
Chief Reporter;	Sri Habeeb Abdur Rahman

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Twentieth Day of the Tenth Session of the

Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 14th July, 1977.

The House met at Half-Past Eight of the Clock

(MR. SPEAKER IN THE CHAIR)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Conducting of Written Examination for Group I Services in 1976

271—

* 9812 Q—Sri A. Sreeramulu (Eluru).—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) the number of candidates that appeared for the written examination for Group-I Services conducted by the A.P. Public Service Commission in 1976.

(b) the number of candidates interviewed by the Commission; and

(c) the number of candidates finally selected?

The Chief Minister (Sri J. Vengal Rao):—(a) 4,938

(b) 500

(c) 117

Sri A. Sriramulu:—Sir, this is a very important cadre in the State Services. Posts like Deputy Collector, Commercial Tax Officer, Deputy Registrar etc. are covered by this recruitment. I want to know what exactly is the testing method adopted by the Public Service Commission while conducting interviews; Because not only the ability of the candidates but the suitability, his approach to these things have to

* An asterisk before the name indicates confirmation by the member.

be tested. What are the testing methods adopted by the APSC in interviewing the candidates ? How much time was taken by the commission for interviewing each candidate ?

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :— ఈచ్ కాండిడేట్‌కు ఎంత సైము తీసుకుని ఇంటర్‌వ్యూ చేశారో నేనెట్లా చెప్పగలను. రిజెన్ ఎగ్జామినేషన్ పెట్టారు. ఓరల్ టెస్ట్ కండక్ట్ చేశారు. లిస్టు గవర్నమెంటుకు పంపించారు. ఎవరు ఎన్ని నిమిషాలు తీసుకున్నారో ఎట్లా చెప్పగలను ?

Sri A. Sriramulu:—Sir, the Chief Minister has not appreciated my point. Even the Central Administrative Reforms Committee has suggested that recruitment policy must be decided in consultation with the State Government. Suppose a member of the Service Commission asked a candidate, "What exactly is your idea about Emergency?" and if the candidate says against the Emergency, there is possibility of rejecting the candidature in those times. That is why recruitment policy is very clearly defined by the Government. A policy should be evolved by the P.S.C. in consultation with the State Government. Otherwise, what is the fun of taking 3 minutes for each candidate for oral interview and by saying "You can go."

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :—రిక్రూట్‌మెంట్ పాలసికి సంబంధించి ఎవరూ సర్వీస్ కమిషన్‌కు డిక్టేటు చేయడానికి వీల్లేదు. వారే ఏర్పాటు చేసుకుంటారు. హైకోర్టు , సర్వీసు కమిషనుకు మనం చెప్పేది లేదు.

(శ్రీ) ఎన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు):— ఈ గ్రూప్ 1 సర్వీస్‌కు సంబంధించి యీ సర్వీస్ కమిషన్‌కు చాలా చెడ్డ పేరు వచ్చింది. ఇన్‌ఫ్లూయెన్స్‌లో చేస్తున్నారని, అసలు యీ ఓరల్ టెస్ట్ ఏ పద్ధతి పరికారం కండక్ట్ చేస్తున్నారు ? ఏ విధంగా కాండిడేట్స్‌ను సెలెక్ట్ చేస్తున్నారు ? కాండిడేట్ జనరల్ నాలెడ్జిని బట్టి చేస్తున్నారా ? పర్సనాలిటిని చూస్తున్నారా, మానర్స్‌ను చూస్తున్నారా ? ఎక్కడ అవలంభిస్తున్న పద్ధతి ఏమిటి ?

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు —మీరు చెప్పింది ఇన్‌కరెక్టు— ఇన్‌ఫ్లుయెన్స్‌తోవారు చేస్తున్నారనేది ఇన్‌కరెక్టు ఇన్‌ఫరేమేషన్. ఎక్కడా ఒక్క కంప్లయింట్ కూడా లేదు ఇటువంటి రిమార్కు మనం హౌస్‌లో సర్వీస్‌కమిషన్‌పై పాస్ చెయ్యకూడదు.

(శ్రీ) ఎన్ వెంకటరత్నం :—నేను అడిగిన ఇన్‌ఫర్మేషన్ – వారు ఏ పద్ధతిలో కాండిడేట్సును సెలెక్టు చేస్తున్నారు, ఓరలు టెస్టులో – కాండిడేట్ పర్సనాలిటీ చూస్తున్నారా ? జనరలు నాలెడ్జిని బట్టి చేస్తున్నారా, మానర్స్‌ను బట్టి చేస్తున్నారా ? అది చెప్పండి.

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు:—వారు ఎట్లా చేస్తున్నారో, ఆ ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ నా వద్ద లేదు.

(శ్రీ) ఎం. ఓంకార్ (నరసంపేట) :—ఈ సందర్భంలో – ఒక్కొక్క కాండిడేట్ దగ్గర 20 వేలా, 25 వేలు తీసుకువి పాస్ చేస్తున్నట్లు, అప్పాయింట్ చేస్తున్నట్లు ప్రభుత్వానికి ఏమైనా కంప్లయింట్స్ వచ్చాయా ?

(శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ప్రభుత్వానికి కంప్లయింట్సు రాలేదు. ఇప్పుడు వున్న సర్వీసు కమిషన్‌పై నేను ఇంతవరకూ వినలేదు. మీరు ఇవాళ అంటున్నారు. పార్లమెంటులో వున్న ప్రొసీజర్ ప్రకారంగా కూడా. సర్వీసు కమిషన్‌పై ఎటువంటి క్రిటిసిజం అన్ ది ఫ్లోర్ ఆఫ్ ది హౌస్, బేస్‌లెస్‌గా చెయ్యగూడదు. ఇటువంటివానికి సంబంధించి, ఒక దానిలో రాజ్యసభ డెప్యూటీ చైర్మన్‌గారి పైండింగ్ కూడా వున్నది. బేస్‌లెస్ ఎలిగేషన్ చెయ్యకూడదన్నారు

Mr. Speaker :—The procedure to remove him is by way of impeachment. A substantial motion or something must be there.

(శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ :—అధ్యక్ష, రాజ్యాంగంలో పొందు పరచిన హక్కు ప్రకారంగా ప్రభుత్వం వేసే కమిషన్ యిది. ఇందులో వున్న వాళ్ళు రిపీ అపిషియల్స్‌నే వేశారు నానఫిషియల్స్‌ను కూడా వేసే అధికారం ప్రభుత్వానికి వుంది. అటువంటప్పుడు ఇటువంటి కంప్లయింట్సు రాకుండా వుండడానికి వీలుగా, చెక్ అండ్ కౌంటర్ చెక్ వుంటుంది. కాబట్టి వాళ్ళు రిపీ అపిషియల్స్‌నే వేశారు. ఎందుకని నానఫిషియల్స్‌ను వెయ్యలేదు ?

(శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నానఫిషియల్స్‌గాని, అపిషియల్స్‌గాని ఎవరివి వేసినా కంప్లయింట్సు వుంటే వస్తాయి: ఇప్పుడు ప్రెజెంటు బాడీపై ఏమీ లేవు. ఏమైనా వుంటే చెప్పండి, నేను చూస్తాను.

(శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—చెక్ అండ్ కౌంటర్ చెక్ వుంటుంది కాబట్టి నాన్ అపిషియల్స్‌ను కూడ వేయవచ్చునుగదా.

(శ్రీ జె. వెంగళరావు ;— వేస్తే వెయ్యవచ్చు. వెయ్యాలవేమీ లేదు. ఇది గవర్నమెంటు డిస్క్రిషన్.

Sri A. Sriramulu :—Sir, it is not my intention to make comments or criticism against the functions of the A.P.P.S.C. because we have to protect its prestige. Unfortunately, I am obliged to make a small comment. I have received hundreds of complaints. There is a talk in canteen: and streets that some of the candidates spent huge amounts. It may be untrue or it may be baseless but yet it is our duty to see that the sacred institutton should not be exposed to this particular task. That is why, I want to know the testing method so that Government may also aware the procedure adopted by the Members of the A.P.P.S.C. According to the information I have received persons who scored highest marks in the written examination have not been selected in the interview. That is why, the Chief Minister must call for the papers of the P.S.C. and make an enquiry. so that the prestige of the P.S.C. is not allowed to suffer.

(శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నేను ఇంతవరకు వినలేదు. మీరు ఇప్పుడు చెప్పారు కాబట్టి చూడవలసివస్తుంది. ఇంతవరకు నేను వినలేదు యీ మాట.

(శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి (గురజాల) :—4,938 మంది అప్లియర్ అయ్యారు 500 మందిని ఇంటర్వ్యూ చేశారు. అందులో సైలంగా పెట్టి చేసింది 117

మందిని. ఇందులో రిటెన్ టెస్టులో టాప్ మార్కున్ వచ్చి, ఓరల్ టెస్టులో పోయినవారు ఎంతమంది వుంటారు ? ప్రభుత్వానికి ఆ సమాచారం వుందా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మెయిన్ కొశ్చన్‌కు, వారిసప్లి మెంటరీకి సంబంధం లేదు.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు (కాకినాడ) :—ఇప్పుడు యూ సర్వీసు కమిషన్ ఎగ్జామినేషన్ సిస్టమ్, వైవాసి సిస్టమ్ అంతా కూడా పైంఫిక్‌గా లేవనే అనుమానాలు బయలుదేరుతున్నాయి. అందుచేత, ఒక ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీని-హయ్యెస్టు ఇంటిగ్రిటీ వున్న ఎడ్యుకేషనిస్టు ఒక పై కాలెజిస్టుస్తో ఒక ఎక్స్‌పర్టు కమిటీని ఏర్పాటు చేసి యూ సర్వీసు కమిషన్ ఎగ్జామినేషన్ అండ్ సెలెక్షన్ సిస్టమ్‌పై ఒక నివేదిక తయారుచేసేట్లు గైడులైన్స్ వచ్చేందుకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా ?

శ్రీ జె వెంగళరావు :—ఈ ప్రొసీజర్‌కు మనకు సంబంధం లేదు. ఈ మధ్య సెంట్రల్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ వారు, స్టేటు చెర్మన్ కూర్చుని మాట్లాడుకున్నారు. దాని రిజల్టు నాకు తెలియదుగాని, వారి ప్రొసీజర్‌లో ఇంటర్‌ఫియర్ కావడానికి ప్రభుత్వానికి పవరు లేదు.

Supply of in-correct answers in the key note to the Examiners by the A.P.P.S.C.

272—

* 9458 Q—Sarvasri Vanka Satyanarayana, M. Nagi Reddy and Nissankararao Venkataratnam.—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Public Service Commission had conducted examinations for recruitment to Group IV Services a few months back;

(b) if so, whether the Public Service Commission has supplied a key-note containing correct answers to the respective questions to the examiners for valuation of examination papers;

(c) if so, whether it is a fact that the following in-correct answers have been shown in the key-note.

(i) for the question 'who is Brezhenev' the answer is given as' the President of Soviet Union.

(ii) for the question what is the importance of Pondichery the answer is given as it is in Kerala and Aravind Ashram is there, and

(d) if so, whether the candidates who wrote correct answers were made to fail ?

Sri J. Vengal Rao:—(a) Yes Sir.

(b) Yes Sir.

(c) Yes Sir.

(d) No Sir.

శ్రీ ఏం. నాగిరెడ్డి : ప్రశ్నలో సి.పి.ఎం. ఎంపీ అడిగిన ప్రశ్నకు మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పేటప్పుడు కీ నోట్‌లో సరిదిద్దిన యూనియన్ కెపాసిటీ డెజ్డ్‌వ్ అన్నారు; పాండిచ్చేరి ప్రాధాన్యత దృష్ట్యా ఎంపీ కోరగానే ఆ పేపర్‌లో ఉంది ఎక్స్‌పర్ట్ అభిప్రాయమని ఆ కమిటీ ఉంది అన్నారు. ఆన్సర్స్ ఇచ్చినవాళ్ళకి కీ-నోట్ లో ఏ విధంగా వచ్చారు. దీనివల్ల ఎవరైనా అన్యాయం పోయిన వాళ్ళు ఎవరైనా ఉంటే ఆ మాటం వుంది. ప్రశ్నలో చెప్పినట్లు సమాధానంగా ఎవరూ తప్పు చేయకుండా అన్నిటి తరువాత ఆన్సర్స్‌తో సరిచేశారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—తప్పు వుంది. ఆ తప్పు ఇమీడియేట్‌గా వారి నోటీసు వచ్చింది ఇక్కడ ఏమి జరిగిందంటే—ఎగ్జామినర్ ఏమీయితే వున్నారో వారెక్స్‌పర్ట్‌గా అన్వాయింట్ చేసిన ఆయన రాలేదు. వాస్తు అవర్‌లో కీ-నోట్ ప్రిపేరు చేయ్యాలని యింకొక ఆయనకు ఆప్పజెబితే—సైక్లోస్టైల్ అయిన తరువాత మిషన్ దృష్టికి వచ్చింది; ఇమీడియేట్‌గా రెక్టిఫై చేసి వారికి యిచ్చాము ఇవాల్యుయేటు చేసే వారికి ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ యిచ్చారు. పొరబాటు వ్రాసినా మార్కులు తగ్గించరాదని యిన్‌స్ట్రక్షన్ వారికి యివ్వబడ్డాయి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— ఇప్పుడు డెజ్డ్‌వ్ విషయం, పాండిచ్చేరి వ్యవహారం బయటకు వచ్చింది ఇంకా అందులో చాలా తప్పులతడకలు వున్నాయని, కరెక్టు ఆన్సర్స్‌కు భిన్నంగా కీ-నోట్‌లో యిచ్చారని, తద్వారా కరెక్టుగా వ్రాసిన వారికి సున్నా మార్కులు వచ్చాయనే విషయం వుంది దీనిపై సీలన చేసే అధికారం, కాన్‌స్టిట్యూషన్ ప్రకారంగా, రాష్ట్రప్రభుత్వానికి వుంది. ఈ విషయాన్ని పరిశీలించి, దీనివల్ల నష్టపోయిన వారికి సంబంధించి ఏమి రెమిడీ చర్యలు తీసుకోబోతున్నారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—లిస్ట్ ఫైనల్ అపూర్వల్‌కు గవర్నమెంటుకు వస్తుంది. అపూర్వల్‌కు వచ్చినప్పుడు గవర్నమెంటు తనకు ఉన్న పవర్ ఉపయోగిస్తుంది. 8-40 a.m.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి:—ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినదాని ప్రకారం ఫైనల్‌గా గవర్నమెంటుకు వస్తాయి. వచ్చినపుడు చూసే అధికారం వున్నదని అన్నారు. నోట్‌లో ఉండే తప్పులు అనే సమస్య కాదు. ఎక్కువ మంది రిటన్‌లో టాప్‌గా వచ్చిన వారికి ఓరల్ టెస్ట్‌లో తక్కువ వచ్చినాయకే యిందులో ఏదో కుంభకోణం వున్నదన్నమాట. అది ఏమైనా పరిశీలిస్తారా?

Sri J. Vengal Rao:—Sir, according to the information I got from the Public Service Commission, as soon as the mistakes came to the notice of the Commission, neccssary corrective action was taken and the examiners were instructed to ignore that model paper. So far as valuation is concerned, no injustice is done to any candidate.

ఇంకా రిజల్ట్స్ ఫైనలైజ్ కాలేదు గవర్నమెంటుకు రాలేదు.

Sri M. Narayana Reddy (Bodhan):—This answer-key was provided by the Exminers who framed the question papers. So it is the Examiners who should be taken to task. In view of this, Government would take up with the Service Commission to be more careful in the seleetion of Examiners and those who have committed such things should not be taken again. It depends upon the selection of Examiners That is why, we must be very careful and only experienced persons should be taken. There should also be a Modern Board which should go into all these things.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— నారాయణరెడ్డిగారు చెప్పిన దానితో ఒప్పుకుంటాను. తప్పకుండా వారి మీద యాక్షన్ తీసుకోవాలి. ఎగ్జామినర్సే యిట్లా ఉంటే కాండిడేట్స్ ఎట్లా తయారు అవుతారు.

Mr. Speaker :— Probably the answers have been given deliberately because those people expect that this is the answer to be given. They only want to look into the key to give wrong answer.

శ్రీ వం: సత్యనారాయణ :— ఎగ్జామినర్‌కు యిస్తారు. దాని ప్రకారం దిద్దాలి. అట్లా చేస్తే అతని ఉద్యోగం తీసివేస్తారు.

శ్రీ ఎన్ వెంకటరత్నం :—ప్రెస్ కరెస్పాండెంట్స్ వారు అడిగితే తొందరలో జరిగింది. ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టమెంటు వారికి అప్పజెప్పాము. వారు తప్పు చేశారు అన్నారు. ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటులో యిది అప్పజెప్పబడిన మహాను భావుడు ఎవరు? ఆయన మీద ఏమి యాక్షన్ తీసుకొన్నారు?

Sri J. Vengala Rao :— Sri I.V. Radhakrishna Murthy was also one of the previous examiners. This paper setter who was residing at Waltair was called telegraphically, ఆయన రాకపోతే లాస్టు అవరులో రాధాకృష్ణమూర్తిని చేయమన్నారు. లాస్టు అవరులో జరిగింది కనుక రెక్టిఫై చేసుకొన్నామని చెపుతున్నారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం — టైమ్ లేనందువల్ల పొరపాటు జరిగింది అంటున్నారు. టైమ్ లేనందువల్ల జరగలేదు. బ్రెజ్నేవ్ ఎవరు అంటే చెప్పడానికి వారం రోజులు అక్కరలేదు. కీ నోట్ తయారు చేసిన వారికి ఫండమెంటల్ నాలెడ్జి లేదు. ఆటువంటి వారి మీద యాక్షను తీసుకుంటారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— వారు చెప్పిన దానితో ఒప్పుకుంటాను. సర్వీస్ కమిషనుకు స్ట్రాంగ్‌గా వ్రాయబడింది.

Sri A. Sriramulu :—This is certainly a sad commentary on the functions of the Service Commission, if not disgraceful. I say it is disgraceful. Sir, the Chief Minister is expressing his helplessness. I want to bring to his notice that Art. 309 and 320 do give certain powers to Government to laydown the principles of recruitment method. Public Service Commission has become the centre of corruption. I am bold to say.. .

Mr. Speaker :—The question is whether it is true or not. It is to be proved.

Sri A. Sriramulu :-Sir, this is not that Breznov is the President of Russia. The Service Commission is expected to recruit men to the highest posts like Deputy Collectors, Commercial Tax Officers etc. And if the Commission is allowed....

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— క్లాస్ 1 కాదు. క్లాస్ 1 ప్రమోషన్ మెంబర్ యిది వచ్చినది.

Sri A. Sriramulu :—The same applies to Class I and also Super Administrative Service. Whether the Government will examine constitutional powers it has got under Art. 319 and 320 with a view to determine the principle of recruitment ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— వాయి వెప్పినది దృష్టిలో పెట్టుకుంటాను, తప్పు చేసిన వారిని సపోర్ట్ చేయడం లేదు. గవర్నమెంట్‌కు దీనిలో ఎంతవరకు పవర్ ఉంది అంతవరకు యాక్ట్ చేస్తుంది.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు (భాపట్ల) :—ఇప్పుడు వంకా సత్యనారాయణగారు ఈ మిస్టేక్స్ మాత్రమే కాకుండా యింకా చాలా ఉన్నాయి అన్నారు ముఖ్య మంత్రిగారు ఆ కీసాట్ మొత్తం తెప్పించి ఎగ్జామిన్ చేయించి ఏ పద్ధతిలో ఆన్సర్స్ కరెక్ట్ చేయిస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మిగతావన్ని వారి దృష్టికి రాలేదు కమ్యూనిస్టు పార్టీ అధ్యక్షుడుగా ఉండబట్టి ఆయన దృష్టికి వచ్చింది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—బ్రెజ్నేవ్ ఉన్నారు కాబట్టి వచ్చినది అంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారికి ఆశ్చర్యాలకు పెట్టే చూడడం అలవాటు వున్నది ఈ మధ్యకూడ సాయిబాబా ఆశ్చర్యం చూడడానికి వెళ్లారు.

శ్రీ జె వెంగళరావు :—పొండిపేరి నేను వెళ్ళలేదు. సాయిబాబాగారి దగ్గరకు అయినా ఏదో పంక్షను పెడితే వెళ్లాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—రాధాకృష్ణమూర్తి గారిని State Government, State expert గా, పండితుడిగా చేసే ఆలోచన వున్నదా? బ్రెజ్నేవ్ అధ్యక్షుడు అయ్యాడు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— పి.పి.ఐ. ఆనర్ చేయాలి.

శ్రీ జి. సోమశేఖర్ (హిందూపూర్) :—సర్వీసు కమిషన్ మెంబర్సు నలుగురు వున్నారు. చాల ఆలస్యం జరిగిపోతోంది. ఇంకా యిద్దరు మెంబర్సును నియమించే ప్రతిపాదన వున్నదా? అలా చేసినట్లయితే కార్యక్రమాలు త్వరగా జరగడానికి అవకాశాలు వున్నాయి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఇవ్వాళ వచ్చిన ప్రశ్న దృష్ట్యా గవర్నమెంటు పవర్సు ఏమిటో ఏమి చేయాలో నేను చదువుకోవలసిన అవసరం వున్నది.

శ్రీ పి.వి.కె. రావు :— ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి చెందిన వ్యక్తుల విషయంలో బ్రెజ్నేవ్ ఒకటి అయితే యింకొకటి వేసినప్పుడు ఆలాంటి ఆఫీసర్ దయచేసి సోవియట్ యూనియను కమ్యూనిస్టు పార్టీ కి క్షమాపణ చెపుతారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎవరు చెప్పాలి ?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి (గూడూరు):—గ్రూప్ 4 సర్వీసు పరీక్షలో డైజ్నేవ్ గురించి అమెరికా ప్రెసిడెంటు గురించి ప్రశ్నలు అడిగేవాటిన్ని ఆ పోస్టులకు ఉపయోగించేని, ధరల నేకానికి ఉపయోగించే ప్రశ్నలు అడిగే ఏర్పాటు చేస్తారా ? డైజ్నేవ్ గురించి అమెరికా గురించి అడిగే వాటిని స్వస్తి చెపుతారా ?

శ్రీ జె వెంగళరావు :—జనరల్ నాలెడ్జిమీద వేసి ఉంటా శ్రీరాము ఎంతో అందరు చెప్పిన దాని తరువాత నేను ఆలోచిస్తాను.

Candidates admitted to I.A.S. and I.P.S. Pre-Examination Centre at Osmania University

273—

*9449 Q. Sri Nissankararao Venkataratnam :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) the number of canddidates admitted in I.A.S. and I.P.S. pre-examination Centre at Osmania University in 1976 ;

(b) the number of Scheduled Caste, Schedule, Tribe, Backward Class and other candidates among them ; and

(c) the number of candidates passed ?

Sri J. Vengal Rao :—(a) 75

(b) Scheduled Castes 28
Scheduled Tribes 6
Backward Class 13
Others 29

(c) Nil.

8-50 a.m. శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—మన రాష్ట్రం నుంచి ఐ.ఏ.ఎస్., ఐ.పి.ఎస్. పరీక్షలలో ఎక్కువ మంది పెద్దకు కావడం లేదని ఈ విధమైన సౌకర్యం కల్పించడం జరిగింది. వారికి కొంత స్టయిపెండ్, పాకెట్ మనీ కూడా ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఫలితం చూస్తే నిల్ వచ్చింది. పరిస్థితిని పెరుగుపరచడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ? కోచింగ్ ఇంపొవ్వై చేయాలేమో ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ జె వెంగళరావు :—క్రితం సంవత్సరం మొదటి బాచ్ వెళ్ళింది. రెండవ బాచ్ ఎడ్మిట్ అవుతోంది. ఇంకా ఎక్కువ మందిని తీసుకుని ఎక్కువ మంది ఈ పరీక్షలలో పెద్దకు అయ్యేట్లు చూడాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—మెడ్యూల్డు ట్రైబ్స్ మెడ్యూల్డు కులాలు, మెనుకబడిన కులాలుమాత్రమే కాక మిగతా కులాల వారిలో కూడా ఇందులో ఇంకొంతమంది ఉన్న వారుంటారుకదా

మన ధ్యేయం ఎక్కువ మంది మన రాష్ట్రం నుంచి ఈ పరీక్షలలో సెలక్ట్ కావాలన్నప్పుడు వారికి అవకాశం కల్పిస్తే మన ధ్యేయం నెరవేరుతుందేమో.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఓపెన్ కాంపిటీషనులో 50 సీట్లు ఉన్నాయి. ఇందులో కూడా రిజర్వేషను పర్సంటేజి మెయింటేన్ చేస్తున్నాం. ఎస్.సి. లకు ఎస్.టి. లకు స్టయిపెండు ఉంది. మిగతావారికి కూడా కోచింగ్ ఫ్రీ.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—ఫ్రీ కోచింగ్ మాత్రమే కాకుండా మిగతా కులాల వారిలో కూడా పేద వారుంటారు కనుక వారికి కూడా ఫైనాన్షియలుగా ఇన్సెంటివ్స్ ఇచ్చి ఐ.ఏ.ఎస్. పరీక్షలలో ఎక్కువ మంది రావడానికి ప్రయత్నం చేయవచ్చును కదా.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వారి విషయం కూడా ఆలోచించవచ్చును.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—ఇందుకు సెలక్టు చేసుకునే బేసిస్ ఏమిటి ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఒక కమిటీని వేసాము. ఈ పని ఉస్మానియా విశ్వ విద్యాలయం వారికి అప్పగించాము. Sri S. R. Shankaran, Sri V. Narayan Rao, Director, Harijan Welfare, Director, Higher Education Registrar, Osmania University, Joint Secretary, Education వీరు ఇందులో మెంబర్లు. ఎమ్.ఏ. క్వాలిఫికేషను ఉండాలి. ఓరల్ ఇంటర్వ్యూ చేసి తీసుకుంటున్నారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఎక్కువ అప్లికేషన్లు వస్తున్నాయి. ఈ అవకాశం ఎక్కువ మందికి కల్పించడానికి మిగతా కులాల వారికి కూడా అవకాశం కలిగించడానికి నైట్ కోచింగ్ పెట్టే అవకాశం ఉందా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—వెంకటరత్నంగారు అడిగారు కదా. ఆలోచిస్తామని చెప్పాను.

శ్రీ అనంత వెంకటరెడ్డి (అనంతపూరు) :—రాజధానిలో మాత్రమే ఈ అవకాశం ఉంది. శ్రీ వెంకటేశ్వర విశ్వ విద్యాలయానికి చెందిన ఏరియాలోను ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయానికి చెందిన ఏరియాలోను కూడా ఇటువంటి ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఒకసారి ఎక్స్‌పెరిమెంట్ చేసాము. ఒక రీజియనుకై కాదు. రాష్ట్రం మొత్తం నుంచి సెలక్టు చేస్తున్నారు. ఓపెన్ కాంపిటీషను నుంచి 50 నుంచి 100 చేయాలనే అభిప్రాయం ఉంది. ఉస్మానియా వారికి అప్పగించినప్పటికి మొత్తం రాష్ట్రానికి చెందినదే.

శ్రీ పి. పీటర్ పాల్ :—వెనుకబడిన వారికి ఇచ్చిన సీట్లలో హరిజన క్రిస్టియన్లను ఎంత మందిని తీసుకోడం జరిగింది. పరీక్షలో అందరూ తప్పడానికి కారణం ఏమిటి ? కాలిబర్ లేకనా, కోచింగ్‌లో లోపాలున్నాయా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—హరిజన క్రిస్టియన్లు వెనుకబడిన తరగతులలో వస్తారు. కోచింగ్ లోపమూ, వారి వద్ద సరుకు లేదా, ఎందుకు తప్పారంటే అది ఆలోచించి చెప్పాలి మరి.

Sri M. Narayan Reddy :—As a whole, very few people are passing from the State in I.A.S. and I.P.S. Examination in all classes. This is confined to only one University. In view of the very poor achievement in the past, will the Government take steps to introduce this training or coaching class system under all the Universities?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అది కూడా ఆలోచిస్తామని చెప్పాను. ఢిల్లీలో ఉన్న రావు ఇన్‌స్టిట్యూట్ వారు కూడా ప్రవేటు కోచింగ్ ఇస్తున్నారు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (యల్లారెడ్డి) :—ఇంతమంది తప్పడానికి కారణాలు ఏమిటి? కోచింగ్ సరిగా లేదేమో అనిపిస్తున్నది. రెండవసారి ఎగ్జామినేషను ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉందా? ఇప్పుడైనా కోచింగ్ సరిగా ఇప్పిస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మూడు సార్లు అపీయర్ కావచ్చు. ఎక్కువ మంది మన రాష్ట్రం నుంచి పెల్టు కావాలని ఇది పెట్టాం. మొదటి బాచ్ తప్పారు. ఇప్పుడు పెలట్టు చేసారు కొంత మందిని.

శ్రీ జె. దామోదరరావు :— మెట్రిక్యులేషను, ఇంటర్మీడియటు దశలోనే తెలివైన వారిని విడదీసి ఐ. ఏ. ఎస్, ఐ. పి. ఎస్. పరీక్షలకు కోచింగ్ ఇప్పించి పంపితే ఎక్కువ మంది వచ్చే అవకాశం ఉంటుందేమో ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఆ ఉద్దేశంతోనే రెసిడెన్షియల్ స్కూల్సు పెట్టాం. ఆంధ్ర రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతాలలో ఒక్కక్క రెసిడెన్షియల్ స్కూలు పెట్టి చిన్న తరగతులనుంచి స్టాండర్డు మెయింటేన్ చేయడానికి చూస్తున్నాం. ఇంటర్మీడియటుకు కూడా నాగార్జునసాగరులో పెట్టబడింది. బేస్ లెవెలు మంచి మంచి స్టాండర్డు ఉండాలని ఉద్దేశం. ఆ బాచ్ వారు ఇంకా రాలేదు. వచ్చిన తరువాత చూడవచ్చును.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— ఎస్‌టి లకు ఎస్‌సి లకు బిసి లకు స్టయిఫండ్ ఇస్తున్నారు. కానుక హైదరాబాదు వచ్చి బాగా చదువుకుంటున్నారు. ఆర్థికంగా వెనుక బడిన మిగతా కులాల వారికి అటువంటి వీలు లేకుండా ఉంది. హైదరాబాదులో సెంటరు పెట్టినట్లుగానే, మిగతా ముఖ్య కేంద్రాలలో కూడా పెడితే—

శ్రీ జె. వెంగళరావు — దీనివి ప్రై చేస్తున్నాం. దీనివల్ల మంచి ఫలితాలు వస్తే మిగతా వోట్ల ఆలోచించవచ్చును.

Manufacture of Telugu Computor by E.C.I.L.

274—

*8842 Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will the Chief Minister be pleased to state;

(a) whether the Electronic Corporation of India Limited Company has manufactured a Telugu Computor ; and

(b) if so. the purpose for which the said computor is useful ?

Sri J. Vengal Rao :—M/s. Electronic Corporation of India Limited, Hyderabad have recently made an attempt to facilitate communication in the Indian Languages with Computers manufactured by them with slight modifications. After effecting the needed modifications, the Corporation has been able to communicate in Telugu (and in Hindi) with these computers.

(b) A statement is placed on the Table of the House.

A sample list of applications using Indian Languages for Computer Communication .

Introduction of Indian Languages as official language and as media of instruction upto graduate level in different States of India may lead to a situation where-in the literates conversant in English may not be very large. This necessitates the need for using Indian Languages as media of communication for technical, administrative and commercial purposes. Keeping this in view the following can be cited as some of the data processing applications in various Government Departments where usage of Indian Languages for Computer Input/Output will be essential in due course.

Department of Education :

(1) Examination results processing, printing of marks memoranda and certificates in Indian Languages.

(2) Teaching of Computer Programming in Indian Languages which will increase the employment potential for graduates (with Indian Language medium) as programmers, without any language barrier. (Removing of this language barrier facilitates introduction o-programming even at High School level as is being practised in devef veloped countries).

Revenue Department :

Land Revenue Accounts :—Data Base pertainmg to holdings by individual ryots, crops under cultivation, assessment of land revenue, realisation of land revenue, etc. These can be maintained at district level using computers. As all this data will be available in Indian Languages; data processing in Indian Languages will avoid translation into English as would be needed otherwise. Computer message in Indian Languages help establish a better communication link with ryots.

Electricity Board :—Electricity bills, defaulters lists, disconnection orders, etc, can be periodically printed by the computer in Indian Languages facilitating the consumer.

Agriculture Department :

(1) To attain self-sufficiency in agricultural production, data collection and analysis on holdings of each individual, different resources and facilities available to him, soil fertility, pests and diseases prevalent in that a ea, history of the effects of different pesticides used earlier in that area, etc. play a significant role. As this type of data is also likely to be in Indian Languages, data processings in Indian Languages, messages printed out by the computer in Indian Languages, will aid the administration in avoiding delays in translation into English at the time of creation of Data Base and in retranslation of messages into Indian Languages. Establishment of such data base will aid the Government for proper planning.

(2) Training of agriculturists in decision making through inter active agricultural games.

Type Setting :

(1) Volume of printing in Indian Languages is incrasing with the introduction of Indian Languages as media of instruction and as official languages. Text books starting from first standard to graduate class and Government manuals have to be printed and updated regularly. Computer type setting in Indian Languages will facilitate faster reproduction along with e editing and updating facilities.

(2) Classified documents of the State Governments in Indian Languages can be preserved and easily retrieved in a short time under protection using Computer facilities.

Use for the Common Man :

Service Departments like Railways and Road Transport can utilize the facility of computer output messages in Indian Languages for fast and easy communication with the public. For example, seat reservation charts, reservation tickets in the local languages can be handled by the Computer.

There are many more applications like maintaining case histories of patients in hospitals, maintenance and updating of crime records by the Police Departments, etc.,

శ్రీ ఎమ్. వాగిరెడ్డి :—పేపర్లు మీద పెట్టిన సమాచారం బట్టి మిగతా భారతీయ భాషలలో ఎడ్యుకేషను డిపార్టుమెంటు, రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు, ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటు వీటన్నింటిలో ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. తెలుగులో ఒక డిపార్టుమెంటుకు పనికి వచ్చేటైనా తయారైనాయా ? ఇంకా రిపోర్టులోనే ఉన్నారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఇప్పుడు ఇంగ్లీషు వరకే ఉంది. ఎక్స్‌పెరిమెంటు స్టేజిలో సక్సెస్‌ఫుల్ అయినాము. కమర్షియల్‌గా విడుదల చేయడానికి సైం పడుతుంది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— కంప్యూటర్స్ ఎక్కడ మాన్యుపాక్చర్ అవుతున్నాయి ? వాటివల్ల పరీక్ష ఫలితాలు తప్పుగా వస్తున్నాయి. మన రాష్ట్రంలో తయారు అవుతున్నాయా ?

శ్రీ జె వెంగళరావు :— హైదరాబాదులోనే చర్లపల్లి వద్ద ఇసిఐఎల్ ఉంది. మన దేశంలోనే పెద్దది. వారు ఒకపారి చూసి వస్తే బాగుంటుంది. చాలా బాగా చేస్తున్నారు.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి (కమలాపూర్) :— కంప్యూటర్ల వల్ల పరీక్షలో తప్పు అంకెలు పడి ఫెయిల్ చేయడం జరుగుతోంది. ఎలక్ట్రిసిటీ బిల్లు ఒక్కటి కూడా కరెక్టుగా ఉండడం లేదు. మనిషిని పదలిపెట్టి మెషిన్‌ను పెట్టుకుంటే లాభం కంటె నష్టం ఎక్కువగా ఉంది. దానిని రెక్టిఫై చేయిస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అక్కక్కడ మిస్టేక్సు జరిగి ఉండవచ్చుమ కాని ఫలితాలు బాగానే ఉన్నాయి. రాజారాంగారు రిప్లయిలో కూడా చెప్పారు.

Introduction of System of Achievement Audit in Food Production Programme

275—

*9847 Q.—Sarvasri Divi Sankaraiah (Kondapi) and M. Nagi Reddy :—Will the Minister for Agriculture be pleased to state : 9-00 a.m.

(a) whether it is a fact that Dr. N. Ganga Prasada Rao, Co-ordinator of the All India Co-ordinated Sorghum Improvement Project (AICSIP) has advised the State Government to introduce a system of Achievement Audit in Food Production Programme ;

(b) if so, what are those suggestions ;

(c) whether the Government has accepted those suggestions; and

(d) if so, the manner in which they will be implemented?

The Minister for Agriculture (Sri J. Chokka Rao) :—(a) No Sir.

(b), (c) & (d) Does not arise.

శ్రీ ఎం. వాగిరెడ్డి :— అధ్యక్ష, ఈ ప్రాజెక్టు అవలు ఉన్నదా ? మరి వాళ్ళు పజెషన్స్ ఇచ్చారు అని ప్రతికలలో చూశాము. మంత్రిగారు లేవంటున్నారు. ఉంటే దాని పరిస్థితి ఏమిటి ? మన రాష్ట్రంలో ఇమ్‌ప్రూవ్‌మెంటు కొరకు ఏమైనా పజెషన్స్ ఇచ్చినారా ?

శ్రీ జె చొక్కారావు :— ఆ సంస్థ ఉన్నది. మెట్టపైరులు జొన్న మొదలైన వాటికి మేలు రకమైన విత్తనాలు కనిపెట్టకం, దాని ఉత్పత్తిని పెంచేదానికి కూడా వారు సలహాలు ఇస్తున్నారు.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :— మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి వారు ఏమైనా ఇమ్ప్రూవ్‌మెంటు కొరకు సజెషన్స్ ఇచ్చినారా ?

శ్రీ జె. చొక్కారావు — అన్ని పైరులకు ఇచ్చినారు. హైదరాబాదులోనే ఉండి కనుక దేశంలో బాటు మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువ వారియొక్క సలహాలు ఉపయోగించుకుంటూ ఉన్నాము.

Spoiling of Crops in Ballavolu etc. Villages in Nellore District to Submersion and Inundation

276

*9005 Q. Sri Nallapareddy Sreenivasul Reddi :— Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the crops in about five thousand acres of lands belonging to Ballavolu, Chinthavaram, Pallamala and other villages in Nellore District were spoiled due to submersion and inundation in the month of October, 1976 ;

(b) if so, the steps taken to drain out the stagnated water ; and

(c) whether a drainage scheme will be executed as a permanent relief measures ?

The Minister for Minor Irrigation (Sri V. Krishnamurthy Naidu) :—(a) Yes, Sir.

(b) The Yerur tank has breached in six places, during 10/76 floods. Through these breaches the stagnated flood water in Ballavolu is drained off.

(c) There is a Ballavolu drainage scheme under investigation. The Government in G.O. Ms. No. 66, Irr. & Pr. Dept., dt. 27-1-1977 accorded sanction for creation of two more Special Investigation Subdivisions under Special Investigation Division, Nellore for attending to the works on Minor Irrigation Schemes of Nellore District from 28-2-1977. After the Scheme is investigated in detail necessary steps will be taken to sanction the estimates and execute the works depending upon the funds made available.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:—అధ్యక్ష, 1972లో బసిరెడ్డిగారు మీడియమ్ ఇరిగేషన్ ఇంద్ ఫ్లడ్‌లిస్ మంత్రిగా ఉండేప్పుడు ఈ బిల్లు వోల్టాద్రయినేజి స్కీము మొంటుపై అమలు జరుపుతామని ఈ సభలోనే వాగ్దానము చేశారు. దానివలన 5 వేల ఎకరాలు మురుగుపోకుండా వచ్చేదానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఏరూరు చెరువు 6 చోట్ల

తెగినా గూడా ఈ పీళ్లను లాగలేకుండా పోయింది. దిల్లవోలు డ్రయినేజి స్కీము ఇన్‌వెస్టిగేషను ఎప్పటికి పూర్తి అవుతుంది? ప్రెలిమినరీ ఇన్‌వెస్టిగేషన్‌కి అంచనా ఎంత వేసినారు, ఎప్పుడు మొదలుపెట్టి ఎప్పుడు పూర్తి చేస్తారు?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు:— ఏరూరు టాంకులో సబ్‌మెర్షన్ ఉండడం నిజమే. ఎందుకంటే ఆ టాంకు కాలాకు ఎఫ్ టి ఎల్ కంటూరు 10.5 ఉంది. దాని పోరుషోరులో ఉన్నటువంటి లాండు కంటూరు ఏమో 9 00 ఉంది. మామూలుగా ప్లడ్ మాత్రం సబ్‌మెర్జి అవుతోంది. దానికి డ్రయినేజి పెనిటీను పెట్టి ఎఫ్.టి.ఎల్ లెవెలు తగ్గించాలని అంచే ఏరూరు ఆయకట్టుదారులు ఆబ్జక్షన్ చేశారు. అందుచేత దాని పోరుషోరులో పెనాకి టాంకు అని యింకొకటి ఉంది. ఏరూరు టాంకు కాలాకు పోరుషోరు లాండ్సు దాని ఆయకట్టు లాండు కూడా పెనాకీ టాంకు ఆయకట్టు కిందకి తీసుకురావడం కొరకు యిప్పుడు కొత్త ప్రపోజల్ ఒకటి పెడుతున్నారు. ఇప్పుడు ఇన్‌వెస్టిగేట్ చేసి ఆ పెనాకీ టాంకును రెస్టోరు చేసి పెంచి We will bring all the ayacut under the Yerur tank and foreshore of Yerur tank. It is under investigation, As early as possible we will take it up.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—ఇప్పుడు రెండు ఇన్‌వెస్టిగేషన్ సబ్-డివిజనులు వెల్లూరుకి శాంక్షన్ చేసినామని చెబుతున్నారు ఒక ఇన్‌వెస్టిగేషన్ సబ్ డివిజన్ కంప్లీటుగా ఈ దిల్లవోలు డ్రయినేజి స్కీము ఇన్‌వెస్టిగేషన్ పూర్తి అయ్యేదాకా దానిమీదనే ఉంచి దానిని రెండంటే పని జరిగేటట్లు ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు:—ఆలోచిస్తాము.

Profits and Losses of A. P. Dairy Development Corporation.

277—

*9182 Q.—Sri Nissankara Rao Venkataratnam :—Will the Minister of Power be pleased to state :

(a) the total capital investment of Andhra Pradesh Dairy Development Corporation;

(b) the profits and losses during the past three years;

(c) the reasons therefor; and

(d) the staff ratio in the Corporation between Animal Husbandry Department and other Departments?

Minister for Power (Sri G. Raja Ram) :—

(a) Rs. 524.65 lakhs up to 31-12-76 including a sum of Rs.57.50 lakhs allotted for Feeder/Balancing Dairy, Sangamjagarlamudi.

(b) Year	Profit or loss incurred.
1974–75	Estimated loss is Rs. 62 lakhs including depreciation of rupees 35.63 lakhs (from 2-4-74 to 31-3-75).
1975–76	Estimated loss is of Rs. 40 lakhs including depreciation of rupees 39.20 lakhs.

(c) (i) Due to Operational losses during the gestation period of new Dairy Units.

(ii) Due to higher price offered for cow milk with lesser fat percentage and S.N.F. than the Buffaloe Milk.

(iii) Due to higher price of 6 paise per litre paid within a radius of 100 Kms from Hyderabad to attract milk to meet the growing needs of the City population.

(iv) Due to increasing the purchase price of milk in the lean season and not reducing it substantially in the flush season.

(v) Due to constant and steep increase in the operational costs due to every increasing market prices of various inputs and the increase in pay and allowances etc. extended to Corporation employees on par with the State Government employees.

(vi) For not increasing the sale price in proportion to the increase in the purchase price of milk and operational expenditure.

(d) 6 :1.2.

శ్రీ యస్. వెంకటరత్నం :—నష్టము రావడానికి కారణాలు ఆపరేషన్ లాసెస్ అని అన్నారు. ఆ ఆపరేషన్ లాసెస్ ఆన్ని డిప్రిషియేషన్ క్రింద లెక్కవేస్తారు. ఆపరేషన్ లాసెస్‌లోనే చాలా జరుగుతోంది. నేను మొన్న దిమాండ్లు సందర్భంలో చెప్పినట్లుగా కొన్ని లక్షల లీటర్ల పాలు గడ్డకట్టుకుపోవడం వాటిని ఆపరేషన్ లాసెస్ క్రింద లెక్కవేయడం జరుగుతోంది. మెయిన్ లాసు దీనివలననే వస్తుంది. ఇది జరగకుండా ఉండడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ జి. రాజారామ్ :—అప్పుడప్పుడు చాల దూరము నుంచి పాలు తీసుకువచ్చే సందర్భంలో కొంత ఆలస్యము జరగడంవలన పులుపుపడిన కారణాన గడ్డకట్టుకొని పోతున్నాయి. ఒకటి రెండుపార్లు విజయవాడ చిల్లింగు సెంటరులో జరిగిన మాట వాస్తవమే. ఇది ఇప్పుడు జరగడం లేదు. దగ్గర దగ్గరగా యిప్పుడు కూలింగ్ అండ్ చిల్లింగు సెంటర్స్ ఏర్పాటు చేయడం వలన అక్కడ పోస్టరేషన్ తదితర కార్యక్రమాలు ఎప్పటికప్పుడే జరగడం వలన అవి తగ్గించడం జరిగింది. కాని ఒకటి ఏమిటంటే ఒక 20 లీటర్ల కొరకు 10, 12 మైళ్ళు పోవలసి వస్తుంది. పోలేక పోయినప్పుడు వాళ్ళందరు ఫిర్యాదులు చేస్తున్నారు. మా పాలు ఎందుకు తీసుకోలేదు అని అంటున్నారు. ట్రాన్స్‌పోర్టు చార్జీలు ఎక్కువ యిందులో భాగముగా ఉంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—నష్టాలకుగల కారణాలు ప్రధానంగా ఓవర్‌ఎప్రైజల్ ఓవర్‌మేనేజిమెంటు జరిగిందని చాల విపరీతమైన ఆరోపణలు ఉన్నాయి. వాటి గురించి వివరాలు చెబుతారా?

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఏదైనా విద్వేషమైన ఆరోపణ నా దృష్టికి తీసుకువస్తే తప్పనిసరిగా ఎంక్వయిరి చేసి చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—ఈ డిపార్టుమెంటులో ఎక్కువమంది వెటర్‌నరి వారు ఉన్నారు. టెక్నికల్ పీపుల్ చాల తక్కువగా ఉన్నారు. కాబట్టి మిల్క్ ప్రొక్యూర్‌మెంటు మొదలైన వాటికి వెటర్‌నరీ వాళ్ళను పెట్టుకొని ఫాల్, మిగతా టెక్నికల్ విషయాలకు టెక్నికల్ పీపుల్ ప్రపోర్షన్ ఎక్కువ చేసినట్లయితే ఈ లాసు రాకుండా ఉండే అవకాశాలు ఉంటాయి.

శ్రీ జి. రాజారామ్ :—1974 ఫిబ్రవరి కంటే మొదలు గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటుగా నడిచేది. 1974 ఫిబ్రవరిలోనే కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేసి అవి అన్నీ భాగించడం జరిగింది. అప్పుడే ఆ డిపార్టుమెంటువారే అందులో పనిచేస్తున్న వారినందరిని డిప్యుటేషన్ మీద డయిరీ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషన్‌కి యివ్వడం జరిగింది అందులో ఎక్కువగా ఏనిమల్ హజబెండరీ డిపార్టుమెంటు వారే పాలను సేకరించడంగాని డెయిరీని మేనేజి చేయడం గాని వారు చేస్తున్నారు కాబట్టి వీరందరిని అక్కడకు తీసుకువచ్చారు. ఇప్పుడు వారంతా డిప్యుటేషన్ మీద ఉన్నారు. మళ్ళీ రిక్రుట్ చేసినప్పుడు వేరుగానె వారి రూల్స్ ప్రకారంగా వాళ్ళు చేస్తారుగాని యిప్పుడు వీరందరిని గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటు నుంచే డిప్యూట్ చేసినాము.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం :—ఇదివరకు వెంకటరత్నంగారు మంత్రిగా వున్న రోజులలో ఒక డిపార్టుమెంటునుంచి డంప్ చేయడం జరిగింది. దానిని క్వశ్చన్ చేయడం లేదు. ఇకముందైనా యానిమల్ హజబెండ్రీ కోటా తగ్గించి టెక్నికల్ పీపుల్‌ని ఎక్కువగా తీసుకుని మేనేజ్ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారా? 9.10 a.m.

శ్రీ జి. రాజారాం :—అప్పుడు డ్రాఫ్టు అయినవారే వున్నారు. ఇప్పుడు డెయిరీ డెవలప్‌మెంట్ రిక్రూట్‌మెంట్ రూల్స్ వేరుగా వున్నాయి. కాబట్టి యానిమల్ హజబెండ్రీ మంచి యిచ్చే సమస్యే లేదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీ బాయి :—ఇప్పుడు చూపించిన లెక్కలప్రకారము 113 పాయింట్ చిల్లర నష్టము వచ్చింది. అసలు లారీలో ఎన్ని బాటిల్స్ వెడుతున్నదీ లెక్క వుందా?

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఎన్ని బాటిల్స్ బయటకు పోతాయో అన్ని వాపసు రావాలి. అమ్మిన దానికి డబ్బు రావాలి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీ బాయి :—ఎక్స్‌ట్రా బాటిల్స్ తీసుకొనివెడుతున్నారనేది తెలుసా?

శ్రీ జి. రాజారాం :—తెలియదు.

(శ్రీ బి. రామశర్మ (దేవరకొండ) :—గ్రామాలలో ఓక రైతు పాలను తెచ్చి నప్పుడు అతనికి ఎంత వస్తుంది. అతవి తెచ్చిన పాలలో ఫ్యాట్ కంటెంట్ ఎంత? దానికి ఎట్లా పే చేయాలనేది కాకుండా అన్ని పాలను కలిపి ఫేట్ కంటెంట్ చూసి అందరికి సమానంగా పే చేపేటప్పటికి పాలకేంద్రాలకు పాలను సలఫరా చేయడానికి రైతులు వెనుకాడుతున్నారు. అందువల్ల ఎవరికి వారు పాలయొక్క ఫేట్ కంటెంట్ చూసే ఏర్పాటుచేస్తారా?

(శ్రీ జి. రాజారాం :—ఆ సూచన మంచిదే. లీటర్ పోసేవారికి వేరే కాన్, ఆర్ధ లీటరు పోసేవారికి వెరే కాన్ పెట్టి వారి పాలలో ఫెట్ కంటెంట్ చూడాలంటే ఎంత కాష్టమైన పనో ఆలోచించండి. ఏదైనా 20 లీటర్ల పాలు పోస్తే ఒక ప్రత్యేక కాన్ పెట్టవచ్చు. అందువల్ల ప్రత్యేక కాన్స్ పెట్టడం కష్టము.

(శ్రీ యస్. వెంకటరత్నం :—ఈ నష్టానికి కారణాలు రెండు. 1. ఓవర్ హెడ్ ఛార్జెస్. 2 ఆపరేషనల్ లాపెస్. ప్రొడ్యూసర్‌కి ఎక్కువ యిచ్చాము అన్నారు. ఇప్పటికి ప్రొడ్యూసర్‌కి గిట్టుబాటు ధర రావడములేదు. కన్స్యూమర్‌కి ఎక్కువ ధర అవుతోంది. ఆపరేషనల్ లాపెస్. ఓవర్ హెడ్ ఛార్జెస్ తగ్గిస్తే ఎక్కువ లాభదాయకంగా చేయవచ్చు కనుక వాటిని తగ్గించడానికి ఆలోచిస్తారా?

(శ్రీ జి. రాజారాం :— మొన్ననే దీనికి సంబంధించిన డిమాండ్‌మీద చెబుతూ మనవి చేశాము. ఆపరేషనల్ లాపెస్, ఓవర్‌హెడ్ ఛార్జెస్ ఎక్కువగా వున్న మాట వాస్తవమే అని ఒప్పుకున్నాను. వాటిని తగ్గించడానికి అనేక చర్యలు తీసుకుంటున్నామని చెప్పడం జరిగింది. కలెక్టు చేయడములో జరుగుతున్న నష్టము. ఇతర విషయాలు అన్ని చెప్పడం జరిగింది. ఓవరుహెడ్ ఛార్జెస్ తగ్గించడానికి రిక్రూట్‌మెంట్‌ని స్ట్రిక్టు చేశాము. అవసరమైన టెక్నికల్ హాండ్స్ తప్ప మిగతా రిక్రూట్‌మెంట్‌కి పోవడము లేదు.

(శ్రీ బి. వెంకటరెడ్డి (వండ్యాల) :—అన్ని పాలు కలిపితే ఏ పాలు ఫెట్ కంటెంట్ ఎంత అనేది చెప్పడానికి వీలుకాదు. ఆ పద్ధతి తప్పు. ప్రతి ఒక్కరినుంచి పాలు శాంపిల్ తీసుకుని ఫాట్ కంటెంట్ ఎంత వుందని నిర్ణయించడం జరుగుతుంది. మంత్రిగారు చెప్పే జవాబు తప్పు. సరియైన జవాబు చెప్పాలని కోరుతున్నాము.

(శ్రీ జి. రాజారాం :—వారు చెప్పినది కరెక్టు. కొందరు కలిసి ఒక కాన్‌లో తెస్తారు. ఆ పాల ఫాట్ కంటెంట్ చూసి తీసుకొంటారు. దాని ప్రకారం పేమెంట్ వుంటుంది.

(శ్రీ బి. వెంకటరెడ్డి :—శాంపుల్స్ తీసుకొని ఎంత ఫాట్ కంటెంట్ వుంద నేది నిర్ణయం చేయడం జరుగుతుంది. పొరపాటు జరిగితే సర్దుబాటు చేయాలి. అన్ని పాలు కలిసి ఏవరేజి రేటు యిస్తామని చెప్పడం తప్పు. సరియైన ఆన్సర్ చెప్తారా?

(శ్రీ జి. రాజారాం :—ప్రతి ఒక్కరు వేరు వేరుగా పాలను తీసుకురారు. పలుగురైదుగురు కలిసి కాన్‌లో తెస్తారు. అటువంటపుడు ఎవరి పాలలో ఎంత ఫాట్ కంటెంట్ వుందో చెప్పడానికి వీలుపడదు.

Service Rules for A. P. Dairy Development Corporation

278—

*9320 Q.—Sri Nissankara Rao Venkataratnam:—Will the Minister for Power be pleased to state :

(a) whether Service Rules have been framed for the employees of the Andhra Pradesh Dairy Development Corporation; and

(b) if not, the reasons therefor?

Sri G. Rajaram :—(a) and (b) : The following Rules have been finalised by the A. P. Dairy Development Corporation Limited:—

(1) Service Regulations.

(2) T. A. Rules.

(3) Death-cum-retirement, Gratuity Regulations.

(4) Medical Treatment Rules.

The A. P. Dairy Development Corporation Limited is taking action to frame Rules relating to other matters.

(శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం :— డెయిరీ డెవలప్‌మెంట్ రూల్సు ఫ్రేమ్ చేశామన్నారు. వారిష్టము వచ్చిన వారికి ప్రొమోషన్ యివ్వదలచుకుంటే ఒక రూల్ పాస్ చేస్తారు. యిష్టము లేకపోతే యింకొక రూల్ పాసు చేస్తారు. అడ్‌హాక్ బేసిసు పైన రూల్సు చేయడం జరుగుతోంది తప్ప పెర్మనెంట్ రూల్సు లేవు. ఓవరుహెడ్ చార్జెసు తగ్గించాలని చెప్పాము. దానికి రిక్రూట్‌మెంట్‌ని ఆపడమే కాదు. వేల రూపాయలు డ్రా చేసే ఆఫీసర్సు ఎక్కువ, చిన్నవారు తక్కువ అయినారు. పెద్ద వారిని తగ్గించాలి. పెర్మనెంట్ రూల్సు వుండాలి. ఆ విధంగా ఫ్రేమ్ చేస్తారా?

(శ్రీ జి. రాజారాం :— ఇవన్నీ పెర్మనెంట్ రూల్సే.

Construction of Houses by Visakhapatnam Town Planning Trust

279—

*9849 Q.—Sarvasri Divi Sankaraiah and M. Nagi Reddy:—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Visakhapatnam Town Planning Trust proposes a township on the 40 Acre flat land on the 500 ft. high Kailash Hill;

(b) if so, the total number of houses proposed to be constructed; and

(c) to which income group they will be allotted?

Minister for Municipal Administration (Sri Ch. Subbarayudu):- (a), (b) & (c): A proposal to develop the area as a tourist complex is under consideration.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :— అన్నింటికి కలపి చెప్పారు. ఏ ఇన్‌కం గ్రూప్‌కి అలాట్ చేయబడింది? ఆఫీసర్లకా, మధ్య తరగతివారికా? పేదవారికా?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :— రెసిడెన్షియల్ ఏరియాగా డెవలప్ చెయాలనేది కాదు. టూరిస్టు సెంటరుగా డెవలప్ చేస్తే బాగుంటుందేమో అని వుంది. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ కాలములో అక్కడ రాడార్‌ని ఇన్‌స్టాల్ చేశారు. పాత బిల్డింగ్స్ వున్నాయి. ఎట్లా డెవలప్ చేయడం, ఎట్లా ఈ కాస్టుని మీట్ చేయడం అనేది వుంది.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :— అది కైలాస పర్వతం. కైలాస పర్వతం అంటే శివుడు వుండే చోటు. శివుడు పేదవారి దేవుడు. అందువల్ల వున్నవారికి కాకుండా మధ్య తరగతివారికి కట్టడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :— అటువంటిదేమీ లేదు.

శ్రీ విజయశిఖామణి (తిరుపతి) :— టూరిస్టు సెంటరుగా రూపొందించే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వము ముందు వుందన్నారు. దీనిపైన కేంద్రప్రభుత్వముతో సంప్రతించారా? వారేమైనా దీనిపైన గైడ్‌లైన్స్ యిచ్చారా? టూరిజం మంత్రిగారు దీనిని విజిట్ చేసి ఎట్లా డెవలప్ చేయాలనే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు వచ్చారా?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :— ప్రభుత్వ దృష్టికి రాలేదు. టౌన్‌ప్లానింగ్ ట్రస్టు వారు ఆలోచిస్తారు. టూరిస్టు డిపార్టుమెంటు ఆలోచించి ఏవిధంగా చేస్తే బాగుంటుందనేది చూస్తుంది. ప్రొపోజల్స్ ఇనీషియల్ స్టేజెస్‌లో వున్నాయి.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు (విశాఖపట్టణం ii) :— టౌన్ ప్లానింగ్ ట్రస్టువారు చక్కటి ఆలోచన చేయడం జరిగింది. ఈ ట్రస్టువారు పేదవారి కాలనీస్ గురించి ఎప్పటికి ఆలోచిస్తారు? స్లమ్ ఏరియాస్ గురించి, మధ్య తరగతి వారికి కావలసిన కట్టడాలు గురించి ట్రస్టువారు ఆలోచిస్తున్నారా? ఆలోచిస్తే ఏ కార్యక్రమం తీసుకున్నారు? వారు ఇలాంటి కార్యక్రమం తీసుకొనకుండా వున్నపుడు ప్రభుత్వము ఏమి చేయదలచుకొన్నది.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :— గౌరవ సభ్యులు వేరే విషయముపైన ప్రశ్నిస్తున్నారు.

9-20 a.m. శ్రీ పి.హెచ్. సుబ్బారాయుడు :— ఒక స్లమ్ డ్వెల్లర్స్‌కు మాత్రమే కాదు. ప్లాట్స్‌గా కావచ్చు, ఇండ్లుగా కావచ్చు, కొత్త ఏరియాను డెవలప్ చేయాలనేది ఉద్దేశ్యం. ఇది 34 ఎకరాలు వుంది. కొండపై వుంది. యాక్సిస్ సరిగా లేదు, దీనిని డెవలప్ చేస్తే ఇది ఎపెట్ టు వైజాగ్ అనే అభిప్రాయం వుంది.

Waffle Shells for Scheme roofing and flooring in construction of buildings by Government

280—

*9695 Q.—Sri M. Narayan Reddy :—Will the Minister for Public Works Department be pleased to state :

(a) whether the Government have introduced 'Waffle Shells' scheme for roofing and flooring in the construction of buildings by the Government, Housing Board and other local authorities in our State;

(b) if so, the details and the salient features of the scheme;

(c) the extent of s ving of concrete and reinforcing steel in the roofing and floors compared to R.C.C. slabs; and

(d) whether any industrial Unit has been established for production of "waffle shells of different sizes in our State to enable different agencies to make use these shells for reducing cost of construction ?

The Minister for P.W.D. (Sri Ch. Venkata Rao) :—(a) Yes, Sir.

(b) Salient features of "Waffle Shell" units are that they are funicular shells and resemble an inverted trough. These precast units are recommended to be adopted for spans of 6 mm and above in either direction, The "Waffle Shells" are nominally reinforced precast units laid on a grid pattern with cast-in-site concrete in the joints between them with necessary reinforcement, No deck concrete is provided over the unit and the finished slab has a pleasant grid pattern in the soffit. The units come in two lateral dimensions 12 cm, and 90 cm, The thickness of the top flange is 35 mm, The casting of these units is not difficult.

(c) The extent of saving of concrete and reinforcing steel in the roofing and floors compared to R.C.C. slabs is :—

Cement	—	16% to 35%
Steel	—	12% to 30%

(d) No, Sir. However, private enterpreneurs are manufacturing the shells at Karimnagar where the C.S.I.R. has introdueed this specification in their Karimnagar Project.

Sri M. Narayan Reddy :—I need not emphasise the beneficial used and effect of these waffle Shal unitts. The Hon'ble Minister himself explained in ansswer to (c) how much saving of cement and steel is there. these waffle shells have become popular in other States, particularly in Northern India; they are useful for reducing

the cost of construction also the time of construction. This material is prepared by industrial units and sold in bazaars. It not only saves nearly 30% of the cost but also time. There is very urgent need to have more units under public sector. May I suggest to the Hon'ble Minister that the Housing Board and his own department which is having research in so many other things, may establish a big unit in order supply these waffle shells not only to Housing Board but also for others so that we may accelerate the tempo of housing activity.

శ్రీ సి హెచ్. వెంకట్రావు :—నేను చెప్పాను. సి ఎన్.ఐ అర్‌కు సంబంధించి నది కరీంనగర్‌లో ప్రాజెక్టు వుంది. ఇటీవల ముఖ్య మంత్రిగారి అధ్యక్షత క్రింద ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారి సెంట్రల్ బిల్డింగ్స్ రిసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ అని రూర్కీలో వుంది. అక్కడ నుండి ప్రత్యేక అధికారి ఇక్కడకు వచ్చారు. లేటెస్టు టెక్నికల్ మెథడ్ గురించి చెప్పాను. ఇక్కడ కమ్మర్షియల్ టాక్స్ బిల్డింగ్ కన్‌స్ట్రక్షన్‌లో ఆ లేటెస్టు పద్ధతి అనుసరిస్తున్నాను. ఇందులో సేవింగ్ వుంటుంది. లెస్ ఎక్స్‌పెన్సివ్ అవుతుందని ప్రభుత్వం అంగీకరిస్తు దీనిని ఎంకరేజ్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో వుంది.

Andhra Co-op. Mills, Guntakal

283—

*9824 Q—Sri A. Sreeramulu;— Will the Minister for Handlooms and Textiles be pleased to state :

(a) whether the Andhra Co-operative Mills, Guntakal is purchasing its requirements of cotton from the local growers:

(b) if so, the total quantity so purchased during 1976-77;

(c) the quantity of cotton purchased by the Mills from brokers from outside the State; and

(d) the reasons for not purchasing cotton from local growers?

The Minister for Handlooms (Sri K. V. Keshavulu):—(a) Yes Sir.

(b) The total quantity of local purchases during the year 1976-77 is 7,78,873-500 Kgs.

(c) 2,10,381 Kgs. during the period from January to April 1977.

(d) The mill requires different qualities of cotton for different counts of yarn to spin. The local cotton is not suitable for all the counts. Moreover, for spinning of the same counts of yarn, it is, sometimes necessary to mix different varieties of cotton to get the

strength or colour. All these varieties of cotton are not grown locally and therefore, the purchases from outside are resorted to. Some times, when cotton from outside is available at cheaper rates than the local prevailing rates, the mills would be buying the cotton from outside. Generally, cotton is locally purchased when the required variety is available.

Sri A. Sriramulu :—This mill has been started at Guntakal to encourage cotton growers in the local area. While that is so out of the total quantity purchased, i.e. , 7 lakh kgs., only 2 lakh kgs. according to the Minister's statement has been purchased from brokers; but this figure relates to January to April, 1977 while I wanted the figures from April, 1976 to March, 1977. Will the Hon'ble Minister tell us what exactly is the outside purchase through brokers from April, 1976 to March 1977.

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—తొమ్మిది మాసాలు బౌట్ సైడ్ పర్చేజెసు లేవు. 9 మాసాలూ లోకల్ పర్చేజ్ చేశారు. మూడు నెలలు బౌట్ సైడ్ పర్చేజ్ చేశారు.

Sri A. Sriramulu :—There is a genral complaint against the policy of this spinning mill rearding the manipulative practice in regard to purchase of cotton through brokers. Will the Hon'ble Minister tell us the rate at which the outside cotton was purchased and the rate that was given to the local growers.

శ్రీ కె వి. కేశవులు :—ఆ రేట్స్ డిటైల్స్ నా వద్ద లేవు. కావాలంటే గౌరవసభ్యులకు అందచేస్తాను. కోపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్స్‌కు ఒక ఫెడరేషన్ ఏర్పాటు చేశాము. కాటన్ యారన్ పర్చేజింగ్, ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ఈ మూడు విషయాలను ఫెడరేషన్‌కు అప్పగించడం జరిగింది. ఇండివిడ్యువల్ మిల్ కు అధికారం లేకుండా చేయడం జరిగింది. కొన్ని మాల్‌ప్రాక్టీసెసు మా దృష్టికి వచ్చాయి. దానిని సెంటలైజ్ చేయడానికి ఫెడరేషన్ అధ్యక్షుడిగా డైరెక్టర్ ఆఫ్ హ్యాండ్ లూమ్స్‌ను పెట్టాము.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—అధ్యక్ష, రాష్ట్రేతర దళారీలు అంటే—రాష్ట్రేతర పంట కాదు—ఇతర రాష్ట్రాల నుండి వచ్చే మార్వాడీలు, యీ రాష్ట్రములో పండే పంటను కొనుగోలు చేసి సప్లయి చేస్తున్నారు, కాటన్ కార్పొరేషను వుంది, వారు పర్చేస్ చేసి స్టాకు చేస్తున్నారు, సెంట్రలు గవర్నమెంటు స్వాస్వర్తు వారి నుండి ఎందుకు తీసుకోకూడదు ? చౌకగా గిట్టుతుంది బొంబాయి, గుజరాతుల నుండి వచ్చిన వారి నుండి ఎందుకు పర్చేజ్ చేస్తున్నారు ?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—అది సరైనది కాదు, ఇందాక మనవిచేసినట్లు, 9-30 a.m.
బ్రోకర్సు లోకలు వారు కావచ్చు, పర్చేజస్ బౌట్‌సైడ్ కావచ్చు, లోకలుగా ఎప్పుడైతే ఆ వెరైటీస్ దొరకలేదో, లేక ఆఫ్ సీజనులో అవసరము వుండో లేక తక్కువ రేటుకు దొరికిందో అప్పుడు కొనడం జరిగింది. ఇప్పుడు చెప్పినట్లుగా స్పిన్నింగు మిల్సు ఫెడరేషనువారు, మహారాష్ట్ర కాటన్ కార్పొరేషను వుండి—

గవర్నమెంటు ఆఫ్ యిండియా నుండి–కొంటున్నారు, కొనడం ఆరంభం అయింది, యికముందు ఎక్కడ నుండి యూ మిల్సువారు కొనరు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—శ్రీరాములుగారు వేసిన ప్రశ్న–అక్కడ కొనే రేట్సు ఏమిటీ : యిక్కడ కొనే రేట్సు ఏమిటీ : మినిష్టరుగారి వద్ద యిన్ఫర్మేషను లేదంటున్నారు, ఎప్పుడు చెబుతూ వుంటాము, మినిష్టర్సు షుడ్ కం ప్రిపేర్డు అని

Mr. Speaker :—It is very difficult to get the information about the rates.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

Harrasment of Harijans in Nellore District.

285-A

*10100-C.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Minister for Harijan Welfare has received any representation from the M L.A. Guntur in 1977 regarding the harassment of Harijans and other weaker Sections by the landlords in collusion with local police in Kapulur, Andalamala, Siddavaram, Gollapalem, Nayudupeta and other places in Nellore District;

(b) what are the contents of the representation;

(c) whether enquiry has been conducted on all the points mentioned in the petition; and

(d) the action taken after enquiry ?

Sri J. Vengal Rao :—

(a) Yes Sir,

The representation contains details of incidents of atrocities and harassment of Harijans and other weaker sections and alleged collusion of Police officials in the above incidents.

(c) (d) Six cases were investigated. Five cases could not be enquired into as they were not reported at the concerned police stations.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—అధ్యక్షా, నేను యిచ్చినటువంటి ఆరోపణలలో ఒక హరిజనుడిని కొట్టా పోలీసు స్టేషనుకు సంబంధించిన హెడ్ కానిస్టేటులు కొట్టడం, దానివల్ల కాలు తీసివేయడం, క్రమేణ చనిపోవడం జరిగింది. దానిమీద మెజిస్టీరియలు ఎంక్వయిరీలో ఎలిగేషను నిరూపణ అయింది, ఆ హరిజనుడికి వేయి రూపాయలు యివ్వడం జరిగింది, తరువాత అతను చనిపోవడం జరిగింది, అలాగే కుబేరు అనే అతనిని వాయుడుపేట పోలీసు స్టేషనులో పెట్టి కొడితే అతని ఒళ్లు వాచిపోవడం జరిగింది. దానిమీద మెజిస్టీరియలు ఎంక్వయిరీ జరిగింది, ఆ రెండు మెజిస్టీరియలు ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు మీద ఏమి యాక్షన్ తీసుకున్నారు : అని కోటులమీద పెడుతారా : హరిజనులమీద వన్ సైడెడ్‌గా పోలీసులు భూస్వాములతో

కొల్లాయిడ్ అయి 107 బాయిన్ కేసులు పెరుతున్నారు. పోషర్ పెల్చేరుకు సంబంధించిన సెల్ ద్వారా ఎంక్వయిరీ చేయించడానికి మహేంద్రవాడ్‌గారు ఉత్తర్వు చేశారు, అది జరిగిందా ? క్రయిం బ్రాంచీవారు గూడూరులో వుండి ఎంక్వయిరీ చేశారు, హరిజనులు సాక్ష్యం యివ్వడానికి అంత దూరం రావాలంటే కష్టం, ఎక్కడైతే యీ సంఘటనలు జరిగాయో ఆ పల్లెలకు పోయి ఎంక్వయిరీ చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—చేస్తారు, ఆ సెల్ ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నది, ఎంక్వయిరీ చేసింది, కొన్నింటి మీద యాక్షను తీసుకున్నారు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—సబ్ కలక్టరు, ఐ.ఎ.ఎస్. ఎంక్వయిరీ చేయడం జరిగింది, రెండు మెజిస్టీరియల్ ఎంక్వయిరీ జరిగినవి, పోలీసు ఎక్సిపిటీస్ ప్రూవ్ అయినవి.

Sri J. Vengal Rao :—It is reported that the Head constable Kota Police Station has beaten one Harijan boy Srt Devaprakasam alias Poliah of Siddavaram village and the result was leg was amputated. అవే ఎలిగేషను వుంది. The Sub-Divisional Magistrate, Gudur conducted magisterial enquiry into the affairs of Devaprakasam of Siddavaram village. Sri Jaisimha, the Sub-Divisional Migistrate reported and in G. O. Memo No. departmental action has been taken on 11-4-74. Sri Srinivasul Reddy, M.L.A. was also examined as evidence required by the Enquiry Officer. The punishment agaist H.C. 1174 is received in Police Officer on 20-6-77 and it is under scrutiny. An amount of Rs. 1,000 is sanctioned by Government on 28-4-75 and an exgratia payment to the victim Polaiah and it was also paid to him on 5-8-75.

శ్రీ సి. దాస్ (సత్యవీడు) :—అధ్యక్ష, రాష్ట్రీమంలో హరిజనుల మీద ఎక్కడికక్కడ అత్యాచారం జరుగుతున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు రెసిడెన్షియల్ షెడ్యూల్ కాస్ట్స్ కమిటీని వేశారు, అది ఆన్ ది స్పాట్ స్టడీ చేసి రిపోర్టు యివ్వడానికి అధికారం ఇస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఈ కమిటీకి క్రిమినల్ కేసులను విచారించడానికి అధికారం ఎక్కడ వుంది? ఎక్కడైతే రిజర్వేషన్సు పాటించలేదు లేదో వాటి గురించి రిపోర్టు చేయాలి గాని క్రిమినల్ కేసులను గురించి విచారించడానికి అధికారం యీ కమిటీకి లేదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఎన్నడు కూడా కాస్ట్ ఆఫెన్సెస్ విషయంలో అణువు షెడ్యూల్డు కాస్టు వారిపైన అన్యాయాలు. అత్యాచారాలు జరుగుతున్నప్పుడు వెంగళరావుగారు పోలీసు దౌర్జన్యాలను అణచివేస్తారా, లేక వారిని తుంగలోకి తొక్కుతుంటారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు : పోలీసులు చేసింది కాదు, పోలీసులను సంబంధించలేదు, అన్యాయంగా పోలీసులమీద పడుతున్నారు, రైతులు కొట్టుకున్నారు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—భూస్వాములతో చేతులు కలిపి కేసులు వెడు తున్నారు, దాని మీద యాక్షన్ తీసుకుంటారా ?

(జవాబు లేదు)

శ్రీ బి. రామశర్మ :—ఆ పెల్‌కు విచారణ చేసే అధికారము లేదని అన్నారు, ఆ పెల్ చేసే ప్రతిపాదనలమీద సీరియస్ యాక్షన్ తీసుకోడానికి ఎలాంటి ప్రయత్నం జరుగుతుంది?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఏమీ జరగదు, దానికి దీనికి సంబంధం లేదు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—ఎక్స్‌గ్రేషియా వేయి రూపాయలు ఇచ్చామన్నారు, మంచిదే, కానిస్టేబులు గురించి పనిష్‌మెంట్ రోల్ సబ్మిట్ చేశామన్నారు, అదేమిటి?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—కనస్టర్డు అథారిటీస్ కన్సిడరేషనులో వుంది, ఏమి పనిష్‌మెంటు యిచ్చారో తెలియదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి :—గూడూరులో వుండి ప్రాయం బ్రాంచి వారు పాక్యం రికార్డు చేస్తామంటున్నారు, బీద హరిజనులు చార్జి పెట్టుకొని గూడూరు రాలేరు. ఆ యిన్సిడెంట్సు జరిగిన చోట్లకు వెళ్ళి ఎంక్వయిరీ జరిగేట్లు చూస్తారా? రెండవది, ఒక గ్రామములో గిరిజనులమండి బినామిగా తీసుకున్నాయన, బలవంతంగా పోర్టరీ చేయ్రాలు చేయించాడని, ఫోటోస్ తీయించి అప్లికేషను సబ్మిట్ చేసినా, గిరిజనుల తరపున రిపోర్టు యిచ్చినా యాక్షన్ తీసుకోలేదు. యిలాంటి పరిస్థితులు వున్నవి. భూస్వాముల నేరం వుంది, పోలీసులు అత్యాచారాలు చేశారు, వాటిమీద ప్రత్యేకంగా లోకల్ పోలీసులకు సంబంధం లేకుండా ఎంక్వయిరీ చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇక్కడి నుండి డైరక్టుగా పెద్దవారిని పోయి ఎంక్వయిరీ చేయుమని చెబుతాను.

Voilence and unrest in Harijanawada of Yanuguntapalli, Chittoor.

285—B

*S.N.Q. 10099-U.— Sri Vijaya Sikhamani :— Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the serious unrest and fear in the Harijanawada of Yanuguntapalli H/o Thenabanda in Chittoor Taluk and District due to violence rioting committed by rich landlords (Caste Hindus) on 23-6-1977, resultings in grievous injuries to Harijans and destruction of their houses;

(b) whether it is a fact that the Sub Inspector of Chittoor, Police Station instigated and supported the landlords;

(c) whether it is a fact that the grievously injured Harijans were not admitted as in-patients in Government Head Quarters Hospital Chittoor on 23-6-1977 due to influence of the landlords and after

intervention by the Superintendent of the Hospital they were admitted after 12 hours; and

(d) if so, the action taken against the duty doctor of the Hospital for the said dereliction?

Sri J. Vengala Rao :—(a) Yes Sir, but there was no serious unrest and fear as immeidiate action was taken and ten Caste Hindu accused were arrested on 24-6-1977 itself.

(b) No Sir.

(c) The Duty Medical Officer did not admit the injured on 23-6-1977 as he thought the injuries were not serious.

(d) Does not arise.

శ్రీ విజయశిఖామణి :—అధ్యక్ష, 1975వ సంవత్సరములోనే ఈగ్రామంలో హరిజనుల మీద జరిగిన దురాచారాల మీద యిక్కడ వేను క్వశ్చను ఎడ్మిట్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అధ్యక్ష, ఆయన క్వశ్చన్ అడ్మిట్ చేయడమేమిటి, స్పీకరు అడ్మిట్ చేయాలి.

శ్రీ విజయశిఖామణి :—అధ్యక్ష, వెంగళరావుగారు చదివిన ఇంగ్లీషు అర్థం కాలేదు, అర్థం కాకుండా బాధపడుతున్నాను, వారికి కూడా డైరక్షన్ యివ్వండి, తెలుగులో చెబితే బాగుంటుంది. యింగ్లీషు తెలిసిన వాకే అర్థం కాలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—క్లియర్‌గానే వుంది.

శ్రీ విజయశిఖామణి :—హరిజనుల గురించి లింగయ్యగారి అధ్యక్షతన కమిటీ వుంది, కలక్టర్ ఆధ్వర్యములో వెల్ వుంది. అవి కూడ ఎంక్వయిరీ చేయలేదు, బంజరు ల్యాండు గురించి వచ్చిన తగాదాలలో హరిజనులను విపరీతంగా కొట్టడం జరిగింది. ఎస్.ఐ. వేమనారాయణ, రేజీగుంటలో, దురాచారాలు ఎక్కువ అయితే వేను వెంగళరావుగారికి చెప్పి ట్రాన్స్‌ఫరు చేయించాను, హరిజనులను మళ్ళీ హింసిస్తున్నారు. హరిజనులకు దెబ్బలు తగిలి హాస్పిటల్లో చేరడానికి వెళ్ళినప్పుడు, శేషేంద్ర అనే డాక్టర్ డ్యూటీలో వున్నాడు. అతను అప్పుడు అతనిని చేర్చుకోలేదు. 12 గంటల తర్వాత లోకల్ పీపుల్సు 9-40 a. m. అందరూ పోయి కలెక్టరును, డి.ఎస్.పి.ని, ఏస్ పి.ని అందరిని కలిసి 4 సంవత్సరాల నుంచి హరిజనులకు జరుగుతున్న అన్యాయాలను గురించి ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడం లేదని కంప్లయింటు చేసినప్పుడు అతనిని అడ్మిటు చేసుకోవడం జరిగింది. ఇలాంటి పరిస్థితులలో హరిజనుల రక్షణకు రాకపోతే ఎలాగ? కాబట్టి దీనిమీద స్పెసిఫిక్‌గా ఆదేశాలు యిచ్చి ఎంక్వయిరీ చేయిస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఈ కేసులో వెంటనే యాక్షను తీసుకున్నాము. వారందరినీ అరెస్టు చేసారు. డాక్టరు వారందరినీ అవుటు పేషంట్సుగా ట్రీట్ చేసాడు.

శ్రీ విజయభాస్కరమణి :—ఆ డాక్టరు మీద, ఆ సబ్ ఇన్‌స్పెక్టరు మీద ఏమి చర్య తీసుకుంటారు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆ డాక్టరు వీరిని అవుట్ పేషంట్సుగా ట్రీట్ చేసాడు.

శ్రీ విజయభాస్కరమణి :—యిప్పుడు అక్కడ హరాస్ చేస్తున్నాడు.

శ్రీమతి జె. శ్రీశ్వతీబాయి :—ఈ దౌర్జన్యాలను మీరు ఏ విధంగా ఆరికిడతారు? పెద్దవారిపైన అన్యాయం జరుగుతుందని ఎక్కడా లేదు. ఒక్క షెడ్యూల్డు కాస్టు వారిమీదే జరుగుతున్నాయి. వారి ఓట్లతోనే మీరు ఎం.ఎల్.ఏలుగా, మంత్రులుగా ఉన్నారు, వారికి అన్యాయం జరుగుతూ ఉంటే మీరు ఏమి యాక్షను తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—వెంటనే యాక్షను తీసుకుంటున్నాము. అందుకే మా గవర్నమెంటు మీద పెద్దవాళ్ళకు కోపం ఉంది. హరిజనుల మీద ఎక్కడయినా ఏమయినా దౌర్జన్యాలు జరిగితే వెంటనే యాక్షను తీసుకుంటున్నామని కోపం వల్ల పెద్దవాళ్లు మీ జనతా పార్టీలో చేరారు.

శ్రీ పి. పీటర్ పాల్ (ప్రశ్నకర్తపాడు) :—ఈ ప్రశ్నలోని సి. భాగంలో డాక్టర్లు హాస్పిటల్‌లో అడ్మిట్ చేసుకోవడం లేదని ఉంది. అసలు స్టేట్‌లో పెద్దవాళ్ళ షెడ్యూల్డుకాస్టు వారికి మధ్య తగాదాలు వస్తున్నాయి. వారి ఇన్‌ఫ్లూయన్సు మీద డాక్టర్లు వారిని అడ్మిట్ చేసుకోకుండా అవుట్ పేషంట్సుగా ట్రీట్ చేయవచ్చు. అది సీరియస్ కేసు అయినా 1, 2 రోజులుచేసి. యిది సీరియస్ కాదని బయటకు పంపేస్తున్నారు. అటువంటి సంఘటనలు మా జిల్లాలో కూడా జరిగినవి. కనుక యిటు వంటి అవాంఛనీయమైన సంఘటనలు వచ్చినప్పుడు ఆ డాక్టర్లు మీద ప్రత్యేకంగా యాక్షను తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—తప్పకుండా తీసుకుంటాము.

శ్రీ జె. దామోదరరావు :—యిటువంటి దౌర్జన్యాలు చేసినవాళ్లు పెద్దవాళ్ళు. ఆ పెద్దవాళ్ల మీద యాక్షను తీసుకుంటే వారికి కోపం వచ్చి జనతా పార్టీలో కలిసారని మాట్లాడుతున్నారు అన్నారు. అయితే అటువంటి ఎట్రాసిటీస్ చేసినవారు ఏ పార్టీలోని వాళ్లు ? అయినా వారికి సహకరిస్తున్న ఈ పోలీసు వారి చావుదెబ్బలు తిన్నవారిని ఇన్‌ఫార్మేషన్సుగా చేర్చుకొని ట్రీట్‌మెంటు యివ్వవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది, అలాగ చేయకుండా అవుట్ పేషంటుగా ట్రీట్‌మెంటు యిచ్చి పంపించేస్తే ప్రభుత్వం ఎంకరేజి చేస్తుందా? ఆ డాక్టర్లను ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తుంది ? ఆ పోలీసుమీద ఏమి చేస్తుంది ? వారు ఏ పార్టీ అయినా ప్రభుత్వం విచక్షణపాటించి వ్యవహరించి న్యాయం చేస్తుందా లేదా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—దానిమీద గవర్నమెంటు తప్పకుండా యాక్షను తీసుకొంటుంది.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—అధ్యక్ష, యిది ప్రాపర్టీ డిస్‌ప్యూట్. రైతులు అది విలేజీ గ్రౌండు అంటారు. పీరేమో దానికి పట్టాలు యిమ్మని అంటారు. అది తగాదా. హరిజనుల మీద జరిగే దౌర్జన్యాలు చూడడానికి కలెక్టరును ఛైర్మన్‌గాపెట్టి ఒక సెల్ వేసారు. అపుడు ఈ లాండు డిస్‌ప్యూటు సెటిల్ చేయడానికి గవర్నమెంటు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటుంది ఆ సెల్‌కు ఏమయినా యిన్‌స్ట్రక్షన్సు యిచ్చారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—స్పెషలు ఇనస్ట్రక్షన్సు ఇచ్చాము. ఎస్.పి. రెవిన్యూ డివిజనలు ఆఫీసరు—యిద్దరూ జాయింటు యింస్పెక్షను చేసి దానిని విచారిస్తున్నారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—ఏమి చేస్తున్నారు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—దానిమీద విచారణ జరుగుతున్నది ఇంకా స్పెసలుగా ఏమీ కాలేదు.

Issue of monthly Water Bills in the City

285—C—

S.N.Q. No. 10099-K—Smt. J. Eshwari Bai :—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether the Water Works Department in Twin Cities will be asked to issue Monthly Bills to the consumers instead of once in two or three months thereby remove the herassment and difficulties to the public; and

(b) if so, will it be implemented from the month of July, 1977?

The Minister for Municipal Administration (Sri Challa Subbarayudu) :—(a) No.

(b) Does not arise.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్ష, మంత్రిగారు నో అని చెప్పారు. వీరు వాలుగు వెలలకు ఒకసారి బిల్లు ఇస్తున్నారు. ఒకేసారి కట్టాలని అంటే కష్టం అవుతుంది. అందుచేత ప్రతి వెల బిల్లు ఇస్తారా ? మీదగ్గర ఆదే స్టాఫ్ ఉందా ? కార్పొరేషను నుంచి వాటర్ వర్క్సు తీసివేసారు, ఇప్పుడు హైదరాబాద్, నిజామాబాద్‌లలో ఎన్ని కనెక్షన్సు ఉన్నాయి ?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—అధ్యక్ష, 91 వేల చిల్లర కనెక్షన్సు ఉన్నాయి. అదవంగా సంవత్సరానికి 15 లక్షం రూపాయలు అవుతుంది. అందువల్ల 2 మాసాలకు ఒకసారి బిల్లు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము, కొంత స్టాఫ్ తక్కువ ఉంది, పిలవ [illegible]

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS (STARRED)

Gauges fixed on River Palar at 10th mile on Kuppam, Palamner Road

281—

*10076 Q—Sri D. Venkatesam (Kuppam) :—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(a) when were the gauges fixed on the River Palar at 10th mile on Kuppam Palamner Road in Chittoor District ;

(b) what is the quantum of water available ; and

(c) the proposals before the Government to arrest the water which is flowing into Tamilnadu Government?

A.—

(a) Gauges were fixed on Palar river at Shantipuram during the month of June, 1969.

(b) As per the gauge readings the quantum of water available in 1969 and 1970 monsoon period, were 3771.92 MCft, and 1553.57 MCft. respectively.

(c) As many as 7 schemes were investigated with a view to arrest and utilise the water which is flowing into Tamil Nadu. Of this the following two schemes were found technically feasible and were taken up :

1. Restoration of Tummala Cheruvu at an estimated cost of Rs. 1.61 lakhs.
2. Formation of a new tank across Vanka near Nayanur village, h/o. No. 119 Kangudi at a cost of Rs. 5.21 lakhs.

Construction of reservoir at Vathalakonda across River Palar.

282—

* 10076 A. Q.—Sri D. Venkatesam :—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to construct a reservoir at Vathalakonda (Perakonda) in Beggilapalli Panchayat, Kuppam taluk, Chittoor district across River Palar which was proposed in composite Madras State and Survey was conducted and dropped due to bifurcation of States;

(b) is it not a fact that to a length of 10 miles water can be stored in the forest area by constructing a reservoir at the said place

which will solve the drinking water problem and plenty of seepage water to the irrigation wells and by providing a pumping scheme assured water can be given to the entire East firka of Kuppam taluk;

(c) if so, when was the investigation done and what are their findings; and

(d) when the said work will be taken up?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Providing a pumping scheme, and construction of a reservoir was examined with the existing features and the relative position of the river bed at the site. Water has to be pumped to a height of 400 ft. to cross the hill range at enormous cost. In addition construction of a reservoir to store water also involves abnormal cost. Hence this scheme was dropped.

(c) The Survey was conducted during 1968 and found that the proposed scheme was not feasible.

(d) Does not arise.

Running of Coop. Spinning Mills, Guntakal on loss.

284—

*9826 Q.—Sri A. Sreeramulu :—Will the Minister for Handlooms and Textiles be pleased to state :

(a) whether the Andhra Co-operative Spinning Mills, Guntakal is running on loss;

(b) if so, the total accumulated loss upto-date;

(c) whether there is any proposal to hand-over the management of this Mill to private parties;

(d) whether Government have conducted any enquiry into the working of the Mill, and

(e) if so, the result thereof?

A.—

(a) Yes Sir,

(b) Rs. 109.28 lakhs.

(c) No Sir.

(d) No Sir. But the South India Textile Research Association, Coimbatore has undertaken study of the working of the mills at the instance of the Director of Handlooms and Textiles.

(e) The following are the findings of South India Textiles Research Association, Coimbatore :

1. The general performance of the mill is far from satisfactory.

2. The cost of raw material is very high working out to 88% of the sales revenue.

3. The labour cost is high and it is about 16% while it should not exceed 12 to 13% of the turn over.

4. The yarn quality is below average inspite of the quality of cotton being satisfactory or superior, indicating lack of maintenance and process control.

5. There is low productivity and under utilisation of installed capacity.

6. There is excessive labour strength, and lower work load.

7. The Machinery and equipments are outdated resulting in high cost of production.

Setting up of electronic Development Corporation in the State

285—

*8566 Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will the Minister for Small Industries be pleased to state :

(a) whether the Government propose to set-up an Electronic Development Corporation in the state and

(b) if so, when?

A.—

(a) & (b) A committee was set up by Government to go into the matter. The Committee submitted its report. The recommendations of the Committee are under examination.

MATTERS UNDER RULE 329

re : (1) Hunger strike by the work charged Employees of P. W.D.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— అధ్యక్ష, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉన్నటువంటి వర్క్ చార్జిడు ఎంప్లాయీస్ అందరూ 24 వ తేదీ నుంచి నిరాహార దీక్షను సాగిస్తున్నారు. అది ఇప్పటికే కొనసాగుతున్నది. ఈ నిరాహారదీక్ష కొనసాగడానికి ప్రధానమైన డిమాండు ఏమిటంటే తమ సర్వీసెస్‌ను రెగ్యులరైజ్ చేయాలని, వర్క్ చార్జిడు పద్ధతి తీసివేసి పర్మనెంటు చేయాలని వారు ఎన్నటినుంచో ప్రభుత్వానికి రిప్రజెంటుచేస్తూ వస్తున్నారు. ప్రభుత్వంవారు సానుభూతితో ఆలోచిస్తున్నాము అని చెప్పడం కోపం వచ్చి వెళ్లగొట్టడం జరుగుతున్నది. ఇది ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో కొత్తగా ఏమైన పుట్టించాలని చేస్తున్నారా అంటే లేదు సెంట్రల్ పి. డబ్ల్యు. డి మాన్యువల్ ఉంది. వర్క్ చార్జిడు ఎస్టాబిష్‌మెంటు మీద నిర్ణయాలు ఉన్నాయి. వర్క్ చార్జిడు ఎంప్లాయీస్‌ను పర్మనెంటుగా ట్రీట్ చేసారు. వర్క్ చార్జిడు అనే పేరును తీసివేయాలని అన్నారు. వారందరికి పెర్మనెంటు ఎంప్లాయీస్‌కు ఉన్న బెనిఫిట్సును కల్పించారు. మద్రాసు రాష్ట్రంలో అక్కడి ప్రభుత్వం 14-1-1977 న ఒక జి. ఓ. ఎమ్. ఏస్. నెం. 51 జారీ చేసారు, అందులో చాలా స్పష్టంగా వర్క్ చార్జిడు ఎంప్లాయీస్‌ను పర్మనెంటు ఎంప్లాయీస్‌లా గుర్తిస్తూ వారికి ఉన్నటువంటి బెనిఫిట్సును వీరికి కల్పించారు. వివిధ రాజకీయ పార్టీలు ఎన్నికలలోకి వెళ్లినప్పుడు అల్లా వారు యూనియన్సువారు ఎన్నికలలోకి వెళ్లినప్పుడల్లా వర్క్ చార్జిడు ఎంప్లాయీసును పర్మనెంటు ఎంప్లాయీస్‌గా చేస్తామని చెప్పి వాగ్దానాలు చేసారు. ఆ విషయంలో ఐ.ఎన్.టి.యు.సి. నాయకులు, కాంగ్రెసు నాయకులు ఇంకా ఎక్కువ వాగ్దానాలు చేశారు. దురదృష్టవశాత్తు ఆ వాగ్దానాలు ఈ రోజువరకు నెరవేరలేదు. దీని ప్రకారంగా ఒక్క పి.డబ్ల్యు.డి లోనే 12 వేల మందికి పైగా ఈ వర్క్ చార్జిడు వాటర్ కార్మికులు ఆవస్థపడుతున్నారు, అలాగే పంచాయతీరాజ్ క్రింద ఉన్నారు. సిటీ వర్క్స్‌లో ఉన్నారు ఇది పి.డబ్ల్యు.డి ఆర్ అండ్ బి వారిని ఎడ్రసు చేస్తూ వేసిన ప్రశ్న. నేను ప్రధానంగా మంత్రిగారికి ఒక విషయం విన్నవిస్తున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క నిర్ణయాలు స్పష్టంగా ఉన్నాయి. మద్రాసు గవర్నమెంటు యొక్క నిర్ణయాలు స్పష్టంగా ఉన్నాయి. వాటిని దృష్టిలో వుంచుకొని ఈ రాష్ట్రంలో మీరు ఆదర్శంగా వెంటనే వాళ్ల సమస్యలను పరిష్కరించి నిరవధిక నిరాహారదీక్షను విరమింపచేయండి. ఇది ఇదే విధంగా ఉన్నట్లయితే చాలా దుష్పలితాలు వస్తాయి మీ శక్తియుక్తులన్నీ వాళ్ల పోరాటాన్ని ఆణచడానికి ఉపయోగించకుండా వాళ్ళ బాధలు తొలగించడానికి ఉపయోగించండి. అందుకు అనుకూలమైన ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాము. 9-50 a. m.

శ్రీ చనుమోలు వెంకటరావు :— అధ్యక్ష, రాష్ట్రంలో వర్క్ చార్జ్డు ఎంప్లాయీస్ అంతా కలిసి ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్. అండ్ బి. ఎంప్లాయీస్ ఎసోసియేషన్ అని ఉంది. దాని తరపున కొన్ని డిమాండ్సు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఇచ్చారు. అవి పరిశీలనలో ఉన్నాయి. ఆ పేరియస్ డిమాండ్సు ఏ స్టేజీలో ఉన్నాయో వచ్చేటట్లు మనవి చేస్తాము.

The following are the 12 demands of the Andhra Pradesh Highways (R&B) Employees' Union :

(1) Abolition of workcharged system and pensionable permanency:—

The matter is under active consideration of the State Government and the financial implications involved are being worked out.

(2) Family Benefit Fund Scheme :

This demand was once examined by Irrigation & Power Dept. and the request was turned down. On further representation it is now being examined afresh.

(3) Grant of D. A. merged scales on par with regular Government servants :

It was examined more than once and in view of the large financial commitment the request was not conceded. However, the Finance Dept. will be requested to go into the issue once again.

(4) Abolition of N. M. R. System :

The Union has requested to regularise the services of the work-charged employees who have worked more than 240 days, The Chief Engineer (A&B) was instructed not to continue the employees on N.M R. for more than 15 days, As there is no provision in the I.D. Act to regularise the services of the N. M. R. workers the issue is not being considered afresh. But persons who have put in 240 days service are eligible for retrenchment compensation in case they are retrenched after giving one month's notice.

(5) Filling up of vacancies of Gang Mazdoors :—

It is being done as per the requirement and as per the yard-stick prescribed.

(6) Applicability of Gratuity instead of C.P.F.:—

Though the request was negatived previously, it is being further examined in consultation with Finance Department.

(7) Surrender Leave :—

It is under re-consideration.

(8) Extension of retirement age from 55 to 60 years :—

The demand is under consideration in Irrigation and Power Dept. as a general issue. Whatever decision is taken will be applicable to Roads and Buildings Department also.

(9) Equal pay of Gratuity to expired workers and also those ap-pointed after 1-11-56 ;—This was already conceded.

(10) Enhancement of cycle allowance:—Orders were issued in April 1976 for payment of cycle allowance of Rs. 4 per month. The Union has requested to enhance it to Rs. 10. It is being examined in consultation with Finance.

(11) Agency allowance to workcharged establishment of Bhadrachalam Division: It is under consideration of the Government.

(12) Revision of scales of pay of former Road Inspectors, Gr. I :—The request has been taken up for reconsideration though it was negatived once.

As all the demands require deep consideration in view of the financial commitment and also with reference to service matters, the decisions could not be taken earlier.

అధ్యక్ష, ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా వర్క్ చార్జిడు ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటు అనేది ఒక్క ఆర్ అండ్ బి. డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించింది కాదు. రాష్ట్రంలో పి. డబ్లు. డి, ఇరిగేషన్, పంచాయితీరాజ్, మునిసిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్, పవరు డిపార్టుమెంటు అన్నిటిలో కూడా ఉంది. ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పాలసీ విషయం తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్న విషయం. కాని ప్రస్తుత తమిళనాడు ప్రభుత్వంలో చేశారని చెబుతున్నారు. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో అలాంటి ఆలోచన ప్రస్తుతం ఏమీ లేదు. కాని వాళ్ళ న్యాయమైన కోర్కెలు ఏవైతే ఉన్నాయో అవి పీరియాడికల్‌గా మీట్ అవుతామని లేబరు మంత్రిగారు, నేను రెండుసార్లు కలిసి వాళ్ళ నాయకులతో, ప్రతినిధులతో మాట్లాడినాము. అటువంటి దిమాండ్సు ఏమన్నా ఉంటే తప్పనిసరిగా ఆలోచించి సానుభూతితో ప్రభుత్వం చేయతగ్గ సహాయం చేస్తుంది.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—ఫండమెంటల్‌గా తీసుకోవలసిన పైమ ఒకటి ఉంది. ఆ దిమాండ్సు అన్నింటిలో ఒక పెండ్రలు దిమాండు ఏమంటే ఈ వర్క్ చార్జిడు పిబ్బందికీ ఎన్. ఎమ్. ఆర్. సిస్టం తీసివేసి పెర్మనెంటు ఎంప్లాయీస్‌గా గుర్తించడం అవేది ఆది పెండ్రలు దిమాండు, అసలు దాని గురించి మీరు ఏమి నిర్ణయం తీసుకుంటున్నారు. ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన నిర్ణయమే. మరి మంత్రిగారు ప్రభుత్వంలో భాగం కాదా ? మంత్రి కాకుండా ఇంక ప్రభుత్వం ఏమి ఉంది ? ఇది కొత్తగా ఇవ్వాళ మీ దగ్గరకు వస్తున్న సమస్య కాదు. 15, 16 సంవత్సరాల మంచి పని చేస్తున్నవాళ్ళమ ఈరోజుకు కూడా ఇంకా వర్క్ చార్జిడ్‌గానే ఉన్నారు. 240 రోజులు కనక పనిచేస్తే వాళ్ళను పెరమనెంటుగా తీసుకోవాలని జి.ఒ. ఉండగా కూడా

అది అమలు జరపడం లేదు. పోలీ బట్టల గురించి, సైకిలు ఎలవెన్సు గురించి మీరు ఇస్యూచేసిన జి. ఓ. ఇంతవరకూ అమలులోకి రావడం లేదు. అనేక జిల్లాల నుంచి రిప్రజెంటేషన్సు వస్తున్నాయి. వాళ్ళు వస్తే వాళ్లను కనుక్కోడం, వెళ్లగొట్టడం, ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు వెళితే వాళ్ళు తిట్టి వెళ్ళగొడతారు ఆర్ అండ్ బి మంత్రి దగ్గరకు వస్తే వారు కోప్పడి వెళ్ళగొడుతుంటారు. వాళ్ల గతి ఏమిటి ? వాళ్ళు ఏమి చేయాలి ? ఇంతకన్నా తీవ్రమైన ఏక్షన్ వాళ్ళు ఏమి తీసుకోవాలో చెప్పండి. వాళ్ళు దేనికన్నా సిద్ధపు పెట్టాలా ? ఎవరినన్నా కొట్టాలా ? ఏదన్నా ఆఫీసులు తాళంగొట్టాలా ? ఏమిటి పద్ధతి మీకు బుద్ధికి వచ్చినట్లు ఏళ్ళతరబడి జాగు చేస్తున్నట్లయితే ? వాళ్ళ పెండ్రలు డిమాండు ఏదైతే ఉందో వర్క్ చార్జిడ్ ఎంప్లాయిస్ అందరమూ పరిమనెంటు చేయాలనేటటువంటిది, కేంద్ర ప్రభుత్వం, మద్రాసు ప్రభుత్వం చేసిన విధంగా ఒక వారం రోజులలో నిర్ణయం తీసుకుంటారా ? మంత్రులు అందరూ ఇక్కడే ఉన్నారు. వెంటనే కేబినెట్ తీర్చొవచ్చు. 10 రోజులలో నిర్ణయం తీసుకుంటారా ? కనీసం ఈ వారం రోజులలో తీసుకునేట్లుగా మీరు ఒక హామీ ఇచ్చి, ఆ నిరహారదీక్ష విరమింప చేసేట్లుగా ఒక ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ కె. వెంగళరావు :—ఉన్నపాళంగా వెంటనే వారం రోజులలో తీసుకోమంటే ఎలా ? ఎప్పుడు ఆలోచించాలో అప్పుడు ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ వల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— అధ్యక్ష, ఇది ఒక్క ఆర్ అండ్ బి. కి సంబంధించింది కాదు. అన్ని శాఖలకు సంబంధించి ఉంది. ఇన్ని సంవత్సరాలు వర్క్ చార్జిడుగా పనిచేసిన తరువాత రెగ్యులరైజ్ చేయడం న్యాయమైన విషయం. జాబ్ గ్యారంటీ లేకుండా జీవితాంతంవరకు పనిచేయడం ఎలా దబ్బు ఉంటే పని ఉంటుంది, ఉద్యోగం ఉంటుంది. కాబట్టి కొన్ని సంవత్సరాలు జరిగిన తరువాతనైనా వర్కీసు రెగ్యులరైజ్ చేయడం న్యాయం. పది రోజులలో కాకపోయినా ఒక నెల రోజులలో అయినా, రెండు నెలలలో అయినా న్యాయంగా ఈ సమస్యను పరిష్కరించ గలిగితే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. వెంగళరావు :—వర్క్ చార్జిడ్ అనేది అన్ని డిపార్టుమెంట్సులోనూ ఉన్నాయి. రాజారాంగారు ఎలక్ట్రిసిటీ డిమాండ్సు వచ్చినప్పుడు చెప్పారు. 10 వేల మందిని ఎన్నార్సు చేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఆదేశాలు కూడా ఇచ్చింది. గ్రేడ్యువల్‌గా ఎప్పుడైతే రెగ్యులర్ ఖాళీలు వస్తాయో క్వాలిపైడ్ పీపుల్ ఉంటే వాళ్లందరినీ ఎన్నార్సు చేయమని అన్ని డివార్టుమెంట్సుకు ఆదేశాలు ఇచ్చాము.

శ్రీ ఏ శ్రీరాములు :— ఈ విషయం చాలా సార్లు ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు సమస్య పరిష్కారం చేయడానికి చాలా అవకాశం ఉంది. వీలు ఉంది. పెద్ద కష్టమైన సమస్య కాదు, పి.డబ్ల్యు.డి. మంత్రిగారిని, ఆ యూనియన్సు ప్రతినిధులను పిలిపించి ఒకసారి చర్చించి సంతృప్తికరంగా సెటిల్ చేయండి.

శ్రీ కె. వెంగళరావు :— వర్క్ చార్జిడు పి.డబ్ల్యు.డి. ఆర్ అండ్ బి. వర్క్ చార్జిలో లేదు. చాలా డిపార్టుమెంట్సులో ఉంది, ఇది జనరల్ క్వశ్చన్.

ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటులో ఉన్నారు. ఇరిగేషన్‌లో ఉన్నారు. పి.డబ్ల్యు.డి. లో ఉన్నారు. పంచాయతిరాజ్‌లో ఉన్నారు. అనేక డిపార్టుమెంట్సులో ఉన్నారు. అది జనరల్ పాలసీ. ఒక్క పి.డబ్ల్యు డి. మంత్రి ఏమి చేయగలుగుతాడు ?

శ్రీ చనుమోలు వెంకటరావు :— మొన్ననే వాళ్ళ ప్రతినిధులు వచ్చారు. ఓంకారుగారు చెప్పినట్లు వాళ్ళను తరిమికొట్టింది లేదు. ముఖ్యమంత్రిగాని, పి.డబ్ల్యు.డి. మంత్రిగాని తరిమికొట్టింది లేదు. వాళ్ళను కుర్చీలో కూర్చోపెట్టి, మర్యాదచేసి, వాళ్లు చెప్పిన డిమాండ్సు అన్నీ విన్నాము. అవి తప్పకుండా ఎగ్జామిన్ చేస్తాము. సానుభూతితో పరిశీలన చేస్తాము. ఏదో ఒక రోజు, రెండు రోజులలో పరిష్కారం అయ్యేది కాదు.

rs: (2) Glut in the Jaggery market in the State.

Sri M. Narayana Reddy ;—There is a serious glut in the Jaggerry market in our State. Nearly 50,000 tonnes of jaggery has accumulated in the State particularly in the districts of Visakhapatnam (at Anakapally), Chittoor and Nizamabad. Now the glut and accumulation has taken place for want of exports from our State to outside the country i.e. to the Middle East Gulf countries. In this regard, several representations were made to the State and more so to the Central Government to permit organised export of Jaggery from our State. Pending clearance for export, the State Trading Corporation at Central level and at State level may purchase the jaggery from the cultivators. The next season for jaggery is fast approaching in a month or so; and there are no funds for the cultivators. So, a very serious situation has arisen and never there was so much glut.

Under these circumstances, may I request the Hon'ble Minister for Commerce and Export to take up this matter with the Central Government as well as at the State level by the S. T. C. and the Marketing Federation and if possible to start purchase of jaggery from these Centres ? Otherwise, the situation deteriorates and there may be so much loss. So, there is every urgent need for organising the export of jaggery and start purchasing of jaggery on behalf of the institutions like S. T. C.

శ్రీ కె.వి. కేశవులు :— అధ్యక్ష, ఆంధ్ర రాష్ట్రములో దెల్లం 6 నుండి 7 లక్షలటన్నులు ఉత్పత్తి అవుతుంది, లోకల్ మార్కెట్‌లో 4 లక్షల పైచిలుకు అమ్ము అవుతుంది, దాదాపు రెండు లక్షలు సర్‌ప్లస్ వుంటుందని మా రికార్డు ప్రకారముగా వుంది. ఎక్స్‌పోర్టంత వరకు. 10-00 a.m.

The Government of India imposed ban on the export of Jaggery through E.T.C. Cir. No.126/75. dated 10.6.75 Later, it was decided by the Government of India in the Ministry of Commerce to release a

limited quota for export of Gur (Jaggery) during the period ending 31.12.1977 Through E.T.C. Cir. No.13/77 dated 27.1.1977 issued by the Joint Chief Controller of Imports and Exports, Madras the entire quota is placed at the disposal of the Joint Chief Controller of Imports and Exports, Bombay. The quota is allotted to only exporters on first-come first served basis against 100% confirmed, irrevocable letters of credit. The export price should not be less than Rs.3500/—(Rupees three thousand five hundred only) per tonne FOB. Export will be allowed by making endorsement on the shipping bills with validity of 15 days. No extention, however, will be allowed, once the validity period expires under any circumstances. The unshipped quantity will be deemed to have been lapsed and will be available for re-allocation. As soon as the ceiling is reached licensing may be suspended.

Since ban on the export of Gur has been lifted, Gur (Jaggery) produced in A P. to a limited extent can be exported to foreign countries subject to the conditions mentioned above. This is likely to improve the situation presently faced by the producers of gur in the State.

There being no restriction on the inter state movement of Gur, it can as well be taken to other states like where the demand is pronounced.

The A.P. State Trading Corporation will explore market for the export and internal marketing of Gur available in A.P. either on its own or in collaboration with the STC of India, if the latter is agreeable to this arrangement. The question of associating the Markfed will also be examined.

నోటీసు నిన్ననే నాకు బ్రొద్దున వచ్చింది, సాయంత్రం గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా నుండి, మా కమీషనరు ద్వారా కాంటాక్ట్ చేస్తే వచ్చిన విషయం చదివి విన్పిస్తాను, అది వారికి తృప్తి కలిగిస్తుంది,

The following message was received from the Special Commissioner of A. P., New Delhi yesterday.

"Regarding export of Jaggery I brought to the attention of the officials of Ministry of Commerce and Department of Food that about 45,000 tons of Jaggary has accumulated in Vizag and Srikakulam districts and that private parties and other exporting agencies may be allowed to export it. Ministry of Commerce willing to permit State Trading Corporation to enter the Jaggery market and export it, Department of food is against export on the plea that this would result in increasing domestic price of Jaggery. They claim that this was the experience in the previous years. Minister of Commerce intends to take it up with Minister of Agriculture."

అది అక్కడి నుండి వచ్చినటువంటి సమాచారం. హోల్‌సేల్‌గా వుంది, అయితే పుడ్ డిపార్ట్‌మెంటువారు భయపడుతున్నారు. దానిని ఎక్స్‌పోర్ట్ చేస్తే అక్కడ ప్రైసెస్

పూటవ్ అవుతాయేమోనని, కాని సర్ప్లస్ బాగా వుందని కామర్సు మినిస్ట్రీని, ఫుడ్ డిపార్టుమెంటును కన్విన్సు చేస్తే ఎక్స్‌పోర్టు చేయడానికి అవకాశం వుంది ప్రత్యేకంగా మలేషియా, నేపాలు మొదలైన దేశాలకు ఎక్స్‌పోర్టు చేసే అవకాశం వుంది. యు.కె. కొంత కొంటున్నది. వారు చెబుతున్నట్లు లక్షల టన్నులు కాదు ఎందుకంటే గత మూడు సంవత్సరాల వివరాలు యీ విధంగా వున్నాయి. 73-74 లో 525 టన్నులు మాత్రం భారత దేశము ఎక్స్‌పోర్టు చేసింది, విలువ 14 లక్షల చిల్లర. 74-75 లో 889 టన్నులు. 21 లక్షలు, 75-76 లో 1517 టన్నులు 32 లక్షలు యీ విధంగా ఎక్స్‌పోర్టు చేశాము. మనమేగాకుండా యింకా రెండు మూడు స్టేట్సు వుత్పత్తి చేస్తున్నాయి. లక్షలాది టన్నులు ఎట్లా ఎక్స్‌పోర్టు చేయగలుగుతామన్న అనుమానం వుంది. అయినప్పటికి మనం ఎక్స్‌పోర్టు చేసే అవకాశం వుందని మనవి చేస్తున్నాము.

(శ్రీ యం. నారాయణ రెడ్డి :—ఎక్యూమ్‌లేట్ అయింది 50 వేల టన్నులు. The value of the jaggery now accumulated is more than 6 crores. The quality of our jaggery is very good compared to any other jaggery. Therefore, since there is some hope and the Food Ministry is delaying the matter when the Commerce Minister is willing to permit, the matter can be easily tackled by our Hon'ble Minister. Unless the Hon'ble Minister pays a visit to Delhi and takes up the matter with them in regard to exporting of jaggery to Gulf countries like Soudi Arabia, Iran, Syria, etc., it is not going to be done. Some of the productions of Andhra Pradesh is being exported from Bombay, The Hon'ble Minister may visit and also know as to what are the products that can be easily exportable from our State direct to foreign countries.

(శ్రీ కె. రామనాథం (ముదిపనేల్లి) :— అధ్యక్ష, మంత్రిగారు ఎక్స్‌పోర్టు చేస్తే యింటర్నల్ మార్కెటు పెరుగుతుందేమో, యిక్కడ కొరత ఏర్పడుతుందనే దృష్టితో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎక్స్‌పోర్టును రిస్ట్రిక్టు చేసినట్లు చెబుతున్నారు అది నిజమే, అయితే మన లెక్కల ప్రకారము నిరుడు సంవత్సరములో, వర్షాకాలము వచ్చేసరికి అనకాపల్లి మార్కెటు యార్డులో బెల్లం వల్ల అన్‌హైజినిక్‌గా ఆదుర్దాపడడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఎక్స్‌పోర్టు చేస్తే యిక్కడ పెరుగుతుందనేదే వారి దృష్టి అయితే ఎస్టిమేటు యిదంతా కొనమంటే రైతుకు రిలీఫ్ వస్తుంది. ధర పెరగడానికి అవకాశం వుంటుంది. మిడిల్ యీస్ట్, అరబ్ కంట్రీసులో వున్నటువంటి ఎక్స్‌పోర్టు మార్కెటును చెడగొట్టేదానికంటే యీ రోజు రైతు లోకం పడుతున్న ఆదుర్దాను తొలగించడానికి బెల్లాన్ని ఎక్స్‌పోర్టు చేయడానికి నారాయణరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు మంత్రిగారు వెళ్ళి కేంద్రముతో సంభాషణలు జరిపితే బాగుంటుంది. ఆ విధంగా చేస్తారా అని అడుగుతున్నాము.

(శ్రీ కె. వి. కేశవులు :— మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కామర్స్ మినిస్ట్రీవారు ఏకాభిప్రాయముతో వున్నారు, ఫుడ్ డిపార్టుమెంటును కన్విన్స్

చేయవలసిన అవసరం వుంది. ముఖ్యమంత్రిగారిచేత ప్రత్యేకంగా అగ్రికల్చరు మినిస్టరు గారికి వుత్తరం వ్రాయించి స్వయంగా వెళ్ళి నేను ప్రయత్న చేయడం జరుగుతోంది. కొత్త మార్కెటు డెవలప్ అయింది అంటున్నారు. పరిశీలన చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఆది వుంటే ఎంటి ఎపైర్ అయినా చేపి దాని అమ్మి చడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము, ఒక పాయింటు క్లియర్‌గా చెప్పాలి, ఎస్ టి సి ఆంధ్రప్రదేశ్ కొని దానిని ఎక్స్‌పోర్టు చేయాలనే పద్ధతి మా వద్ద లేదు. అన్ని ఫెసిలిటీస్ యిస్తాము, అయితే లాభనష్టాల బాధ్యత గాని పెట్టుబడి పెట్టే పరిస్థితి గాని మా వద్ద లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. నారాయణరెడ్డి :—ఆయా ఏరియాస్ నుండి వచ్చిన ప్రొడ్యూసర్సుతో ఒక మీటింగు పెట్టి వారిని సంతృప్తి పరిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ పి.వి. రమణ :— అధ్యక్ష. జాగ్రీ పర్ ప్లస్ తక్కువేమీ లేదు, అనకాపల్లిలో రోజూ కోటి రూపాయల విలువ అయిన బిజినెస్ జరుగుతుంది. గత రెండు మూడు సంవత్సరాలలో డౌన్ అయింది. గల్ఫ్ కంట్రీసుకు గత 10, 15 సంవత్సరాల నుండి పోతున్నది. జపాన్‌కు కూడా వెళ్ళిన పరిస్థితి వుంది. జపాన్‌కు రెండు షిప్స్ వెళ్లాయి, అయితే క్వాలిటి లేదని తర్వాత డిస్‌కంటిన్యూ చేశారు, ఇక్కడి నుండి అక్కడికి వెళ్ళేసరికి కొంత పీరుగా అయిపోయిందట, ప్రికాషన్స్ తీసుకుంటే యితర దేశాలకు వెళ్ళడానికి వీలుంటుంది. ఆది పరిశీలన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. వి. కేశవులు:—తప్పకుండా యీ సూచనలు పరిశీలన చేస్తాం.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : Losses sustained by the Poultry breeders in the State.

శ్రీ వల్లపరెడ్డి శ్రీనివాస్ రెడ్డి :— అధ్యక్ష, రాష్ట్రములో కోళ్ళ పెంపకం దారులు యిబ్బందుల గురించి మినిస్టరుగారు ఒక ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri G. Rajamma:— The lossess in Poultry farming may be due to various reasons such as poor breed of birds, bad management of the farm, diseases, high feed cost and low egg price. The feed cost has gone up to a certain extent(i.e)by about 1/3rd (Rs. 30/- per quintal) over the prevailing feed cost during 1975-76 and 1976-77. Whereas the egg price have almost remained constant i.e. Rs. 30/- per 100 eggs average in all the three years from 1975 to date. If a poultry farmer can manage the birds well and aim at 240 eggs production per year, the cost of production of each egg will be about 26.5 paise or Rs. 26.60 paise per 100 eggs. Thus there is a profit of Rs. 3.50 per 100 eggs produced and Rs. 9/- for bird in 18 months period. The very fact that poultry farms and population are increasing day by day and year after year in Nellore District and other parts of the State speaks of the profitability on this business. On an average there is about 20-25% growth of this industry every year

The State Government is thinking of introducing legislation for Quality control of Poultry feed manufactured in the State to see that good quality of feed is sold to obtain optimum egg production. The Goverment have reduced the electricity tariff from 75 paise per unit to 38 paise unit to the poultry farmers.

The Income Tax concession to the Poultry farmers has been increased from Rs. 8,000 to 18,000/-. The Intensive Poultry Development Block Nellore is doing extension service at the door of the farmers besides helping in marketing of eggs.

A Poultry Development and Marketing Corporation is also being contemplated to help marketing of egg both within and outside the State.

The Animal Husbandry Department had made contacts with the Poultry Corporation authorities in Tamilnadu Government and fixed a purchasing price of 31.5 paise per egg at the door of poultry farmers in Nellore District thereby solving the marketing problem. All efforts are being made to alleviate the hardships of the Poultry Farmers who suffered from Cyclone in Nellore District and to put them on the road to success.

10-10 a.m.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—అధ్యక్ష, ఈ పౌల్ట్రీ ఫీడ్ టన్ను 800 రూ.లు అమ్ముతున్నది, 1300, 1400 రూ.ల వరకు పోయింది. అదేగాకుండా. మార్కెట్లు రూడా - 35 పైసలు గుడ్డు వుండేది 18. 19 పైసలకు వచ్చింది. ఇప్పుడు మళ్ళీ కొంచెం పెరిగితే పెరిగి వుండవచ్చు: ప్రొడ్యూసర్ కు కూడా గిట్టుబాటుగా వుంటలిగదా. దీనికి తగ్గట్లు నెల్లూరు జిల్లాలో కొన్ని లక్షల రూ.ల విలువ చేసే షెడ్స్ అన్నీ సైక్లోన్ వలన కూలిపోవడం, బర్డ్స్ చచ్చిపోవడం జరిగింది. దీనివలన పౌల్ట్రీ బ్రీడర్స్ కోలుకోలేని పరిస్థితిలో వున్నారు. తక్షణమే రాష్ట్రప్రభుత్వం వారి ఆదుకు వచ్చి, తగిన సహాయం చేస్తే బాగుంటుంది. వెంటనే ఏమి చర్యలు తీసుకోబోతున్నారో చెప్పవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి రాజారాం :— ఆ సైక్లోన్ విషయం ప్రభుత్వం ఒప్పుకున్నది. నెల్లూరు జిల్లాలో, ప్రత్యేకంగా, యీ సైక్లోన్ వచ్చినందువలన వచ్చిన నష్టానికిగాను సైక్లోన్ రిలీఫ్ఫండ్ నుంచి కలెక్టరు ఏమి సహాయం చేశారో, చేయగలరోగాని, మేము బ్యాంక్సు వారిని డిపార్టుమెంటుద్వారా పర్సూ చేస్తున్నాం - లోన్స్ వెంటనే కలెక్టు చేయకుండా కొంత వాయిదా వెయ్యమని. వారు పునర్వ్యవస్థీకరణ అయ్యేంత వరకు వాయిదా వేయించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాం. వారితో సంప్రదింపులు జరుపుతున్నాం.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— సబ్ - పెంబర్స్ అయినా కొన్ని పెట్టి, అన్ సోల్డ్ ఎగ్స్ నిలిచిపోకుండా వాటివి వెంటనే కొనే ఏర్పాటు చేస్తారా?

re : Allotment of houses coustructed for hut-dwellers of Afzalsagar tank, Hyderabad.

శ్రీ జి. రాజారాం :— సెంటిర్పు వున్నాయి. ప్రత్యేకంగా నెల్లూరు కొరకు శమిళనాడు వారితో మాట్లాడి, 31.5 పైసల చొప్పున కొనడానికి ఏర్పాటు చేశాము శమిళనాడ్ గవర్న్‌మెంటు యాజ్ ప్రిపేర్డ్.

re: (2) Bomb throwing incident in Koilkuntla sub-jail, Kurnool District.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఈ కేసులో అప్పుడే ఆరుగురిని అరెస్టు చేయడం జరిగింది. సెంట్రీగావున్న ఇద్దరు కానిస్టేబుల్స్‌ను సస్పెన్షన్‌లో పెట్టడం జరిగింది. కేసు చార్జిషీట్‌చేసే దశలో వుంది. వారికి దీనిలో సమ్మకం లేకపోతే, సి. బి. సి. ఐ. డికి ఆర్డర్ వెయ్యమంచే వెయ్యడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ గామాగో (నందికొట్కూరు) :—అధ్యక్ష, ఇది చాలా దారుణమైన సంఘటన. ఇది చరిత్రలో ఎప్పుడూ యిదివరకు జరగనటువంటిది. సబ్‌జైలులో వున్న అండర్ ట్రయల్స్‌కు రక్షణ లేని పరిస్థితి. ఇది పోలీసులయొక్క కుట్రమూలంగా జరిగినదవేది స్పష్టంగా వెల్లడి అవుతున్నది. యిది జరిగిన పద్ధతి, పరిస్థితి చూస్తే తెల్లవారుజామున మూడు గంటలప్పుడు ఆ దుండగులు విచ్చెన వేసుకుని, తాళ్లు వేసుకుని, సబ్‌జైలుపై అంతస్తులో బాంబు వేసిన సందర్భంలో, ఆ లోపల వున్న ఖైదీలు బిగ్గరగా కేకలు వేసినప్పటికి—ఆ బాంబు శబ్దం చుట్టూ నాలుగైదు మైళ్లవరకు—ఆది చల్లని పొద్దు కాబట్టి—నాలుగయిదు మైళ్లలో వున్న గ్రామాలకు తెలిసినప్పటికి, వారు మొత్తుకుంటున్నప్పటికి, పొద్దెక్కెవరకు ఆ జైలు తలుపులు తెరవలేదు. వారికి ఫస్టు ఎయిడ్ యివ్వడానికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేదు. దగ్గరలో వున్న భీమునివాటి సర్‌పంచ్ వెళ్లి దబాయించి, డ్రైరెక్టుగా మాట్లాడితే అప్పుడు వారిని పైకి ఎక్కడానికి అనుమతించారు. పదినర గ్రామాలవారు వచ్చి వారిని క్రిందకు తీసుకు రావడం జరిగింది. పోలీసులు విధ్వంసకాండ్యంగా, నిర్లక్ష్యంగా ప్రవర్తించకపోతే, వారి జోక్యం లేకపోతే యిలాంటి సంఘటన ఎట్లా జరుగుతుంది? ఇంతవరకు దీనిపై ఏ చర్య తీసుకోలేదు. పరియైన ఇన్వెస్టిగేషన్ జరగలేదు. న్యాయం చేకూరలేదు. అందుచేత, దీనిపై సి. బి. సిఐడి (సెంట్రల్) వారిని నియమించి ఇన్వెస్టిగేషన్ జరిపితే తప్ప న్యాయం జరుగదు. ఆ విధంగా చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—సి. బి. సిఐడి అంటే ఇక్కడి సి ఐడి, సెంట్రలు సి.ఐ డి. కాదు. వారికి అధికారం లేదు యిక్కడ చేయడానికి.

re : Allotment of houses constructed for hut dwellers of Afzulsagar tank, Hyderabad.

*Shri P. Dharma Reddy (Minister for Housing) :— 1. The Municipal Corporation of Hyderabad has undertaken a scheme to help slum dwellers holding pattas and ownership rights over their lands numbering about 10,000 families in 61 slum areas situated in Hyderabad and Secunderabad Cities. The Afzal Sagar area is one of them. It is proposed to help slum dwellers in the area to construct 458 houses

2. The Revenue Department have issued pattas to slum dwellers in Afzal Sagar Area. A portion of the land was cleared by the slum dwellers voluntarily and construction of 174 houses initiated with the assistance provided by the State Bank of India directly to the beneficiaries. The M.C.H., provides common facilities like roads, water taps, drainage, lighting etc. Out of 174 houses, loans for 88 houses have already been released and for the rest it will be done in the next fort night. It is for the slum dwellers themselves to undertake construction of houses with the financial assistance provided by the State Bank of India. Slum dwellers who are willing to be covered under the scheme and who hold patta rights are only brought under this scheme. The question of enlisting new persons and alloting houses to them does not arise.

*Sri Syed Hasan (Charminar):— Sir, the point is that those who are already residing in those slums whether they were asked to vacate on assurance that as and when the new constructions are ready they would be alloted those houses. If this is correct, then as per the assurance given, they should have been alloted houses for residential purpose. If this is not done, what are the special reasons overlooking those persons.

*Sri P. Dharma Reddy :— As I have already mentioned the Afzalsagar area people were given patta certificates by the Revenue Department. There are about 458 persons in the Afzulsagar area and all those 458 persons were given patta rights and for all the 458 persons the State Bank of India has assured them bank loans to the extent of Rs, 4,000 each. The Municipal Corporation is providing all the amenities. In the first instance only 174 persons have formed into a group and they have vacated their site.

*Sri Syed Hasan : -Whether the persons who were asked to vacate were residing or not. Whether they were asked to vacate on the assurance that they would be given a chance as soon as the houses are completed ? Is it a fact or not ?

*Sri P. Dharma Reddy :—The thing is, I don't know whether any assurance was given but only those who have vacated voluntarily from that area, and that area alone has been developed by the M.C.H. and those who have been given patta rights have been granted loans from the bank and for such persons house construction is being taken up and not for others.

*Sri Syed Hasan :—The matter is not clear. The Minister said that they had vacated voluntarily. After that he said that patta rights have been given. Suppose, I have vacated on the assurance that as soon as the contruction is completed I would be allotted or as soon as the amenities are ready, I would be allotted that plot.

Mr. Speaker :— What the Minister said is that, first the plot has to be allotted and then construction comes in.

Sri Syed Hasan :-Persons who voluntarily vacated should have been allotted pattas. It is clear.

Sri P. Dharma Reddy :—Patta certificates were issued earlier and on their own accord after the slum dwellers scheme has been approved they have vacated. It may be some persons as you say, have not been granted patta rights over their site.

شری سلطان صلاح الدین اویسی : اس میں کتنے مسلم لوگوں کو پٹہ دیا گیا ہے مجھے جہاں تک معلوم ہے ابھی تک کسی کو بھی پٹہ نہیں دیا گیا ہے۔

شری پی ۔ دھرما ریڈی : اس تعلق سے مجھے برابر کوئی علم نہیں ہے ۔ معلوم ہونے کے بعد بتاؤنگا ۔

10-20 a.m.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—మినిష్టరుగారు చెప్పిన దానినిబట్టి 468 కుటుంబాలు ఆక్కడ ఉన్నారని, వారికి పట్టాలు యిచ్చారని హౌసింగు స్కీమ్ చేకవ్ చేసి 174 యిండ్లు కట్టారని, పట్టాలు ఎవరికైతే యిచ్చారో వారికే హౌసెస్ యిచ్చారని తెలుస్తున్నది 468 కుటుంబాలకు ప్రామిస్ చేసి అక్కడ నుంచి ఎవిక్టు చేయించారని, కట్టిన 174 యిండ్లు వారికి యివ్వకుండా యితరులకు యిచ్చారని మా యాలిగేషను. ఈ యిళ్ళు అన్నీ ఒక్కసారి చేకవ్ చేయడానికి వీలు లేదు. ఒకసారి 100, యింకోసారి 100 అట్లా ఫేజస్‌వారీగా చేయిస్తున్నప్పుడు అందరిని ఎవిక్టు చేయించడం ఎందుకు ? 174 యిళ్లు ఎవిక్టు చేయించిన వారికి యిస్తున్నారా లేదా ? తక్కిన వారికి స్కీమ్ చేకవ్ చేసి యిళ్లు కట్టే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ పి. ధర్మారెడ్డి :—పూర్తి వివరాలు నా దగ్గర లేవు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—ప్రశ్నే దానికి సంబంధించినది. వివరాలు లేవని చెప్పడానికి వీలులేదు.

Mr. Speaker :—According to the statement of the Minister houses are not allotted plots are allotted first. Once patta is given for the land, how can it be allotted for others ?

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—174 యిళ్లు పూర్తి చేయడం జరిగింది. వాటి ఎలాట్‌మెంట్ పట్టాదారులకు యిస్తున్నామని అంటున్నారు. వారికి యివ్వకుండా కొత్త వారికి యివ్వడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. క్రొత్త వారికి యిస్తున్నారా ? పట్టాదారులకు యిస్తున్నారా ? రెసిడెంట్స్ రిప్రజంటేషన్ మీమంటే-భూమికి పట్టాలు యిచ్చారు. ఇళ్లు కట్టిన తరువాత ఆ యిళ్లు యింకెవరికో యిస్తున్నారని. అది ఎట్లా జరుగుతున్నది ?

శ్రీ పి. ధర్మారెడ్డి :—మీ దగ్గరకు వచ్చిన వారి పేర్లు చెపితే నేను కనుక్కుంటాను.

PAPERS LAID ON THE TABLE

re ; Rules prescribing the nature of control of the Commissioners of the Municipalities over the officers appointed under sections 29 (2) and 71 of the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1965.

Sri Challa Subbarayudu :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Rules prescribing the nature of control of the

Commisioners of the Municipalities over the officers appointed under sections 29 (2) and 71 of the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1965 issued in G.O.Ms. No. 122, M.A., dated 28-2-1977 published at page 267 of the Andhra Pradesh Gazette Part I, dated 24-6-1977 as required under section 327 (2) of the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1965.

Mr. Speaker :—Paper laid.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1977-78

Voting of Demands for Grants Labour and Employment, Relief and Rehabilitation

Sri T. Anjaiah :—Sir, I beg to move :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rupees 3,85,81,000 under Demand No. XXV—Labour and Employment."*

Smt. M. Lakshmi Devi :—Sir. I beg to move :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rupees 1,59,45,000 under Demand No. XXXI—Relief and Rehabilitation."*

Mr. Speaker :—Motions moved. The members may now move their cut motions.

Sri Vanka Satyanarayana:—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,000 for Labour and Employment by Rs- 100/-

For not restoring the bonus enjoyed by the employees and for not impressing upon the Government of India to pay the second instalment of the C. D. S, due and for not taking effective action on management who are declaring lockouts and closures-

Sri A. Sriramulu:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

Failure to provide un-employment allowance to the educated un-employed.

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

Failure to enforce minimum wages to agricultural workers.

Sri Vanka Satyanarayana:—Sir, I beg to move:

---

*See appendices for notes on demands.

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

వ్యవసాయ కార్మికుల కనీస వేతన చట్టం కొన్ని ప్రాంతాలకు సిరుపయోగ మగుచున్నది కావున దీన్ని పునఃపరిశీలించలేని ప్రభుత్వ పాలసీకి నిరసనగా-

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

వ్యవసాయ కార్మికుల పై భూస్వాములు జరుపుతున్న దౌర్జన్యాలను అరికట్టలేని విధానానికి నిరసనగా:-

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

కార్మిక చట్టాలు సక్రమంగా అమలు పర్చుటకు పూనుకోనందులకు, ఒకే పరిశ్రమకు ఒకే యూనియన్ వుండాలని శాసనం చేయనందులకు, వేజ్ బోర్డు నిర్ణయాలను కూడా అమలు పర్చని యజమానులపై కఠిన చర్యలు తీసుకో నందులకు పరిశ్రమలో వున్న వెల్ఫేర్ ఆఫీసర్సును ప్రభుత్వమే నియమించి, లేబరు డిపార్టుమెంటు క్రిందనే వుంచుటకు పూనుకోనందులకు అన్ని పరిశ్రమలకు సంబంధించిన కార్మికులకు ఉద్యోగులకు కనీస వేతనాలు నిర్ణయించ నందులకు, యూనియన్ గుర్తింపు విషయంలో అన్ని పరిశ్రమల్లోను రహస్య బ్యాలట్ ద్వారా ఎన్నికలు జరుపుటకు తగిన చర్యలు తీసుకొనినానందులకు.

Sri B. Rama Sarma:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,100 for Labour and Employment by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోనూటికి 40 శాతంగా వున్న వ్యవసాయకార్మికులకు కనీస వేతనం నిర్ణయించిన వేతనాలు అమలు జరిపించుటకు ప్రతి తాలూకా కేంద్రములో లేబరు ఆఫీసరును నియమించుటలో విఫలమవుతున్నందున-

Sri P. Sanyasi Rao:—Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,000 for Labour and Employment by Rs. 1/-

ఐ. టి. ఐ. లలో పనిచేయు అటెండర్సుకు ఇంతవరకు పే స్కేల్సు నిర్ణయించనందున-

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,000 for Labour and Employment by Rs. 1/-

ఐ. టి. ఐ. లో సరియైన పనిముట్లు, మిషన్లు సక్రమంగా లేనందున విద్యార్థులకు ట్రెయినింగ్ సక్రమంగా లేనందున-

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,000 for Labour and Employment by Rs. 1/-

ఎంప్లాయిమెంటులో రిజిష్టరు చేసుకొని పని దొరకక మరొక చోటికి పోయి తిరిగి నమోదు చేయించుకుంటే ఆరునెలల వరకు ఎంప్లాయిమెంటు నుండి పంపనందున జూనియర్లు పనులకు పంపడం సీనియర్లుగావున్న వారు అట్లావుంచడం, సీనియారిటీ లేకుండా పోతున్నందున-

Sri C. V. K. Rao:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

The agriculture labour should be provided social Security during unemployment by unemployment relief.

Sri P. Sanyasi Rao:—Sir, I beg to move;

To reduce the allotment of Rs. 1,59,45,000 for Relief and Rehabilitation by Rs. 1/-

విశాఖపట్నం తాలూకా నెలుమక్కుగార్మిం కణితిగార్మిం కాలిపోయినందున వేదకుటుంబాలకు, కనీసం బట్టలు సప్లయి చేయనందున ఒక పిల్ల చనిపోయినా ఆ కుటుంబానికి ప్రభుత్వం కొంత సహాయం చేయనందున-

Mr. Speaker:—Cut Motions moved.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్ష, లేబర్ డిమాండ్ చాల ముఖ్యమైనది. ప్రొడక్షన్ కంతటికి బేసిక్ స్ట్రక్చర్‌లో దీనికి ప్రముఖమైన పాత్ర వున్నది. అయితే మన లేబర్ డిపార్టుమెంట్‌గాని, లేక మన లేబర్ మంత్రికి గాని, ఏ రకమైన అధికారాలు లేవని. ఉన్న అధికారాలు కోర్టుల వల్లనో లేక యితర డిపార్టుమెంట్‌ల వల్లనో అభ్యంతరం వచ్చి లేబర్ అండ్ ఎంప్లాయిమెంట్ యాక్ట్ గాని, రూల్స్‌గాని ఎన్‌ఫోర్స్ చేయడం కోసం అవకాశం వారికి లేవని మనవి చేస్తున్నాము. లేబర్ యాక్ట్స్, స్టేట్ యాక్ట్స్‌గాని, సెంట్రల్ యాక్ట్స్‌గాని, ఉన్నప్పటికి వాటిని ఎన్‌ఫోర్స్ చేయడానికి మెషినరి చాల యిన్‌సఫిషియంట్‌గా, మీగర్‌గా ఉన్నదని చార్జి పెడుతున్నాను. లేబర్ మినిష్టర్‌గారు వారి స్టేట్‌మెంట్ లోనే 2 లక్షల 50 వేల మంది బీడీ అండ్ సిగార్ వర్కర్స్ ఉంటే 1966 యాక్ట్ ప్రకారం 53 వేల391 మంది వర్కర్సు మాత్రమే కవర్ అయ్యారని వున్నది. అంటే కొన్ని కంపెనీలు లైసెన్స్ అయినా లేకుండా పని చేస్తూ ఉండాలి, లేక లైసెన్స్ ఉండి కూడా డిపార్ట్‌మెంట్‌కు తెలియకుండా వారి చేత బానిస పని అయినా చేయిస్తూ ఉండాలి. 2 లక్షల 50 వేల మందిలో 63, 319 మంది వర్కర్స్ కవర్ అయ్యారు. మూడవ కారణం మెషినరి లోపంవల్ల కూడా ఈ డిఫెక్ట్ ఉండవచ్చు. యాక్ట్ ఉన్నప్పటికి, రూల్స్ వున్నప్పటికి ఎన్‌ఫోర్సింగ్ మెషీనరి అనేది యిన్‌సఫిషియంట్‌గా వున్నది. తద్వారా వర్కర్స్ యొక్క బెనిఫిట్స్ సాధించుకోడానికి వీలు లేకుండా పోతున్నదనేది తమ ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

10-30 a.m.

దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి రావలసిన రివెన్యూ కూడా రాకుండా పోతుంది. మనం ఎక్కువ రివెన్యూను పొందించుకోవాలన్నా మన ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ స్టాఫ్‌ను పెంచుకోవలసి ఉంటుంది. గత మూడు సంవత్సరాలుగా లేబరు డిమాండుపై చర్చలలో పాల్గొంటూ చెబుతూ వస్తున్నాను. ప్రతి జిల్లాలోను లేబరు ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంటు ఆఫీసరు ఒకరు, ఇండస్ట్రియల్ రిలేషన్స్ ఆఫీసరు ఒకరు ఇద్దరూ కంపల్సరీగా ఉండాలని చెబుతూ వచ్చాను. కొన్ని జిల్లాలలో లేరు. ఒక్కొక్క ఆఫీసరు రెండు మూడు జిల్లాలు చూస్తున్నాడు. దీనివల్ల లేబరుకు పెద్దగా సేవ చేస్తున్నామనడంలో అర్థం లేదు. ఈ రోజుకు ఇద్దరు ఆఫీసర్లు లేని జిల్లాలు ఎన్ని ఉన్నాయో మంత్రి గారు సమాధానంలో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఆనాడు సభలో ప్రామిస్ చేసారు, ప్రకాశం జిల్లా క్రొత్తగా వచ్చింది కనుక పెట్టలేకపోయాం అన్నారు. ఈ రోజుకు కూడా పెట్టలేక పోతే మంత్రిగారికి ఉన్న వాల్యూ ఏమిటి. మనకున్న అధికారం ఏమిటి అనేది చూడాలి. మన రాష్ట్రంలో రెండే లేబరు కోర్టులున్నాయి—ఒకటి హైదరాబాదులో మరొకటి గుంటూరులో. అవి ఎట్లా సరిపోతాయి? సరిపోవు. విశాఖపట్టణం పెద్ద లేబరు సెంటరు, ఏలూరు, కర్నూలు, వరంగల్లు, నిజామాబాదు ఇటువంటి చోట్ల లేబరు కోర్టులు పెడితే తప్ప డిస్‌పూట్స్ పరిష్కారం కావు. హైదరాబాదులోని ఇండస్ట్రియల్‌ట్రిబ్యునల్‌కు 555 కేసులు రిఫర్ చేస్తే 318 కేసులలో ఎవార్డులు వచ్చాయి అవైనా ఎంత కాలానికి వచ్చాయో తెలుసుకోవాలంటే ఒక్క ఉదాహరణ చెబుతాను. తణుకు అక్కమాంబ బెక్స్‌పైల్పు కేసు, సత్యనారాయణ స్పిన్నింగ్ మిల్పు కేసు రిఫర్ చేస్తే ఏడున్నర సంవత్సరాలకు కాని రిజల్ట్ రాలేదు. ఎన్ని వాయిదాలు, దీనికి డబ్బు ఎక్కడ నుంచి తెస్తాడు అసలే ఉద్యోగం పోయి అలో లక్ష్మణా అని ఏడుస్తుండే వాడు? చట్టం ఇచ్చిన న్యాయాన్ని తెచ్చుకోవాలంటే ఏడున్నర సంవత్సరాలు పడితే ఎంతమంది బ్రతుకుతారు, ఎంతమంది చస్తారని అడుగుతున్నాము. లేబరు కోర్టులను ట్రిబ్యునల్సుగా పెంచాలి. అప్పుడే వర్కర్లకు మేనేజిమెంటుకు వచ్చే తగాదాలు త్వరగా పరిష్కరించగలుగుతాము. ఈ విషయంలో మంత్రిగారు గతంలో ప్రామిస్ చేసారు కాని ఏమీ జరుగలేదు. ప్రావిడెంటు ఫండు సబ్ రీజియన్ ఆఫీసు గుంటూరులో పెట్టడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. ఇతర రాష్ట్రాలలో ఆ విధంగా పెంచింది. గుంటూరులో పెట్టాలని నిర్ణయం జరిగిన తరువాత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వంపై ప్రివేలయి ఎందుకు పెట్టించలేకపోయారు? ఇంప్లిమెంటేషను విషయంలో మీ దృష్టికి అనేక సందర్భాలలో వచ్చింది. ఉదాహరణకు—విజయనగరంలో ఒక మార్వాడీ ఉన్నాడు. అయన ఈస్ట్ కోస్టు కమర్షియల్ కంపెనీ అని నడుపుతున్నాడు. మేనేజిమెంటు షేర్ కట్టడానికి విరాకరించడమే కాకుండా వర్కర్లు కట్టిన డబ్బును కూడా తినేస్తే డిపార్టుమెంటు ఏమీ చేయలేకపోయింది. చట్టాన్ని వయలేట్ చేయడమే కాకుండా వర్కర్లు కట్టిన మొత్తాన్ని కూడా తినేసాడు. వారి రక్తాన్ని త్రాగేసాడు. మినిమం వేజెస్ అమలు చేయడం లేదు. డిపార్టుమెంటుకు సంబంధం ఉందా లేదా అని అడుగుతున్నాను. ఇంత ఇన్‌ఎఫిషియంట్‌గా ఉన్నారా అని అడుగుతున్నాము. మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి. ఇక బ్రేడు యూనియన్ రైట్స్ విషయం. మెడికల్ ఎంప్లాయీస్ హంగర్ స్ట్రయిక్ చేస్తున్నారు. బ్రేడ్ యూనియన్స్ చట్టం వీరికి వర్తిస్తుందని కేంద్ర ప్రభుత్వం క్లారిఫికేషను ఇచ్చారు.

సఫర్‌గంజ్ హాస్పటలు విషయమై సుప్రీం కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును ఆధారం చేసుకుని వారికి బోనస్ యూనియన్ హక్కులు లేకుండా అజిగత్రొక్కుతున్నారు: దీనిపై హంగర్ స్ట్రయిక్ జరుగుతోంది. లేబరు డిపార్టుమెంటు ఏమీ చేయగలిగింది లేదా? కేంద్ర ప్రభుత్వం చెప్పారు కదా. యూనియన్ రైట్సు కాపాడుకోడానికి హంగర్ స్ట్రయిక్ జరుగుతుంటే లేబరు డిపార్టుమెంటు ఎట్లా నిద్రపోతున్నదో ఇదొక ఉదాహరణ. ఎఫిఎస్ ఆర్‌టిసికి సంబంధించి వోట్ లో ఒక మాట చెప్పారు According to the Code of Discipline and its recommendations, the Management alone have to raise the issue and enter into collective agreement with the employers on general issues. వ్రాయడమైతే వ్రాసారు కాని ఒక్క సూటి ప్రశ్న అడుగుతున్నాను. ఆర్‌టిసి యూనియన్‌కు మొన్నవే ఎన్నికలు జరిగాయి శాసన సభ, పార్లమెంటు ఎన్నికలకు మించి కాన్వాసింగ్ జరిగింది. గతంలో రికగ్నైజ్ ఐన యూనియనును ఓడించడానికి ప్రయత్నం చేస్తే గెలవడం జరిగింది. కోడ్ ఆఫ్ డిసిప్లిన్ ఎక్కడ ఉంది? రాష్ట్రం మొత్తం మీద జవరల్ ఇష్యూల మీద వారితో చర్చించవలసి ఉండగా పోటీ యూనియన్లను ఎంకరేజి చేస్తూపోతున్నారు. ఇది ఇల్లాగే జరిగితే మెజార్టీ యూనియను త్వరలో సమ్మెలోనికి పోయిజాతీయ రహదారులు దెబ్బ కొట్టడానికి మీరే కారణం అవుతారని చెబుతున్నాము. ఎపిఎస్ ఆర్‌టిసి వర్కర్ల యూనియను విషయంలో ఈ ప్రిన్సిపల్‌ను మీరే ఎందుకు వయలేట్ చేస్తున్నారని సూటి ప్రశ్న వేస్తున్నాను. చెప్పేవి శ్రీరంగ నీతులు, చేసేవి మాత్రం మంచి పనులు కావని చెప్పవలసి ఉంటుంది మినిమం వేజెస్ చట్టానికి సంబంధించి రెండు మూడు సంవత్సరాలకు రివిజన్ చేయవలసి ఉంటుందని చెప్పారు. రెండు మూడు సంవత్సరాలలో రివైజ్ చేసినది మన రాష్ట్రంలో ఒక్కటైనా చెప్పండి రివిజన్ అనేది కాస్టు ఆఫ్ లివింగ్ ఇండెక్స్ పెరిగితే చేయడమే కాని వేరేమీ లేదు. దేశంలో పరిశ్రమలు పెరిగేటప్పుడు వ్రయారటీలు పెరిగినప్పుడు ఆనాటి కండిషన్సులో జీతాలు పెంచవలసి ఉంటుంది. ఆ యాస్పెక్టు మీకు లేనే లేదు. ఆంజయ్య గారు ఆదర్శవంతమైన చట్టం చేసాం అన్నారు, మనమూ అనుకున్నాం- 10-40 a. m
ముతా జట్టు హమాలీలకు సంబంధించిన చట్టం. చట్టం చేసాము కాని ఇంతవరకు వానికి స్కీము తయారు చేసామా అని అడుగుతున్నాను స్కీము లేనిదే ఏ చట్టం చేసినా ప్రయోజనం ఉండదు అద్దంలో రూపాయిల మూట చూపించినట్లే ఉంటుంది. కేవలం హైదరాబాదు, విజయవాడ, ఆదోని మూడుచోట్లకే దీనిని పరిమితం చేసారు. హమాలీలు జట్టు పని వారు, ముతా కూలీలు ఈ మూడు ప్రదేశాలలోనే ఉన్నారా? లేక మూడు ప్రాంతాలకు ఒక్కొక్క వరప్రసాదం, తిరుపతి ప్రసాదం మాదిరి, ఇచ్చారా రాజమండ్రిలో ఎంతమంది ఉన్నారు? విశాఖపట్టణంలో ఎంతమంది ఉన్నారు? నిజామాబాదులో ఎంతమంది ఉన్నారు? ఈ చట్టాన్ని రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాలకూ వర్తింపచేయాలి. ఆందోళన లేదు కనుక చట్టం చేసాము అంటున్నారు స్కీము ఎక్కడ? స్కీము చేసినప్పుడు కాని కాకపోతే వారికి బెనిఫిట్స్ ఎట్లా వస్తాయి? దీనిపై మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి. ఇక షాప్స్ అండ్ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటు చట్టం ఉంది. గ్రాట్యుయిటీ విషయంలో కోర్టు తీర్పు చెప్పింది. ఐదు సంవత్సరాల సేవలు పని చేసిన వారికి ఇవ్వనక్కరలేదని చెప్పింది. షాప్స్‌లో ఉండే యజమాని గుమాస్తా

రోజూ ఎదురెదురుగా కూర్చుండి పనిచేస్తారు. ఏ మాటా మాట్లాడచ్చినాగుమాస్తా ఉద్యోగం తీసివేస్తాడు. సర్వీసు బెనిఫిట్స్ ఇంట్రడ్యూసు చేయకపోతే చాలమందిని తీసివేయడానికి వీలవుతుంది. వారికి సర్వీసు గారంటీ లేకుండా పోతుంది. కనుక ఈ సవరణ తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను క్లోజర్సు, లాకౌట్స్, విక్టిమైజేషను విషయంలో మనం చాలా ప్రొగెసీవ్‌గా ఉన్నామని అన్నారు. పందలపాక మిల్లులో లాకౌట్ చేసాడు. ఏమి చర్యతీసుకున్నారు? తీసుకున్నచర్య అమలులోకి వస్తుందా? ఆలాగనే ఆంధ్రఫౌండ్రి విషయంలో ఎందుకండి హరిశ్చంద్రి ప్రసాదుగారు అంటే ఈ ప్రభుత్వానికి హడలు? మంత్రులుప్రసాదుగారిని చూస్తే ఒణికిపోతారెందుకండి? కంగారు పడతారు ఎందుకండి? ఆయన ఇండస్ట్రీకి దెబ్బతగులుతుందని 70 లక్షల రూపాయలు గవర్నమెంటు యొక్క బొక్కసంలో డబ్బు ఇచ్చి ఇండస్ట్రీని బ్రతికించడం కోసం ప్రయత్నం చేశారు 70 లక్షల రూపాయలు ఇచ్చి ఆయనను ఇండస్ట్రీ తయారు చేయమని చెప్పి ఆ డబ్బు ఇచ్చిన తరువాత లాకౌటు ప్రకటించి హైకోర్టు తీర్పుకు భిన్నంగా డిపార్టుమెంటు ఎడ్వైజుకి భిన్నంగా ఆయన లాకౌటుచేశారు అంటే మీరు ప్రొసిక్యూషన్ చేస్తున్నామన్నారు. మీరు పెట్టే ప్రొసిక్యూషన్‌లో ఎన్ని లూప్‌హోల్సు ఉంటాయి. అటువంటి పెద్దవాళ్ళ ఇన్‌ప్లయన్స్ మన మెషినరీ మీద లేనప్పుడే మీరు ఏదైనా ఏక్షను తీసుకోడానికి వీలు అవుతుంది, నేను ఒక సూటి ప్రశ్న వేస్తాను, 75 లక్షలు రూపాయలు మన బొక్కసంలో డబ్బు హరిశ్చంద్రి ప్రసాదుకి, కోటీశ్వరుడుకి. ఆంధ్ర జిల్లాకి ఒక దెబ్బతోటి లాక్ అవుట్ ప్రకటించి ఉద్యోగాలు తీసి పారేశారే వాళ్ళ యొక్క బ్రతుకులను ఎలా కాపాడగలరు అని అడుగుతున్నాను. ఇది మన ప్రభుత్వం యొక్క విధానం. కోటీశ్వరుల యడల వర్కర్ల యడల వివక్ష దృక్పథంతో బిహేవు చేస్తున్నారు అంటే ఈ కోటీశ్వర్లుకి, మిల్లు యజమానులకి దాసోహం చేసే స్థితి ఈనాడు మన ప్రభుత్వానికి వచ్చింది. అంటే మనం చెప్పే పోలసీలకు మనం అనుసరించే అనుసరణకు అస్తిమశకాంతరం తేడా ఉంది. అలాగే లేబరు వెల్ఫేరు ఆఫీసు సంగతి కూడా ప్రతి బడ్జెట్టులోనూ, ప్రతి సైము లోనూ కూడా మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. ప్రతి ఫాక్టరీలో కూడా అతనే అప్పాయింటు చేసుకుంటాడు. కంపల్సరీగా ఉండాలి కాబట్టి. జీతము అతనే ఇస్తాడు. అతను ఎందుకు ఉపయోగ పడున్నాడు అంటే ట్రేడు యూనియన్‌లో ఏక్టివ్‌గావున్న వాడిని తీసివేయడానికి లేకపోతే జీతాలు అడుగుతుంటే, ఏజిటేట్ చేస్తుంటే వాడిని తీసివేయడానికి వర్కర్స్ యొక్క రైట్స్‌ని దెబ్బ కొట్టడం కోసం. కాబట్టి ఆ యజమానుల దగ్గర డబ్బు ప్రభుత్వమే తీసుకొని ప్రభుత్వ ఆఫీసర్లనే పెట్టాలి. కేవలం యజమానుల యొక్క స్వంత మనుషులు ఉండడానికి వీలు లేదని అనేక సందర్భాలలో మీ దృష్టికి తీసుకువస్తే ప్రభుత్వం మటుకు - చావ క్రింద చన్నీళ్లులాగ కూర్చుంటుంది. వాళ్ళకు చీమ కూడా కుట్టడం లేదు. దీనివల్లనే ఎక్కువ ప్రొబ్లమ్స్ వస్తున్నాయి ప్రతి ఫ్యాక్టరీలో కూడా వాడు ప్రయివేటు ఏజంటుగా ఉండి ఈ రకంగా సమ్మెలు అయినా గాని, లాకౌట్లు అయినా గాని అతడు కారణభూతుడు అవుతున్నాడు అందుచేత లేబరు ఇన్స్‌పెక్టర్ మీద మన డిపార్టుమెంటుకి కంట్రోలు ఉండాలి. తరువాత అనేక ఇండస్ట్రీలలో ఎప్లాయిమెంటు ఉంటున్నారు. కాని వారు ఏ ట్రేడులో పాను ఆయ్యారో ఆ ట్రేడులో వారికి ఇవ్వడం లేదు. క్లర్కులుగానో షెల్టర్స్ గానో పెడుతున్నారు.

ఏ క్రేడులో డిప్లమో హోల్డరు అయ్యాడో అదే క్రేడులో ట్రయినింగు ఇవ్వాలి మన ఫాక్టరీస్ ట్రయినింగు అయినవాళ్ళని పేపురోకుండా క్రొత్తవాళ్ళని తీసుకుంటున్నారు. అటువంటప్పుడు వాళ్ళను ఎప్రెంటీసులను చేయడంవల్ల ప్రయోజనం ఏమిటి? మరి అటువంటప్పుడు ఆ ఫ్యాక్టరీస్ యజమానులను ప్రాసిక్యూట్ చేయడానికి మీరు సిద్ధముగా ఉన్నారా? ప్రతి ఫ్యాక్టరీలోనూ కూడా ఇది జరుగుతోంది. పెంద్రలు గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటులోనూ, స్టేటు గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటులోనూ అనేక విధాల, ఫ్యాక్టరీస్‌లో అటువంటి అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. మొన్ననే ఆరు వేల మంది బజారులో పడ్డారు. సమ్మె చేశారు. అటువంటి పరిస్థితి రానివ్వ వద్దని కోరుతున్నాను. తరువాత వారికి సరి అయిన ఎమినిటీస్ లేవు. వారికి బస్సు ఫేరు ఇవ్వరు. ఏక్సిడెంటు జరిగితే వాళ్ళకు హాస్పటల్‌కి వెళ్ళడానికి రైటు లేదు. మనం బానిస విధానం రద్దు చేయాలని చెబుతున్నాము కాని వాళ్ళ పరిస్థితి బానిసల కంటే అధమాధమముగా ఉంది. అందుచేత వాళ్ళ ప్రాబ్లెమ్‌ని మీరు చాల జాగ్రత్తగా డీకిల్ చేయాలి. మినిమమ్ వేజస్ అప్లయి చేయడానికి రాజమండ్రి సామిల్లు జోను 2 లో ఉంది కనుక వీలు లేదు అంటున్నారు. కాని రాజమండ్రి సామిల్లు దాని నామెన్ క్లెచరే రాజమండ్రి సామిల్లు. ఒక్క వెంట్రుక వాసి మున్సిపల్ లిమిట్స్‌కి అవతల ఉంది. వర్కర్స్ అంతా రాజమండ్రిలోనే ఉంటారు. యజమానులు కూడా రాజమండ్రిలోనే ఉంటారు. కాని దానిని మన డిపార్టుమెంటువారు జోను 2 లో ఉంది అని అంటారు మినిమమ్ వేజస్ ఫిక్సు చేసేప్పుడు ఈ రకమైన ఆటంకాలు వస్తున్నాయి. దీనివల్ల వర్కర్స్‌కి ఏమైనా న్యాయం జరుగుతుందా? అది గవర్నమెంటు ఫ్యాక్టరీ కదా మరి ఇటువంటి కొలతబద్ద తీసుకుంటే అది యజమానులకు న్యాయం చేసేదా? ఇట్లాగే మనం అగ్రికల్చర్ లేబరుకి మనం మినిమమ్ వేజసు ప్రకటించాము. కాని దానిని అమలు జరపడం కోసం మెషినరీ కావాలని ప్రతి ఎస్సెంబ్లీలోనూ మేము గొడవ చేస్తుంటే తాసీలుదారుకు, బి.డి.ఓ. లకు ఇచ్చాము అంటారు. వాళ్ళకు అసలు ఖాళీ ఉండదు. తాసీల్దారే గవర్నరు ఒక తాలూకాకి. ఆయనకు అసలే ఖాళీ ఉండదు. అట్ట అడుగున ఉన్నటువంటి హరిజెనుల ఆర్థికంగా వెనుకబడిన పేద వారి యొక్క సమస్య అయిన ఈ మినిమమ్ వేజసుని అమలు జరపడం కోసం ఈనాటికి కూడా మనం మిషినరీని ఇవ్వలేదు. దానివల్ల ఏర్పడ ఉన్నప్పటికీ కూడా అనేక ప్రాంతాలలో తెలంగాణాలోనూ, మూడు పావలాలకి వని చేయించుకునే గ్రామాలు ఉన్నాయి. అందరినీ అనడంలేదు. కొన్ని ప్రాంతాలలో ఇంత వెనుకబడ్డ తనం ఉన్నటువంటి గ్రామాలు ఉన్నాయి. అసలు మనం ఫిక్సు చేసిందే తక్కువ. అది ఎన్‌ఫోర్సు చేయాలి అంటే మెషినరీ లేదు. అందుచేత మనం రైవల్ యూనియన్‌ని ప్రోత్సహించే విధానం అరికట్టకపోతే ఇండస్ట్రియలు పీసు ఉండదు అని మీ ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియ చేస్తున్నాను. ఒక ప్రక్కని ఒకే ఇండస్ట్రీకి ఒకే యూనియను అని మనం సిద్ధాంతం చెబుతున్నాము. అటువంటప్పుడు ఒక రికగ్నైజ్‌డ్ యూనియన్ ఉండగా మీరు ఇంకో యూనియన్‌ని ఎన్‌కరేజ్ చేయడంలో అర్థం ఏమిటి? మీరు అంటే వ్యక్తిగతంగా మీరు అని కాదు నా ఉద్దేశం. ఐ.ఎన్.టి.యు.సి. లో నాలుగు గ్రూపులు ఉండవచ్చు. కాంగ్రెసు వారిలో రెండు ఉండవచ్చు. మూడు ఉండవచ్చు. క్రొత్తగా జనతా పార్టు రావచ్చు. ఏమైనప్పటికీ

ప్రివిపుల్ని బ్రేక్ చేసి ఇండస్ట్రియల్ పీసుని భగ్నపరిచే విధానం సూత్రం ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఎన్‌కరేజి చేస్తుంటే దాని వల్ల ప్రొడక్షన్ దెబ్బ తింటుంది. దానికి వచ్చే కాంప్లికేషన్స్‌ను అన్నిటినీ కూడా ప్రభుత్వమే వేరు చేయవలసి వస్తుంది. లేబరు కోర్టులు, ఇండస్ట్రియల్ ట్రిబ్యునల్స్, ఎన్‌ఫోర్సింగు మెషినరీని వీటినన్నిటిని పెంచిన నాడే మనం ఈ గ్రుడ్డిలో మెల్లగా ఉన్న ఏక్టులను అమలు జరపడానికి వీలు అవుతుంది దీనికి ఎల్లాట్‌మెంటు కూడా బహు తక్కువ చేశారు. అది కూడా పెంచాలి. ఇట్లా చేసి వర్కింగు క్లాసుకి అనుకూలంగా పెట్టుబడిదారులకు లొంగిపోకుండా బ్యూరోక్రసీకి తలవంచకుండా కనీసం రూపాయలో ఐదు పైసలు పని అయినా చేస్తారని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. వి. అంజనేయశర్మ (సత్తెనపల్లి):—అధ్యక్ష, కార్మిక శాఖామాత్యుల వారు సభవారిముందు ఉంచిన డిమాండ్స్‌ని బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు వారి దృష్టికి తమ ద్వారా తీసుకురావాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. ప్రస్తుతం అమలులో ఉన్నటువంటి బడ్జెటింగ్ సిస్టమ్‌లో ఈ కార్మిక శాఖ అనేటటువంటి దానిని అమాంబాపతు డిపార్టుమెంటుగా ఎంచుకుంటారని అంటూ ఉంటారు. దానికి పూర్వపు పేరు మిసు లేనియస్ 88. దీనిని బట్టే దీనియొక్క ప్రాముఖ్యతను గుర్తించకుండా చాల తక్కువ ఎల్లాట్‌మెంట్స్ ఇస్తున్నారని మా మిత్రుడు వంకా సత్యనారాయణగారు చెప్పిన దానితో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. అవి చేయవలసినటువంటి పని చాల బృహత్తరమైనది. మరి రాష్ట్రం మొత్తం పారిశ్రామిక శాంతిని కాపాడవలసినటువంటి బాధ్యత దీనికి ఉన్నది. మన రాష్ట్రం మొత్తం మీద కార్మికులు సంఖ్య చూసుకుంటే దాదాపు ఒకటిన్నర కోట్ల మంది వ్యక్తులు కార్మికులుగా పని చేస్తున్నారు. అందులో 60 లక్షల మంది వ్యవసాయ కార్మికులు. మిగతావారు పారిశ్రామిక కార్మికులుగా పని చేస్తున్నారు. 11 వేల ఫ్యాక్టరీసు మన రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. మరి వాటన్నిటికి సేఫ్టీ మెజర్స్, ఫ్యాక్టరీ ఏక్టు, ఇండస్ట్రియల్ రిలేషన్స్ ఇవి అన్నీ అమలు చేయవలసిన దానిని అమాంబాపతు డిపార్టుమెంటుగా చూడడం చాల అక్రమం అని నేను ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అదీగాక ఇది రెవిన్యూ ఎర్నింగు డిపార్టుమెంటు కాకపోవడం వల్ల కూడా దీని తట్టు చిన్న చూపు చూస్తున్నారు. ఈ విషయాలు అన్నీ గమనించి మరి 15 నో అఖిలభారత కార్మిక శాఖామాత్యులు. వందగారు అధ్యక్షత వహించేవారు, వారు కేంద్ర కార్మిక మంత్రిగా ఉండే వారు మీరు ఏమి చెప్పారు అంటే మీరు మీ డిపార్టుమెంటులో లైసెన్సింగు ఫీజును కనుక ఎక్కువ చేసుకుంటే ఆ లైసెన్సింగు ఫీజు అంతటినీ కూడా ఈ డిపార్టుమెంటుకి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయడానికి ఉపయోగించవలసి ఉంటుందని ఆ పని చేద్దామని వారు ఒక తీర్మానం చేసుకొని దాని ప్రకారం ప్రతి చీఫ్ మినిష్టరుకి సర్క్యులర్ పంపించారు. అందువల్ల 1970 వ సంవత్సరంలో ఈ రేట్సు అన్నీ రివైజు చేయడం జరిగింది. ఫ్యాక్టరీసు డిపార్టుమెంటు. షాప్స్ అండ్ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటు డిపార్టుమెంటు దానికి ఉపయోగకరంగా ఉండేటట్లుగా లైసెన్సింగు ఫీజు పెంచితే ఒక్క ఫ్యాక్టరీసు డిపార్టుమెంటులోనే సంవత్సరానికి 21 లక్షలు రూపాయలు ఆదనంగా లైసెన్సుల ద్వారా ఫ్యాక్టరీసు దగ్గరనుంచి రాబట్టారు. అదే విధంగా షాప్స్ అండు ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్సులో కూడా చాల మొత్తం 40 లక్షలో 50 లక్షలో ప్రతి సంవత్సరం కూడా రాబట్టడానికి

ఏర్పాటు చేశారు. అయితే ఆ డిపార్టుమెంటు పెడితే ఏమైనా బలపరిచారా? ఆ డిపార్టుమెంటు పని చేసే పరిస్థితులు కలుగచేశారా అంటే అది మృగ్యం. ఏమిటంటే అప్పుడు ఎక్కడైనా ఏక్సిడెంటు జరుగుతుంది ఎక్కడైనా సమ్మె జరుగుతుంది. ఈ సందర్భంలో వెంటనే పోయి దానికి సమస్య పరిష్కారం తీసుకు రావాలి. ఏక్సిడెంటు అయితే ఎందుకు జరిగిందో, యజమాని తప్పు ఏమిటో ఎవరి తప్పులు ఏమిటో సాక్ష్యాలు సేకరించవలసి ఉంటుంది. అటువంటప్పుడు వాళ్ళకు ఆఖరికి టెలిఫోను సౌకర్యాలు లేవు. ఆఖరికి కారు సౌకర్యం లేదు. వారు బస్సులో ఎక్కి అక్కడికి వెళ్ళేప్పటికి రోజున్నర పడుతుంది. ఈ లోపల యజమాని సాక్ష్యాన్ని అంతటినీ నాశనము చేస్తాడు. మరి కార్మికుడికి రావలసిన నష్టపరిహారం వచ్చే అవకాశం లేదు. అదే విధంగా సమ్మెలు అవి కూడా సరి అయిన సైములో జోక్యము కలుగజేసుకుంటే పరిష్కారానికి అవకాశం ఉంది గాని వారు తీరికగా బస్సు ఎక్కిపోవడం లేకపోతే అదే యజమానిని కారు అడుక్కుని కనుక వీరు అక్కడికి పోతే మరి ఆ కారు ఇచ్చినటువంటి ఆయన ఏమి చెబితే అదే వారు చేయవలసి ఉంటుంది గాని అంతకుమించి చేసే అవకాశం లేదు. నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే డిపార్టుని పెంచాలి. ఉదాహరణకు చెబుతాను. 11,000 ఫ్యాక్టరీసు నున రాష్ట్రంలో ఉంటే మనకు ఐ.ఎల్.ఓ స్టాండర్డ్సు ప్రకారం 150 ఫ్యాక్టరీసుకి ఒక ఇన్స్‌పెక్టర్ ఉండవలసి ఉంటుంది. మనకు మొత్తం 19 మంది ఉన్నారు. 10-50 a. m.

మనకు 19 మంది వున్నారు. అంతర్జాతీయ సూత్రాల ప్రకారం 70 మంది వుండవలసిన దానికి 19 మంది ఆఫీసర్ల చేత ఎట్లా పని చేయించదలచుకొన్నారో వారు ఎట్లా పని చేస్తున్నారో తెలియడం లేదు, కార్మికులకు ఎట్లా రక్షణ కలుగుతుంది? ఏ విధంగా వారి సమస్యలను పరిష్కరించగలుగుతారు అనేది ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. 1970 నుంచి చూస్తే డిపార్టుమెంటు దగ్గర కోటి రూపాయలు ప్రోగైనది. కాని ఫ్యాక్టరీలకు ఖర్చు పెట్టినది లేదు. షాప్సు అండ్ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్సులో 1960 లో మనకు 16 షెడ్యూలు ఇండస్ట్రీసును వుండేవి. దానిలో 16 లక్షల వర్కర్స్ కవర్ అయ్యేవారు. ఇప్పుడు కోటి 16 లక్షలు కవర్ అవుతున్నారు. 32 షెడ్యూలు ఇండస్ట్రీసు వున్నాయి. అప్పుడు ఎంత మంది వున్నా ఇప్పుడూ అంతే మంది వున్నారు? 195 మందే వున్నారు. సమస్యలమ ఎట్లా ఎదుర్కొంటారు. యాజమాన్యము చెప్పిన ప్రకారం ప్రాసుకుని కార్మికుల న్యాయమైన హక్కులను నాశనం చేయడం తప్ప కార్మికులకు బలము లేదు. సంఖ్య లేదు, జాతీయ ప్రాముఖ్యము గల శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులో అనేక రకాల కార్మికులు వున్నారు. ప్రావిడెంట్ ఫండు, వర్క్ చార్జుడ్, కాజువలు లేబరు. వర్క్ చార్జెడ్ వారికి కాజువలు లేబరుకు వేతనములో తేడా వుంది. ఇద్దరూ ఒకే కాలము మంచి పని చేస్తూ వుంటారు. వర్క్ చార్జెడ్ వారికి రూ. 10 లు కాజువలు లేబరుకు రూ. 5 లు యిస్తున్నారు. ఈ విషయాన్ని మంత్రిగారితో చెబితే కాజువలు వర్క్‌చార్జికి కూడ అదే వేతనము యివ్వాలని నిర్ణయించారు. కాని కొండవాలుకకు మందువేస్తే ఉన్న వాలుక ఊడిపోయిందన్నట్లు వీరిని రిట్రెంచ్ చేసి కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషనుకి అప్పగించారు. ట్రాన్సఫర్ చేసేటపుడు వారికి ఏమి రక్షణ కలుగ చేశారనేది వుంది.

కాంట్రాక్టు ఆక్టు క్రింద లేబరు కమీషనర్ కనీస కూలి రూ. 4 లుగా నిర్ణయించారు. అక్కడ 30 వేల మంది కంట్రాక్టు వర్కర్స్ పని చేస్తున్నారు. రూ. 2, రూ. 3 లు తీసుకునేవారు నూటికి 90 మంది ఉన్నారు. దీనిని ఎన్నిసార్లు అధికారుల దృష్టికి తీసుకువచ్చినప్పటికి వారివల్ల కావడములేదు. 2, 3 రోజుల నుంచి అక్కడ సమ్మె జరుగుతోంది. లేబరు కమీషనర్ నిర్ణయించిన రూ. 4 ల కూలికి కూడ వారు నోచుకొనలేదు. 2, 3 రూపాయలతో తృప్తిపరిచి తప్పుడు రికార్డ్సు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. దీనిని సరిదిద్దడానికి వీరు 18 చట్టాలను అమలు చేయాలి. 60 లక్షల మంది వున్న వ్యవసాయ కార్మికుల మినిమమ్ వేజెస్ హక్కును కాపాడాలంటే ప్రస్తుతము వున్న వ్యవస్థ, వారి మీన్స్ చాలవు అని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. భారత దేశములోని రాష్ట్రాలలో వేజ్ బోర్డుని కాన్‌స్టిట్యూట్ చేసినది మన రాష్ట్రమే. ఇక ఏ రాష్ట్రము కాన్‌స్టిట్యూట్ చేయలేదు. దానికి ఛైర్మన్ మెహర్‌గారు. త్రైపాక్షిక కమిటీగా ఈ వేజ్ బోర్డు పని చేసినది. వారికి సిఫార్సులను ఏకగ్రీవముగా అంద చేసినది. నేషనల్ లేబరు కమీషన్ గజేంద్రగడ్కర్ అధ్యక్షతన ఏర్పాటు చేయబడినది ఈ విషయాలను ఆలోచించి 3 బౌండ్ పుస్తకాలలో రికమెండేషన్స్‌ని యిచ్చారు. అవస్నీ బుట్టదాఖలైనాయి. ఏ ప్రభుత్వమూ అమలు చేయలేదు. ఏ వేజ్ బోర్డు అయినా ఏకగ్రీవముగా సిఫార్సు యిచ్చి నట్లయితే దానిని చట్టబద్ధము చేసి చట్ట రీత్యా అమలు చేయాలని వుంది. ఆ వేజ్ బోర్డు పీరియడ్ 1975 తో అయిపోయింది. వేజ్ బోర్డు నిర్ణయాలకు చట్ట రీత్యా చేయకపోయేటప్పటికి నష్టము జరుగుతోంది. వేజ్ బోర్డు రికమెండేషన్స్ స్టాట్యుటరీ బేసిస్ మీద పెటాలి. ఎంప్లాయ్‌మెంట్ శాఖ కూడ వీరి క్రిందనే వుంది. ఎంప్లాయ్‌మెంట్ ఎక్స్‌ఛేంజిలో ఎవరైనా రిజిస్టర్ చేసుకుంటే 3, 4, సం.ల వరకు మొదటి కాల్ రాదు. ఇదివరకు 6 నెలలకొకసారి రెవ్యూ చేయాలని వుండేది. ఇప్పుడు సంవత్సరం అయింది. రెండు సంవత్సరాలు ఎందుకు కాకూడదు? 2 సం. ల వరకు ప్రభుత్వము ఉద్యోగము యిచ్చేది వుందా? ఎక్కడో వున్నవారు ఆఫీసుకు వచ్చి రెవ్యూ చేసుకొనకపోతే వారి సీనియారిటీ దెబ్బతింటుంది. అందువల్ల రెన్యూయల్ 2 సం. ల కొకసారి అని పెటాలని మనవిచేస్తున్నాను. 1 : 10 అమలు చేస్తున్నారు. ఒక ఖాళికి 10 మందిని పంపిస్తారు. 20 మందిని పంపితే దానిలో తగినవారిని తీసుకుంటారు. ఈ రేషియో ఎందుకు పెంచకూడదు? మన రాష్ట్రములో మన ఫామిలీ వన్ జాబ్ అనేది కొంతకాలము అమలు జరిగింది. కొన్ని కుటుంబాలలో ఉద్యోగాలు దొరక్కుండా వున్న పరిస్థితులలో దానివల్ల కొంత ప్రయోజనము చేకూరింది. దానిని మరల రివైవ్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఐ.టి.ఐ. లు రాష్ట్రమంతా ఏర్పాటు చేస్తున్నారు, దానివల్ల అనేకమంది విద్యార్థులు లాభపడ్తున్నారు. పారిశ్రామికంగా ప్రాముఖ్యముగల గుంటూరులో ఐటిఐ లేదు. అక్కడ పొగాకు పరిశ్రమ, సిమెంటు పరిశ్రమ వుంది. జూట్ పరిశ్రమ, టెక్స్‌టైల్ పరిశ్రమ వుంది. అక్కడ ఐ.టి.ఐ లేకపోవడం అన్యాయము. అందువల్ల ప్రభుత్వము గుంటూరుపట్టణములో ఐ.టి.ఐ. ని స్టార్టు చేయాలని కోరుతున్నాను. గుంటూరులో బిఐటి కంపెనీ వుంది. ఆ కంపెనీ చాలా చేతులు మారింది. ఆ కంపెనీని కొన్న బొంబాయిలోని మార్వాడీలు నడపకుండా దాల ఆక్రమము చేశారు. తరువాత ఆంధ్రవారు పుచ్చుకున్నారు. ఎక్కువ భాగాలు

మూసివేశారు. ఏమీ ఏనిలేదు. వర్కర్స్‌కి గ్రాట్యుయిటీ సక్రమముగా యిచ్చారో లేదో అనేది అనుమానంగా వుంది. ఆ కంపెనీని రివైవ్ చేసి ఆక్రమంగా ఉద్యోగము చేస్తున్న వారికి ఉద్యోగాలు యిప్పించే అవకాశము వుంటుందేమో ప్రయత్నము చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మిత్రులు వంకా సత్యనారాయణగారు ఒక ఫిర్యాదు చేశారు. ఏపియస్ ఆర్‌టిసి రికగ్నయిజ్ యూనియన్‌ని కాదని అన్‌రికగ్నయిజ్ యూనియన్‌తో సంప్రదింపులు జరుపుతున్నారని అన్నారు. పొలిటికల్ డెమక్రసీ అనేది క్రేడ్ యూనియన్ రంగములో వర్తించకూడదని సుప్రీమ్ కోర్టు చెప్పింది. 51 శాతము మెంబర్‌షిప్ వున్న యూనియన్ వుంది. రెండవ యూనియన్ 49 శాతము వుంటుంది. దాదాపు సమాన బలమును కలిగివున్నాయి. ఎ 75 శాతము సభ్యత్వము కలిగివుంటే దానిని 100 శాతముగా పరిగణించవచ్చును కాని 51, 49 శాతము వున్నపుడు రెండవ యూనియన్‌ని అంత తేలికగా ఇగ్నోర్ చేయకూడదు. అవతల యూనియన్ కూడ బలమైన యూనియన్ అయితే ప్రభుత్వము అందరిని పిలిచి మాట్లాడవలసిన అవసరం వుంది. కేరళలో వున్న పరిస్థితి ప్రకారం అన్ని సాధారణ సమస్యలలో కన్సీలియేషన్, ఆర్బిట్రేషన్, అడ్జూడికేషన్ అన్ని యూనియన్స్‌తోను జరుపుతున్నారు. జనరలైజ్ చేసి మంత్రిగారు ఆలోచించవచ్చును. 51 శాతము వున్నంతమాత్రాన మొత్తముగా అవతల యూనియన్‌ని ఇగ్నోర్ చేయడము అంటే పారిశ్రామిక శాంతిని అనుమానించవలసి వుంటుంది.

Sri M. Narayan Reddy :— Mr. Speaker, Sir, while supporting the Demand I wish to compliment the Hon'ble Minister and his Department for doing some good work during the last two years. Specially there was lot of activity on all fronts until some time back. But whatever good work might have been done or is proposed to be done would have much effect unless the entire thinking of department and approach is changed in these days. In what respect it is necessary I will point out. 11-00 a. m.

In our State the total labour force is now 122 lakhs as shown by the Hon'ble Minister himself in his note. Out of that you will kindly see where is the consideration of Labour Department activity; 68 lakhs out of 120 lakhs are agricultural labourers who live in 28,000 villages of Andhra Pradesh ; again 40 lakhs handloom Workers live in villages ; both put togeter they come to 108 lakhs out of a total of 122 lakhs. In addition there are 2.5 lakh beedi workers they again live in villages this figure is a little less, it should be more. So, 111 lakh workers are in rural areas and villages with partial and seasonal employment and in some places with no employment for most of the year. Out of this, the industrial workers are only 2.5% in all, 4 lakh workers are employed by the industries in our State which come under jurisdiction of various departments. Therefore all our concentrations is on the urban areas and on the organised industrial workers who are getting comparatively better and more remunerative wages. We are Confining our activity to 4 lakh workers

without doing much for the 118 lakhs of labour force which is scattered and widespread in all villages. Therefore the approach should be changed. The outlook and emphasis should be changed to see how best we can provide relief. I am not referring to employment. in the traditional sense by registering one's name in the Employment Exchange and getting employment somewhere. There must be self-employment. How do we educate them and how do we help them to get self-employment. For this purpose, I would suggest the Creation of Rural Employment Fund as was done in West Bengal in recent years with greate success. There, a fund has been created by charging some cess and surcharge on land revenue, sales tax and other taxes ; thereby they collected crores of rupees for the pupose of providing rural employment by way of so many activities and also rural development. Unless that is done this gigantic problem of unemployment in rural areas-of providing employment to nearly 118 lakh workers as shown by the Government-can not be solved. Therefore there is need for such a fund ; with this fund. co-ordinated, organised and well-planned activities can take place without any fear of scarcity or paucity of funds.

Now I come to where the Labour Department and the Training Department should come in with regard to formulation of various concessions for the purpose of education, training and even providing employment. The Government should instruct all the departments and other agencies to give preference to the children of the rural unemployed in all matters including free education on par with Scheduled Caste people for the purpose of granting concessions so that we may not multiply again the rural unemployment for want of education, training and skills. If this is done at least the coming generation will have the necessary sklils and all that.

Apart from this I emphasise more on training. You will not kindly see at Patancheru, Visakhaptnam, Hyderabad, Vijayawada, Ibrahimpatnam even out of 4 lakhs workers that are employed in organised industry, I doubt very much whether 50% belong to this State ; many of the skilled workers from outside ; this is so even in our own constituency, Bodhan ; the skilled workers are said to be not available. How do they become available unless they are trained and appointed as apprentices. Therefore it is going on in a circle ; we are not employing because they are not trained and we are not giving training to make the skilled workers available. The training aspect must be taken care of.

Now there are 26 I.T.Is in our State and the capacity is 9000 seats. It is very much less; we need in our state 100 I.T.Is. There must be a change in the thinking. We have been accumstomed our

the years to this—that unless some Central grant is given we are not prepared to take up a good scheme. Even if there are no funds from the Centre for providing training we must start with our own funds. Therefore I suggest starting of I.T.Is particularly in Visakhapatnam, Hyderabad, Patancheru, Khammam Kothagudem, etc., wherever the industries are located. Another aspect is we are sticking on to the old unpopular trades. For example, there are 145 khandasari units employing thousands of workers all over the State. You will find hardly one local worker in khandasari units. All of them come from U. P. because there is no training given at the I.T.I. and Polytechnic level. In sugar manufacture and khandasari units the potential area of employment has been closed to our local workers because there is no training. In Nizamabad and Visakhapatnam districts and wherever sugar and khandasari units are available we must open these new training courses and scarcity of funds should not come in the way.

I therefore emphasise these aspects of training and self-employment. There must be a Joint Commissioner for Labour for this purpose. I also suggest that with the cooperation of the Infrastructure Corporation we may have more rural industrial estates in such centres where skilled workers can start their own industries employing several others in the area

It appears to me that we can never provide enough opportunities and employment, seeing the way in which the Employment Exchanges are functioning. I would only site what has been achieved in this regard. On the live registers of the Employment Exchange at present 7.33 lakh candidates are awaiting employment. Out of that we would not be able to provide employment to more than 70,000. I have checked up the last 3 months position; only 20,000 could get an opportunity; at that rate it won't be more than 70,000; that is to say there is hardly scope for 10% to get employment. How are we going to provide self-employment to the remaining 90%. Otherwise, these young boys waiting always for employment get frustrated. Therefore, open more rural industrial estates and train them more.

Regarding apprentice courses, this is a very important thing; about 5000 are employed in private sector and another 4000 are in Central undertakings. There is much scope in this regard. I would suggest to the Hon'ble Minister that the period of apprenticeship may be reduced; it appears to me, at least in certain respects unduly long, ranging from 6 months to 4 years. This can be reduced; in order to induce the employers to employ more people, the period may be cut short from 6 months to 2 or 3 months, so that more people can be employed and even if they do not get employment they can start on their own This period appears to be rigid and the restriction may be relaxed.

With regard to training courses at the District level, every district must have at least one training centre which is more or less like I.T.I and all the standard and specifications of training should be introduced at the district level.

11-00 a.m.

Regarding industrial housing, apart from what the Department does in this respect, at place like Kothagudem, Nizamabad are and other places where there are industries, the managements can be asked to participate in the training programme and also given funds. The Department alone cannot achieve these things. Let us involve all the public undertakings in the training programme; in addition to the apprenticeship let them train; let them also share some expenditure. About the industrial housing also not much has been done. There is provision of Rs. 10 lakhs only — that too Central amount — for 300 houses; there is need for more than 1 lakh houses for industrial workers; at present we are able to create only 400 houses every year. Let us have an Industrial Housing Corporation. We have one for Police Department and we have a Cooperative Federation; we have the Housing Board, but there is an urgent need for Industrial Housing Corporation which would succeed more than any other Corporation. The reason is this; if such a corporation is established it would not lack funds because the Provident Fund of the workers is running into several crores and the workers are will to invest a few crores in this Corporation, the second reason is-several bigger industrial units are prepared and willing to give land either free or on a nominal rate within their premises. Therefore land is also available, they are also prepared to contribute the amount and there is very little amount needed from the Government. Even otherwise if you need further amount you can take loan from L. I. C. for establishment in the 1st year. Another suggestion I would like to make is that wherever industrial housing programme is taken up, there must be exemption for the application of provisions of the Urban Ceiling Act: otherwise unnecessary complications are created acting as a curb on the housing activity; so outright exemption must be given by the Government and this industrial housing activity should be encouraged.

At present there are 934 all seats in the centres put together in the District Level Training Centres with are 10 in number. At least 5000 target should be taken for each year admission and in this we must involve other industries and public undertakings, otherwise it is not possible. Therefore I suggest to the Hon'ble Minister to give more emphasis on training and self employment and apprenticeship so that you can cover a very wide area.

Then the Act relating to payment of equal remuneration has been enforced by Central Government, during last year it has been applied in 24 to 26 trades. But there again equal payment to women workers has not been given Though a good deal has been done it has not been given proper publicity. Therefore the trades and industries in which these provisions should be implemented should also be published in the newspapers instead of merely being published in the gazette.

Now, regarding inter-trade union and intra-trade union rivalries, our Labour Minister being a seasoned trade union leader is trying to solve certain problems, that is not enough. I would like to suggest that there should not be more than one union in any unit, you should have only one union for one unit, that has become a law. The Law Commission has formulated and you have simply to bring that law into effect. Secondly, there should be no political interference in the activities of the working class and there should be no politicalisation of trade union activity. We should encourage leadership among the trade union people so that they can manage their own affairs as held by Courts and Industrial Tribunals without interference from outside. Therefore non-working people should not be allowed to hold any active posts; let them become their advisers or super-patrons but not as Presidents or General Secretaries. In the last 3 months there are lock-outs and strikes ten times more than before and 4lakh man-hours are lost. This tendency has increased nearly ten times. Therfore there is need to deal with the situation firmly and unless this is tightened there would be loss of production. I would request the Hon'ble Minister to concentrate on the rural sector and unemployed people in the agriculture sector so that they may have the full benefit of the working of the department.

శ్రీ సిహెచ్. కాశయ్య(పాల్వంచ):—అధ్యక్ష,కార్మిక శాఖ ప్రభుత్వము యొక్క ఆడీన ములో పని చేస్తున్నటువంటి తీరును సమీక్ష చేసి చూస్తే ముఖ్యంగా యీ మూడు వ్నర సంవత్సరాల నుంచి — యీ రెండు సంత్సరాల ఏమర్జన్సీ కాలములో - రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క వైఖరి అన్ని రంగాలలో యజమానులను, ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్సును బలపరిచేవిధంగా వుంది. కనుక న్యాయమైనటువంటి కార్మికుల సమస్యలు పరిష్కరించడములో ఏ మాత్రం దోహదం చేయడం లేదనేది అర్థం అవుతుంది. కార్మిక రంగములో అనేక సంవత్సరాలు పని చేసినటువంటి నాయకుడు కావడం వల్ల కార్మిక సమస్యలు వచ్చినప్పుడు పరిష్కరించాలనే ప్రయత్నం కూడా చేస్తున్నప్పటికి, విజ్ఞ యాలు తీసుకునేటువంటి ప్రధాన కీలకమైనటువంటి స్థానములో వున్నటువంటి రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు కార్మికులకు వ్యతిరేకంగా యజమానులకు అనుకూలంగా ఉండడం చేత యజమానుల యొక్క పలుకుబడిలో రాష్ట్ర మంత్రివర్గం, రాష్ట్ర నాయకత్వం వుండడం వల్ల యీ పరిణామాలు గత రెండు సంవత్సరాలుగా స్పష్టంగా కనబడుతున్నవి. అంతేగాకుండా రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి కార్మిక వర్గంలో ఒక రకమైనటువంటి అసంతృప్తి నిస్సహాయ స్థితి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వైఖరి వల్ల కలిగిందని నేను ఆవేదనతో చెప్పవలసిన అవసరము ఏర్పడిందని మనవి చేస్తున్నాము. పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్, అలాగే కోఆపరేటివ్ రంగములో వదుస్తున్న పరిశ్రమలలో కాసీయండి, యజమానులు విస్తృతమైన అధికారాలు తీసుకొని న్యాయమైనటువంటి కార్మికుల సమస్యలను పరిష్కరించలేదు. వేజ్ బోర్డు ద్వారా అందించే కనీస వేతన ర్యాలు యివ్వడములో గాని మినిమం వెజెస్ యాక్టు క్రింద పారిశ్రామికవేత్తలు చెల్లించవలసినటువంటి కనీస సౌకర్యాలు కల్పించడములో గాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కృషి చేయలేకపోయింది. అందువల్ల ఈనాడు ఉన్నటువంటి రాష్ట్ర నాయకత్వం వర్కింగ్ క్లాస్ యొక్క విశ్వాసాన్ని చూరగొన లేకపోయిందని, విశ్వాసాన్ని కోల్పోయిందని స్పష్టంగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. అందుకని ఇప్పటికైనా ముఖ్యమంత్రిగారు

తీసుకొండి. ఇది కరీంనగర్ జిల్లాలో కోఆపరేటివ్ సెక్టారులో నిర్వహించబడుతున్నది. రిపాట్రియేట్సును తీసుకొని వచ్చి వారికి జీవనభృతిని కల్పించాలని గొప్ప ఆదర్శంతో ఈ పరిశ్రమ పెట్టడం జరిగింది. ఇది చక్కగా పని చేస్తున్నటువంటి ఇండస్ట్రీ. కాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వంయొక్క అసమర్థతవల్ల, అధికారులయొక్క నిర్లక్ష్యంవల్ల. ఆ రిపాట్రియేట్సుయొక్క అవసరాలపట్ల కలిగిన నిర్లక్ష్యం వల్ల ఇది ఒక సంవత్సరంగా మూతపడి ఉందని ఈ సందర్భంలో మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంత ఫెయిల్ అయిందో తెలుస్తున్నది. నిజంగా పౌరుషం కలిగిన రాష్ట్ర నాయకత్వం అయితే ఈ ఒక్క సమస్యమీద రాజీనామా చేయవలసిన అవసరం ఉంది. 980 మంది కార్మికులు ఆక్కడ పనిచేస్తూ ఉంటే 480 మంది బర్మానుంచి, ఇతర
11-20 a.m. ప్రాంతాలనుంచి వచ్చినటువంటి రిపాట్రియేట్సు ఉన్నారు. వారికి వేతనాలు ఇవ్వక పోవడంవల్ల ఆరు మాసాలుగా వారు గోదావరి ఖనిలో ఫెర్టిలైజర్ కార్పొరేషనులో పనిచేసే వర్కర్సు దగ్గరకు బెగ్గర్సుగా తిరిగి జీవిస్తున్నారు అంటే ఇంతకన్నా సిగ్గు చేటయిన విషయం ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఏమీ ఉండదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి అంజయ్య :—వారిని కూర్చోబెట్టి జీతాలు ఇస్తున్నారు.

శ్రీ సిహెచ్. కాశయ్య :—ఈ కాళను ఇంకొకమంత్రిగారు చూస్తున్నారు కనుక మేనేజిమెంటు ఏమి చేస్తున్నదో వారికి తెలిసి ఉండదు. కాని ఆందోళన ఫలితంగా 2, 3 మాసాలు జీతాలు ఇచ్చారు. ఇంతకుముందు 4 మాసాలు జీతాలు ఇవ్వలేదు.

శ్రీమతి ఎమ్. లక్ష్మీదేవి :—అధ్యక్ష, గౌరవ సభ్యులు చెప్పేది వాస్తవం కాదు. ఆ మిల్లులో పని చేయడానికి అక్కడ ఉన్నటువంటి రిపాట్రియేట్సు అందరికీ ఏమీ తక్కువ లేకుండా అన్ని సౌకర్యాలు కల్పించడం జరుగుతూనే ఉంది. అన్ని విషయాలు చూస్తూనే ఉన్నాము, వారికి అన్ని సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేస్తూనే ఉన్నాము.

శ్రీ సిహెచ్. కాశయ్య :—8 మాసాలనుంచి వారికి జీతాలు లేవు శ్రీ కేశవులు గారు, అంజయ్యగారు లక్ష్మీదేవిగారు సహృదయంతో కృషి చేయడంవల్ల మధ్యలో 2, 3 మాసాలు జీతాలు ఇచ్చారు. ఈ విషయం నేను చాలా బాధ్యతతో చెబుతున్నాను. ఇప్పటికయినా కార్మిక శాఖామాత్యులు, రిహాబిలిటేషన్ మంత్రిగారు స్వయంగా రేపు ఆదివారంరోజు ఆ ఫ్యాక్టరీకి వెళ్ళి అక్కడ ఉన్నటువంటి పరిస్థితులను అక్కడున్న కార్మికులతో మాట్లాడడానికి సిద్ధపడాలని మనవిచేస్తున్నాను. అన్నిటికన్నా ముఖ్యంగా ఈ కాంట్రాక్టు లేబరు సిస్టం ఇప్పుడు ఏదయితే ఉందో దానిని గురించి రెండు మాటలు చెప్పవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని భావిస్తున్నాను. ఇది నాగరికత సమాజానికి ఎంత సిగ్గు చేటైనదో, ఎంత అవమానకరమైనటువంటిదో ఆలోచించండి. 30 సంవత్సరాల ప్రజాస్వామిక పరిపాలన తరువాత, కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏక ప్రభుత్వంగా పని చేసినా ఈ నాటికి ఈ కాంట్రాక్టు లేబరు పద్ధతిని నిర్మూలించడంలో విఫలం కావడంలో కారణమేమిటో ఒక పారి ఆత్మ విమర్శ చేసుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. మనం ఏ రంగంలో విజయం సాధించామో, ఏ రంగంలో సాధించలేదో. ఎక్కడెక్కడ అయితే సెయిల్ అయ్యామో దానిని అంగీకరించడంలో ప్రభుత్వం వెనుకాడవలసిన అవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాము. ఈ కాంట్రాక్టు లేబరు పద్ధతి అబాలిషన్ కోసం శ్రీ అంజయ్యగారు మంత్రి అయిన తరువాత ఒక అధ్యయన కమిటీని వేసారు.

ఆ కమిటీవారు శ్రద్ధగా పరిశీలించి ఒక రిపోర్టు ఇచ్చారు. ఆ రిపోర్టును అమలు చేస్తామని 1976 సెప్టెంబరులో ఇక్కడ ఒక హామీ కూడా ఇచ్చారు. కాని ఇంత వరకూ జరిగింది ఏమీ లేదు. బ్రిటిష్‌వారు విడిచి పెట్టిన చట్టాలు ఇంకా మన రాష్ట్రంలో నిలిచి ఉన్నాయంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కార్మికులపట్ల ఎంత ఉదాసీనతతో, నిర్లక్ష్యంతో ఉన్నదో తెలుస్తున్నది. కార్మికులను బానిసలుగా, ఒక బాండెడ్ లేబరు క్రింద ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చూస్తున్నది అని నేను ఛార్జి చేసినట్లయితే అది తప్పు కాదని, అతిశయోక్తి కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈవేళ మన పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్సులో కాని ప్రయివేటు అండర్ టేకింగ్సులో కాని గత రెండు సంవత్సరాలుగా జరిగిన విక్టిమైజేషనును ఒకసారి పరిశీలించండి ఎంతోమంది కార్మికులను, ఎంతో మంది కార్మిక నాయకులను — కార్మికుల పక్షాన నిలబడి నందుకు మేనేజిమెంటు హైహాండెడ్‌గా బిహేవ్‌చేసి ఉద్యోగాలనుంచి తీసివేయడం జరిగింది. ఈ కార్మికమంత్రి గారు అనేకమంది కార్మికుల తరపున పీటిని లేబర్ కోర్టులకు రెఫర్ చేసారు. అంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మేనేజిమెంట్సు యొక్క హైహాండెడ్ బిహేవియర్‌ను అంగీకరించి వాటిని రిఫర్ చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా సింగరేణి కాలరీసు పబ్లిక్ అండర్‌టేకింగు. ఇందులో 15 వేలమంది క్యాజువల్ లేబరును తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ 15 వేలమంది క్యాజువల్ లేబరును రెగ్యులరైజు చేయమని ఆందోళన చేయడం జరిగింది. కాని కొంతమందిని మాత్రమే రెగ్యులరైజు చేసారు. రెగ్యులరైజు చేయమని లేబరు డిపార్టుమెంటు ఒత్తిడి చేస్తూ ఉంటే దాదాపు 7 వేల మందిని మేనేజిమెంటు తీసివేయడమో లేక వారంతట వారు ఉద్యోగం మానివెళ్లే పరిస్థితులు కాని సృష్టించటమో జరిగింది. ఈవేళ ఆ 7 వేల మంది బజార్లపెంట, రోడ్లమీద తిరుగుతున్నారు. ఈ పబ్లిక్ అండర్‌టేకింగ్సులో హెడ్ ఆఫ్ ది డిపార్టుమెంటుగా ఉన్నటువంటివారు లేబరు డిపార్టుమెంటు కమీషనర్ కంటే, లేబరు కార్యదర్శుల కంటె కూడా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో ఎక్కువ పలుకుబడిగా ఉన్నారు. అవి ఏ డిపార్టుమెంట్సు అంటే — ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు, సింగరేణి కాలరీసు, ఎ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి మొదలైనవి. ఆ కార్పొరేషన్సుయొక్క మేనేజింగు డైరక్టర్లు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని పరిపాలిస్తున్నారు అని మనవిచేస్తున్నాను. వారు లేబరు డిపార్టుమెంటుయొక్క ఇనస్పెక్షన్సును కేర్ చేయడం లేదు. ఒకసారి మీరు ఆలోచించండి. లేబరు డిపార్టుమెంటు కన్‌సీలియేషన్ కోసం లేబరు డిపార్టుమెంటు డిప్యూటీ కమిషనరు వెళితే మేనేజ్‌మెంటు పర్సనల్ ఆఫీసరును కూడా పంపించే స్థితిలో లేదు ఏదో ఒక జూనియర్ ఆఫీసరును పంపించి వీరిని నిర్లక్ష్యం చేయడం జరుగుతున్నది. ఈనాడు రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి పరిశ్రమల యాజమాన్యాలమీద లేబరు డిపార్టుమెంటుకు పర్ఫెక్ట్ కంట్రోలు లేకుండా పోయింది. ఈ పరిస్థితిని మార్చవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం యొక్క దృక్పథంలో పెద్ద ఎత్తున మార్పు రావలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. మీరు ఏ డిపార్టుమెంటులో చూసినా ఈ వర్కు చార్జిడు అనే ఎంప్లాయీసు విషయం పెద్ద సమస్యగా ఉంది. వారు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులో ఉన్నారు. అలాగే మిగిలిన కార్పొరేషన్సులో, పరిశ్రమలలో ఉన్నారు. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వరకు తీసుకుంటే దాదాపు 9 వేలమంది వర్కు చార్జిడు ఎంప్లాయీసు దాదాపు 10, 12, 15 సంవత్సరాలనుంచి పని చేస్తున్నారు. వీరికి చట్టం ప్రకారం రావలసిన

బెనిఫిట్సు రావడం లేదు. ఆ బెనిఫిట్సు వారికి అందడానికి వారి సర్వీసెసును రెగ్యులరైజు చేయవలసిన అవసరం ఉంది ముఖ్యంగా బీడి లీవ్సు కాంట్రాక్టర్సు దాదాపు 70 వేలమంది ఉన్నారు అనేక సంవత్సరాలనుంచి వీరు ఆందోళన చేస్తూనే ఉన్నారు. వారికి సరైనటువంటి మెడికల్ ఫెసిలిటీసు కలుగజేయడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవలసి ఉంది. ఈనాడు లాకౌట్సుద్వారా అనేక ఫ్యాక్టరీలు మూసి వేసారు. ఈనాడు వేలరు మూసి వేయడం జరిగింది. సమాజంలో అందరికీ తెలిసినటువంటి జర్నలిస్టులకే ఈ రాష్ట్రంలో రక్షణ లేకపోతే ఇక మామూలు కార్మికులకి ఉన్నటువంటి రక్షణ ఏంటో తెలుస్తున్నది. దాదాపు 14 లేబరు ఎనాక్టుమెంట్సు ఉన్నప్పటికీ వాటిని అమలు చేయడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క లాప్సెసు వల్ల సక్రమంగా అమలు చేయలేక పోతున్నారు. వీటిని అమలు చేయవలసిన అవసరం ఎంతని మనవి చేస్తున్నాను. ఐ. టి. ఐ రిక్రూట్‌మెంటుకు ఇదివరకు ఒక కమిటీ ఉండేది. అది రికమెండ్ మెటు చేస్తూ ఉండేది. తరువాత దానిని తీసివేసి ప్రిన్సిపాల్సుకు ఇచ్చారు. మార్కులనుబట్టి వారిని సెలక్టు చేయమన్నారు. అది మంచి పద్ధతే. దానికి 8 వ క్లాసు మినిమం క్వాలిఫికేషను పెట్టడం జరిగింది. అవి పబ్లిక్ ఎగ్జామినేషను మార్కులు కావు స్కూలు ఎగ్జామినేషను మార్కులు. వారు ఇంటీరియర్ స్కూల్సుకు వెళ్ళి మార్కులు చేంజి చేసుకొని వస్తున్నారు. ఆలాగ మార్కులు ఎక్కువ వేయించుకొని వచ్చినవారికి ఈ సీట్లు దొరుకుతున్నాయి. ఎక్కడయితే హెడ్ మాస్టర్సు స్ట్రిక్టుగా ఉంటారో అక్కడ ఉన్న విద్యార్థులకు అన్యాయం జరుగుతున్నది. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఇది పరిశీలించడం అవసరమని మనవి చేస్తున్నాను యూనియన్సుకు సంబంధించినంతవరకు ఒకమాట చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది వాస్తవంగా రాష్ట్ర కార్మికశాఖ కొంత కృషి చేసింది. అది సఫలీకృతం అయింది. రికగ్నైజ్డు యూనియన్సు ఎక్కడైతే ఉన్నాయో అక్కడ ప్రతి సంవత్సరం కాని రెండు సంవత్సరాలకు కాని లేబరు డిపార్టుమెంటు ఎలక్షన్సు జరిపితే ఏ ఫ్యాక్టరీలోనూ 2, యూనియన్సు ఉండవు. ఒక కార్మిక నాయకుడు దానిని తన జేబు సంస్థగా మార్చుకోవడంవల్ల ఇతరులకు అవకాశం లేకుండా పోయిందికనుక, కంపెనీ చేసి ఎన్నికి అయ్యే అవకాశం లేదు కనుక వేరే సంఘాలను అట్రాక్టు చేసుకోవలసి వస్తున్నది.కాబట్టి మీరు ఎక్కడైతే యూనియన్‌ని రికగ్నయిజ్ చేశారో, ఆ యూనియన్ ఎలక్షన్సు ప్రతి సంవత్సరమో, రెండు సంవత్సరాలకో మైము ఫిక్సు చేసి లేబర్ డిపార్టుమెంటు ద్వారా ఎలక్షన్సు జరిపించినట్లయితే ఆ కార్మికక్షేత్రంలో ఉన్నటువంటి అన్ని రంగాల నాయకులు కూడా దానిలో పోటీచేసి వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి రికగ్నయిజ్డు యూనియన్సుకు మీరు సక్రమంగా ఎలక్షన్సు జరిపినట్లయితే మీకు ఇంటర్ యూనియన్, ఇంట్రాయూనియన్ రైవల్రీ కూడా తగ్గిపోతుంది. ఇండస్ట్రియల్ హౌసింగు విషయంలో అనేకమంది కార్మికులు ఎక్కడైతే పనిచేస్తున్నారో మేనేజిమెంటు వీరికి కలిగించేటటువంటి ఇంటి సౌకర్యం విషయంలోగాని, వారికి ఇళ్లు ఉన్నట్లయితే ఎలక్ట్రిసిటీ వసూలుచేసే విషయంగాని, వారి లోకాలిటీలో రోడ్సు వేసే సౌకర్యం విషయంగాని మేనేజిమెంటు పట్టించుకొనటం లేదు. ఒకరు యెంత పేపరికి కార్మికులు వీరాభిమానం చేసినప్పుడు ఏదో ఒక రూపాయి రెండు రూపాయలు చేతిలో

పెంచతున్నారు తప్ప వేతనాలు పెంచడం కాకుండా ముఖ్యంగా వారికి ఇవ్వవలసిన సౌకర్యాలు కలుగచేసేందుకు యెక్కువ శ్రద్ధ కార్మిక శాఖ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

11-30 a.m.

శ్రీ ఎ. అప్పన్నదొర (విజయనగరం) :: ఆంధ్ర, కార్మికశాఖ మంత్రులు ప్రవేశపెట్టిన కార్మిక, ఉపాధికల్పన, సహాయ మంత్రిగారి డిమాండ్లపై బడ్జెట్‌లో కొన్ని సూచనలను చేయదలిచాను. శ్రీకాకుళపట్టణం జిల్లా పారిశ్రామికంగా ఆతి త్వరితంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న ఏరియా. దాని ప్రక్కలో ఉన్న విజయనగరం ఏరియా పారిశ్రామికంగా బాగా అభివృద్ధి చెందుతున్నది. మేము కన్సల్టేటివ్ కమిటీలో కూడా వారికి సూచనలు చేయదలచుకున్నాము. నిజాము కూడా. విజయనగరంలో ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌ఛేంజి పెట్టాలి, లేబరు కార్మికులు ఇబ్బందిపడుతున్నారు. అవి మనవిచేసి ఉన్నాము. ఇంతవరకు దాని గురించి యెటువంటి చర్య తీసుకోలేదు. కాబట్టి తక్షణమే విజయనగరంలో ఒక ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌ఛేంజి సబ్‌కార్యాలయం తెరవాలి. ఏయే జిల్లాలలో ఎక్కడెక్కడైతే పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధిచెందుతున్నదో ఆ జిల్లా కేంద్రాలలోనే కాకుండా తాలూకా కేంద్రాలలో కూడా ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌ఛేంజి ఉపకేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయకపోతే ప్రజలు చాలా ఇబ్బందిపడుతున్నారు. రిజిస్ట్రేషన్ రిన్యూవల్ 6 మాసాల నుంచి ఏడాదికి పెంచారు కాని మనకు ఉద్యోగ అవకాశాలు తక్కువ కాబట్టి ఏడాదిని రెండేళ్ళవరకు పెంచాలని కోరుతున్నాను. రిన్యూవల్‌కు ఆఫీసుకు వెళ్ళి అక్కడ నానా అవస్థలు పడేకంటే రిజిస్ట్రేషన్ పోస్టులో పంపితే రిన్యూవల్ అయ్యేట్లు చూడాలి. పురపాలక సంఘాలలో, పంచాయతీలలో పనిచేస్తున్న సెక్రటరీలను, నైట్ వాచర్లను, స్వీపర్లనూ మొదలైనవారిని ఎంప్లాయిమెంటు పరిధినుంచి తొలగించినట్లయితే కొంతవరకు ఫలితం జరుగుతుంది. లేకపోతే వాళ్ళకు విపరీతమైన యిబ్బందులు కలుగుతున్నాయి. విజయనగరంలో ఐ.టి ఐ పెట్టాలనే ప్రతిపాదన యెప్పుడో పెట్టాము. అక్కడి మహారాజా ఎడ్యుకేషన్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్ కావలసిన స్థలం, మెషినరీకూడా యిస్తామని చెప్పాగు. డిపార్టుమెంటు ఆ ఐ.టి ఐ.ని సబోర్డు చేసినట్లు కూడా మాకు తెలిపింది. ప్లాను పీరియడులో ఒక ఐ.టి.ఐ. స్థాపన చేయడానికి, ఒక డిపార్టుమెంటు కూడా ఆ ప్రతిపాదనను బలపరచి వప్పటికి ప్రభుత్వం ఈ ఏడాది కొత్తగా యెటువంటి ఇన్‌స్టిట్యూషన్సు తీసుకోకూడదనే నిర్ణయం తీసుకొని, దానిని త్రోసిపేయడం న్యాయం కాదు. దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి ఏవిధమైన ఖర్చు కాదు. ఎందుకంటే అక్కడ స్థలం, బిల్డింగు, ఎక్విప్‌మెంటు ఉన్నాయి. విజయనగరం పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న స్థలం. జూట్ పరిశ్రమ ఉంది. ఆయిల్ పరిశ్రమ ఉంది. ఆర్.టి.సి. రీజినల్ వర్క్‌షాపు ఒకటి కొత్తగా తెరుస్తున్నారు. అటువంటి సందర్భంలో అక్కడ ఒక ఐ.టి.ఐ. ఏంతయినా అవసరం. లేబరు సమస్య గురించి మంత్రిగారు, లేబరు డిపార్టుమెంటు యెలా పనిచేస్తున్నది చెబుతామ. శివ పేజీలో లాకౌట్లు, లేఆఫ్‌లు వచ్చివట్లయితే కఠిన చర్య తీసుకుంటామని ప్రభుత్వం చారు అన్నారు మంత్రిగారు, డిపార్టుమెంటు ఒకసారి ఆత్మ పరిశీలన చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఉదాహరణకు ఈస్టు కోస్టు జూటు కంపెనీ వారు విజయనగరంలో 25 రోజులు మూసివేస్తే ప్రభుత్వం వారు ఏవిధమైన చర్య తీసుకోలేదు. అందువల్ల వీరు యెంతవరకు అమలు వరుస్తున్నారో వారు మంత్రిగారి దగ్గర వప్పుకొన్న కనీస వేతనాలు కూడా అమలుపరచకపోతే యింతవరకు ప్రభుత్వం వారిపై ఎట్టి చర్య తీసుకోలేదు. దాని

గురించి వారితో 6 మాసాలుగా నెగోషియేషన్సు చేయడం తప్ప నిర్దిష్టమైన కార్యక్రమం ఏదీ తీసుకోలేదు. విచిత్రమైన విషయం ఏమిటంటే ప్రావిడెంటుఫండులో వాళ్లు కట్టవలసిన షేరు కట్టకపోవడమే కాకుండా, లేబరర్సు దగ్గర వసూలు చేసినటువంటిది వాళ్ళు తీసేసినప్పటికి కూడా, నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి అధికారికంగా ఒక ఉత్తరం ఇచ్చినప్పటికి కూడా, నేటివరకు వాళ్ళ మీద ఏవిధమైన చర్య తీసుకోకుండా, ఆలోచనలో ఉందని, ప్రభుత్వం జవాబులు ఇవ్వడం అంటే యెంతవరకు వీళ్ళు సిన్సియరుగా ఉన్నారో ఆలోచించండి. డిపార్టుమెంటు వెంటనే కఠినమైన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ ఈస్టుకోస్టు కంపెనీ వాళ్ళు బెగాలు నుంచి వచ్చి వ్యాపారాలు చేసి, లాభాలు అక్కడికి పట్టుకుపోయి, మన వాళ్ళకు కనీస వేతనాలు కూడా యివ్వకుండా, అటువంటి అక్రమాలు చేస్తున్నారు కాబట్టి ప్రభుత్వం తక్షణమే చర్య తీసుకోవాలి. లేబరు రిలేషన్సు కూడా శాంతియుతంగా జరగాలంటే ప్రభుత్వం రెండే రెండు పనులు చేయాలి. లేబరు యూనియన్సు ఎలక్షన్సుకు సీక్రెటు బేలెటు ఏర్పాటుచేసి, లేబరు యూనియన్‌లో ఉండేవాళ్ళు ప్రెసిడెంటు, ఆఫీస్ బేరర్సుగా ఉండేట్లు, ఇతరులు పై వాళ్ళు ఎవరికీ అవకాశం లేకుండా చేయాలి. లేబరు వెల్ఫేరు ఆఫీసరు మోస్టు ఇండిపెండెంటు ఆఫీసరుగా ఉంటే తప్ప లేబరు రిలేషన్లు బాగుండవు. ఈ రెండూ చేసిన నాడు వాళ్ళలో వాళ్ళకు మంచి రిలేషన్సు ఏర్పడతాయి. ఇప్పుడు వెల్ఫేరు ఆఫీసరు ఒక ఉద్యోగిగా ఉన్నాడే తప్ప తన బాధ్యతలను సక్రమంగా నెరవేర్చలేకపోతున్నాడు. కార్మికులకు కావలసిన కనీస సదుపాయాలు కలుగచేయలేని పరిస్థితిలో ఉన్నాడు. అందువల్ల ఈ సీక్రెటు బేలటు ఏర్పాటు చేస్తూ, తరువాత వెల్ఫేరు ఆఫీసరును ఒక ఇండిపెండెంటు జుడిషియల్ ఆఫీసరుగా అతనికి ఐడెంటిటీ క్రియేటు చేసినప్పుడే ఈ లేబరు రిలేషన్సు బాగుపడతాయి తప్ప యింక ఏవిధంగా బాగుపడవు. లేబరు డిస్పూట్స్ కార్మికులకు మేనేజిమెంటుకు మధ్యఉన్నాయి. 3, 4 సంవత్సరాలు కోర్టు చుట్టూ తిప్పితే వాళ్ళు ఏమి కావాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉండాలి. ఏదో పైసా పీరియడు పెట్టి 6 మాసాలలో వాళ్ళ తగాదాలు పరిష్కారం చేయాలంటే తప్ప లాభం లేదు. యజమాని ఏమి చూస్తాడంటే పైసా డ్రేగాన్ చేయడానికి చూస్తాడు. ఎందుకంటే కార్మికులు వీధిరికానికి లోనై అతనికి లొంగిపోవడం గాని, లేక కార్మిక రంగంలో మరణించడం గాని జరుగుతుంది. కార్మిక తగాదాలలో కార్మికులకు ఈ న్యాయం చేసామని రెండు, మూడు ఉదాహరణలు చెప్పమనండి నేను సంతోషిస్తాను. మంత్రిగారికి హెచ్చరిక చేస్తున్నాను. ఈ ఈస్టుకోస్టు కంపెనీ తగాదాను వెంటనే పరిష్కరించకపోతే సమ్మె నోటీసు ఉన్నది. అక్కడ శాంతికి భంగం కలుగుతుంది. వారు చేసిన అక్రమాలపై కఠిన చర్య తీసుకునేది లేనిది కూడా మీ జవాబులో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. నేను ఒక గ్రేవ్ చార్జి చేస్తున్నాను. వాళ్లు ప్రావిడెంటు ఫండు ప్రభుత్వానికి కట్టవలసింది, వాళ్లు ఇవ్వవలసిన షేరు కూడా ఇవ్వకుండా తినివేశారు. ఈ వేదిక మీద చెబుతున్నాను. దానికి జవాబు చెప్పాలని కోరుతున్నాను

11-40a m. శ్రీ పి. పీటర్ పాల్:— అధ్యక్ష, కార్మిక, ఉపాధికల్పనా శాఖామాత్యులు, పునరావాస శాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టినటువంటి ఈ బడ్జెటు ప్రతిపాదనను బలపరుస్తూ నేను కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావలసుకొంటున్నాను. ప్రప్రథమంగా

1976 కేంద్ర చట్టం ప్రకారంగా స్త్రీలకు పురుషులకు సమాన వేతనాలు ఇవ్వడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము చేస్తున్నటువంటి కార్యక్రమాలు చాలా మంచిగా జరుగుతూ ఉన్నాయి. అటువంటి వాటిలో మంత్రిగారు తమయొక్క పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరించిన తరువాత ఈ వ్యవహారాలలో కార్మిక సంక్షేమ విషయంలో వారు తీసుకుంటున్న చర్యలకు, వారు అనుసరిస్తున్న విధానాలకు నేను అభినందనలు తెలుప కుండా ఉండలేకపోతున్నాను. పోతే కార్మికులకు న్యాయ సమ్మతమైన సహాయాన్ని అందించే దానికి ప్రభుత్వం తగినటువంటి శ్రద్ధ తీసుకుంటూ ఉంది. ఇ తవరకు చేసినటువంటి దానికి నేను వారిని అభినందిస్తున్నాను, అంతేకాకుండా ఇంకా ఎక్కువగా చేయాలని కోరుతున్నాను. మాకు ఇచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారం చూసినట్లయితే ఒక 40 మందికి మాత్రమే నాలుగు వేల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. కాని ఇట్లా ఏమీ లేకుండా అనేక ఇబ్బందులకు లోనవుతున్న అనేక మంది పేద కార్మికులు ఉన్నారు. అయితే వీరందరికి కూడా ఈ విషయాలు తెలిసే పరిస్థితులు లేవు. కోర్టులకు పోలేక, యజమానులు యొక్క ప్రాపాలకు పట్టు దలలకు ఆహుతై పోయిన వారు చాలా మంది ఉన్నారు. వారికి ఫ్యామిలీ బెనిఫిట్ స్కీమ్ను ఇంకా వారికి ఇచ్చేటటువంటి ఇతర రాయితీలు, బోనస్ చెల్లింపు సత్వరంగా ఇచ్చేలా చేయాలని కోరుతున్నాను. యూనియనుల విషయము చూసినట్లయితే అన్నీ కూడా లేబర్కు సంబంధించినటువంటివే. కాని ఉపాధ్యాయుల సంఘాలు, కార్మిక సంఘాలు, వ్యవసాయ కార్మిక సంఘాలు మొదలైనవి పెరగేటుగా ఉన్నాయి. అలా కాకుండా అన్ని కార్మిక సంఘాలను ఒకదాని క్రిందే తీసుకువచ్చేలా చేయాలి. వ్యవసాయం విషయంలో నిజముగా మన దేశము ప్రాధాన్యత వహించినటువంటిది కనుక ఇప్పుడు తీసుకొంటున్న శ్రద్ధ కన్నా ఖచ్చితముగా ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకొనేలా ప్రభుత్వము చూడాలి. ఆయితే లీగల్ సంబంధమైన పద్ధతులతో, ప్రజాస్వామిక పద్ధతులతో ప్రజలయొక్క నడవడికలో కాని వారియొక్క దైనందిన జీవితానికి అడ్డము లేకుండా జరిగేటటువంటి న్యాయ సమ్మ మైన కోర్కెలు తీర్చే దానికి తప్పకుండా ప్రయత్నము చేయాలి. ముఖ్యంగా విచారకరమైన విషయ మేమంటే ఈ మధ్య కాలంలో అన్నీ లాకౌట్లే కనపడుతున్నాయి. అంతేకాకుండా అనేక కార్మిక సంఘాల యొక్క వ్యతిరేక ప్రదర్శనలు కూడా కనపడుతూ ఉన్నాయి. ఇందులో ఒక్కటి గమనించుకోవాలి. నాయకులే గాక ఉన్నటువంటి ప్రతిపక్ష పార్టీలు దేశంలో ఉన్నటువంటి సుస్థిర శాంతిని నెలకొల్పుకొవడానికి తగినటువంటి సహకారం ఒకరకొకరు అందించుకొనే విధంగా చేసుకోనే విధానాన్ని తోటి కార్మిక సంఘాలు అన్నీ ముందుకు వచ్చే పద్ధతిలో ఒక విధానాన్ని ప్రభుత్వం రూపొందించాలి, ఇతర పార్టీల యొక్క సహాయాన్ని తీసుకొంటూ మన కార్యక్రమాలను సంక్షేమ చేసుకుంటూ పోవాలని కోరుతున్నాను. నల్గొండ పారిశ్రామిక గృహవసతి పథకం ఒకటి ఏర్పాటు చేశారు. వారు చెప్పిన సంఖ్య చాలా తక్కువ అనేకమైనటువంటి పరిశ్రమలలో కాకుండా ఇతర విషయాలలో కూడా చొరవ తీసుకొని కార్మికులకు సంబంధించినటు వంటి శాఖగా వారు అంకరకి కూడు, గుడ్డ, పీడ అనేవి అందించేలా చూడాలి. దీనివి ప్రభుత్వం తన ధ్యేయంగా పెట్టుకొని ముందుకు పోవాలని కార్మికులకు పరిశ్రమల మేనేజిమెంటులో భాగస్వామ్యము ఇవ్వాలని అంటూ ఉన్నప్పుడు త్వరితంగా తీసుకొనిపోయి కార్మికులందరికి గృహవసతి కల్పించాలి. ఇటువంటి

చొరవ తీసుకొని మేనేజిమెంట్లకు కఠినమైన శిక్ష కల్పించాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇక్కడ క్రమంగా సహకరించే విధానాలు కనపడుతూ ఉన్నవి. ఏవయినా అవసరాలు కానివ్వండి లేకపోతే వారికి ఉన్నటువంటి సదుపాయాలు కానివ్వండి— అయా పరిశ్రమలలో లేకుండా ఉన్నప్పుడు, ఆ కార్మికులు కానివ్వండి లేకపోతే అక్కడ పనిచేసే ఉద్యోగులు కాని రిపోర్టు చేసినప్పుడు మన కమిషనరు ఇన్స్పెక్టర్లు తీర్పు చెప్పలేని పరిస్థితిలో పడిపోతున్నారు. దానిని గురించి తగిన ఆలోచన తీసుకోవాలి. ఎందుకంటే యీ సదుపాయాలకు సంబంధించినటువంటి బాయిలర్ ఇన్స్పెక్టరులు ఇప్పుడు మన ఆంజనేయశర్మగారు చెప్పినట్లుగా వారు మేనేజిమెంటుల కార్ల్లో వారి పబ్బతోటి వచ్చి అవసరాల గురించి విచారించవలసినప్పుడు యీ సదుపాయాలు కనీసం ఆక్కడ పాయిఖానా, త్రాగే మంచినీరు విషయం కూడా గమనించరు. ఈ రెండు డిపార్టుమెంటులలోను ఎవరి పై తప్పనము వచ్చిదే; ఎవరి బాధిజం వారిదే కమిషనరుకు సంబంధము లేకుండా బాయిలర్ ఇన్స్పెక్టరేటు ఉంటుంది. బాయిలర్ ఇన్స్పెక్టరేట్ క్రింది అధికారులు ఈ కమిషనరు ఆఫీసులో ఉన్నటువంటి వారితో సహకరించకపోవడంవల్ల ఆక్కడ ఉన్నటువంటి సమస్యలను మనము సక్రమంగా నిర్వహించడానికి వాటికి తగిన పరిష్కారము సూచించలేని పరిస్థితిలో పడిపోతున్నాము. కనుక ఇటువంటిది లేకుండా చేయాలి. ఇకపోతే ముట్టు, జట్టు హమాలీంపనులకు సంబంధించినటువంటి నిబంధనలు హైదరాబాద్, విజయవాడ, ఆదోనిలలో మాత్రమే ఉన్నాయి పెద్దపెద్ద మార్కెట్లు ఉన్నటువంటి అనేకమైన వ్యాపార సంస్థలు గల మునిసిపాలిటీలు ఉన్నాయి, ఉదాహరణకు గుంటూరు, విశాఖపట్టణము, ఆనకాపల్లి, తెనాలి మొదలైనవి ఉన్నాయి. ఇటువంటి పరిముఖ మార్కెట్లు గల పట్టణాలలో కూడా ఈ నిబంధనలను అమలుచేయాలని కోరుతున్నాను ఇంక ఈ కాంట్రాక్టు లేబరు అసలు మొత్తము రద్దు చేయాలి. ఇది అగ్రికల్చరులో ప్రముఖంగా ఉంది. పరిశ్రమలలోనే కాకుండా ఇరిగేషన్‌కు సంబంధించినటువంటి వాటికోను, రోడ్సు అండ్ బిల్డింగ్సు వాటిలోను ఈ కాంట్రాక్టు లేబరు పద్ధతి ఉంది. దీనివల్ల మధ్య మనుష్యులు బాగుపడుతున్నారు. కాని చెమటోడ్చి పనిచేసిన కార్మికులకు వారి చెమటకు తగిన ప్రతిఫలం రావడంలేదు. దీని విషయంలో ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని ఏ సంఘమైనా కలిసి పని చేసుకోవాలనే దృక్పథముతో ప్రజల యొక్క సంక్షేమాన్ని కాంక్షించే ప్రభుత్వముగా ఈ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను ఇంక జిల్లా ఎంప్లాయిమెంటు సంఘాలు ఉన్నవి. వీటిలో చాలా అరాచకాలు జరుగుతూ ఉన్నాయి. మంత్రిగారు చాలావరకు ప్రయత్నము చేస్తూ ఉన్నప్పటికి కొన్ని కేంద్ర చట్టాలు దీనికి అడ్డంగా ఉంటున్నాయి అందువల్ల ఏ రాష్ట్రానికి వందిది చేసిన విధముగా ఆ రాష్ట్రము పీటివి తీసుకువచ్చే విధానాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రికమెండుచేసి వాటిని తగిన విధముగా సరిదిద్దుకొనే ప్రయత్నం చేయాలి. ఇంక దూర ప్రాంతములో ఉన్నటువంటి వారు ఈ ఎక్స్చేంజీలలో తమ పేర్లు నమోదు చేయించుకోవడానికిగాని రెన్యూవల్‌కిగాని చాలా కష్టాలు పడవలసి వస్తోంది. గ్రామాల వంటి పోస్టుద్వారా వారు పంపిన కార్డులు సరిగా అందకపోవడం దానివల్ల రెన్యూవల్ కాకపోవడం జరుగుతూ ఉన్నాయి. ఈ రిజిస్ట్రేషను విషయంలో కూడా ఇంకా కొంత శ్రద్ధ తీసుకోవలసి ఉంటుంది ఇప్పుడు రెన్యూవల్సు సంవత్సరానికి ఒకసారి చెప్పారు. ఒక్కొక్కసారి మారుమూల ప్రాంతాల వారు రెన్యూవలు చేయించుకోలేని

11-50 a.m.

పరిస్థితిలో పడిపోతున్నారు. ఇప్పుడు ఎంప్లాయిమెంటు ద్వారా తీసుకొని సిమూషకాలు చేయని సంస్థలను ప్రాసిక్యూటు చేయడము జరుగుతోంది ఇప్పుడు క్వాసీ గవర్నమెంటు శాఖలలోనూ, ఆర్.టి.సి వంటి సంస్థలోనూ ఎంప్లాయిమెంటునుంచి తీసుకోవలసిన సందర్భాలు ఉంటున్నాయి. వీటి స్టాటిస్టిక్సు తెప్పించుకొనే అధికారం ఎంప్లాయిమెంటు ఆఫీసర్లకు లేకుండా పోతోంది. ఈ అధికారాన్ని కల్పించి అవసరమైతే ఒక చట్టాన్ని కూడా రూపొందించాలని మనవిచేస్తూ ఈ అవకాశం నాకు కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

[illegible] (పూరా) :- స్పీకర్ సాహబ్ - జో బజట్ పేష్ కియా హై ఔర్ తమామ్ మెంబరోం కా జాయిజా లేనే కే యే సవాల్ పైదా హోతా హై కే షహర్ ఔర్ దేహాత్ మే జో బేరోజ్‌గారీ ఫైలీ హుయీ హై ఇస్ తాల్లుక్ సే ఆప్ నే అపనీ రాయ్ పేష్ కీ ఔర్ బేరోజ్‌గారీ కో దూర్ కరనే కే లియే ఆపకే పాస్ కయా స్కీమ్ హై ఇస్కే బారే మే బతాయా లేకిన్ హమారా ప్రదేశ్ మే ఏక్ బునియాదీ మసలా హై - జో ఆంకడే ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌చేంజ్ కే దఫ్తర్ మే దర్జ్ హై వో ౩౦౦౦౦ హై - హాలాంకే లాఖోం ఆదమీ బేరోజ్‌గార్ హై ఇస్కే లియే కోయీ మనాసిబ్ ఇంతేజామ్ ఆప్ కే పాస్ హోనా చాహియే కే హర్ బరస్ హమ్ కిత్నే బేరోజ్‌గారోం కో రోజ్‌గార్ దేనే జా రహే హైం లేకిన్ యహాం ఇస్ సంబంధ్ మే కోయీ ఇంతేజామ్ నహీం కియా గయా - జిస్ సే జాహిర్ హోతా హై కే ఇస్ సిలసిలే మే ఆప్ సంజీదా నహీం హైం ఇస్కే లియే క్యా కర్ సక్తే హైం ఐసా మాలూమ్ హోతా హై కే హుకూమత్ కీ ఇస్ మామలే మే కుఛ్ దిల్‌చస్పీ బాకీ నహీం రహీ అగర్ సిర్ఫ్ ఇత్నా సాహబ్ దిల్‌చస్పీ లే లేం తో కామ్ హో సక్తా హై - జబ్ తక్ ఇస్కే లియే కోయీ రఖమ్ ఫరాహం నహీం కీ జాయేగీ ఔర్ జబ్ తక్ మినిస్టర్ సాహబ్ ఔర్ చీఫ్ మినిస్టర్ సాహబ్ మిలకర్ బేరోజ్‌గారీ కో దూర్ కరనే కే లియే ఏక్ బాకాయదా స్కీమ్ నహీం బనాతే తబ్ తక్ ఇస్ మసలే కా హల్ నహీం హో సక్తా - ఇస్ సిలసిలే మే ఆప్ నే ఫరమాయా థా కే ఇస్ సాల్ సే రోజ్‌గార్ దఫ్తరోం కో రోజ్‌గార్ దిలాయేంగే లేకిన్ ఐసా కోయీ బాత్ నజర్ నహీం ఆతీ - ఔర్ బహానా భీ దియే గయే థే కే బేరోజ్‌గారీ దూర్ కరేంగే లేకిన్ ఐసా కుఛ్ నహీం హువా - ఔర్ దూసరీ తరఫ్ హమ్ దేఖ్‌తే హైం కే రోజ్‌గార్ నహీం మిల్‌తా వో లోగ్ చాహతే హైం కే కోయీ ఫన్నీ తాలీమ్ హాసిల్ నహీం - ఔర్ రోజ్‌గార్ ఫరాహం కరేం - షహర్ మేం ఔర్ దూసరే మకామాత్ పర్ ఆయ్ టీ - ఆయ్ టీ ఖోలే గయే హైం - వహాం ౭౦ హజార్ దరఖ్వాస్తేం ఆయీ హైం లేకిన్ ఆప్ ఉన్ లోగోం కో వహాం భీ నహీం లే సకే - కమ్ అజ్ కమ్ వో లోగ్ ఖుద్ అపనా రోజ్‌గార్ ఆప్ పైదా కరేం ఔర్ అపనీ బేరోజ్‌గారీ కో దూర్ కర్ లేం లేకిన్ ఆయ్ టీ - ఆయ్ హమారే షహర్ మేం కిత్నే హైం ఇస్ సే ఆప్ సబ్ వాఫ్ హైం కమ్ అజ్ కమ్ ఇస్ తాదాద్ కో బఢాయా జాయే - హమ్ నే భీ కోషిష్ కీ థీ కే దారుస్సలామ్ కే అందర్ భీ ఏక్ ఆయ్ టీ-ఆయ్ హో - ఔర్ మినిస్టర్ సాహబ్ నే భీ యే కహా థా కే ఇస్ సిలసిలే మే ఇమ్దాద్ ఔర్ గ్రాంట్ వగైరా దీజాయేగీ - లేకిన్ బడే అఫ్సోస్ కే సాథ్ కహనా పడ్‌తా హై కే వో ఇమ్దాద్ ఆయీ నజర్ నహీం ఆయీ ఆఖిర్ కబ్ ఆనేవాలీ హై ఔర్ ఆప్ కబ్ ఇమ్దాద్ దేనే వాలే హైం - ఆఖిర్ ఇస్ తాల్లుక్ సే ఆప్ కీ క్యా పాలిసీ హై ఔర్ క్యా కర్నా చాహతే హైం - యే మేరే సమ్‌ఝ్ మేం కుఛ్ నహీం ఆతా -

11-50 a.m.

اسلائمنٹ اکسچینج کے تعلق سے آپ نے ایک کمیٹی بنانے میں کہونگا کہ یہ کمیٹی کو یہ اختیار رہنا چاہئے اسکو اختیارات دئے جائیں تاکہ اسکے ذریعہ اسکیمات کو روبعمل لائیں۔ لیکن اس کمیٹی میں کچھ لوگ اور عہدہ دار آئے ہیں اپنے تجاویز رکھکر ایک لسٹ بنالیتے ہیں اور ہر ایک کو سلسلہ وار روزگار فراہم کیا جائیگا۔ اس قسم کی باتیں ہوتی ہیں۔ اسکے بعد تمام چیزیں ختم ہوجاتی ہیں۔

ہمارے شہر میں بڑی بڑی صنعتیں قائم کی گئی ہیں۔ لیکن بڑے افسوس کے ساتھ کہنا پڑتا ہے کہ جو صنعتیں قائم کی گئی ہیں۔ ان میں مقامی امیدواروں کی بجائے باہر کے امیدوار لئے جاتے ہیں اور آج بھی کافی بے اطمینانی ہے کہ حیدرآباد میں جو رہتے ان کے لئے روزگار نہیں ہے اور خود گھر میں بیوی کے مر رہے ہیں۔ ان باتوں کے اوپر زیادہ صنعتیں قائم کرنے کا منشا اور مقامی لوگوں کیلئے روزگاری فراہم کرنا ہے۔ لیکن یہاں پر مقامی لوگ بے روزگاری سے مر رہے ہیں۔ منسٹر صاحب کو باتوں پر غور کرنا چاہئے۔اسپیکر صاحب آپکے سامنے دو تین چیزیں رکھنا چاہتا ہوں جہاں پر لیبر رس کا مسئلہ ہے آپ جانتے ہیں کہ شہر کے اندر بہت سے ہوٹلس میں وہاں پر مزدور کام کرتے ہیں۔ لیکن ان کی اجرتیں دس بندرہ برس سے جو آپ قانون بنائے تھے اور اس وقت اقل ترین اجرت مقرر کی گئی تھی اب بھی وہی ہیں ان کی بڑھتی ہوئی گرانی میں بھی قانون میں کوئی تبدیلی نہیں آئی حیدرآباد میں ہوٹلس کے مالکین کوئی رجسٹر نہیں رکھتے اور اجرت کے لئے رجسٹر میں ایک دو مزدور کا نام لکھ دیتے ہیں بقیہ کے نام رجسٹر میں نہیں رہتے ہیں۔ جسکی وجہ سے لوگ پریشان ہیں۔ میں سمجھتا ہوں کہ منسٹر صاحب ذاتی طور پر غور کریں۔ اور شہر کے اندر گھومیں تو معلوم ہوگا کہ یہ تمام چیزیں اس طریقہ سے ہورہی ہیں۔

میں چاہونگا کہ اس تعلق سے وزیر امداد باہمی اور وزیر چھوٹی صنعتیں اور ملکر ایک جامع منصوبہ بنائیں اور منظم طور پر کام کیا جائے تاکہ بے روزگاری دور ہوسکے۔ میں سمجھتا ہوں کہ بلا جلد کام اچھی طریقہ سے ہوگا۔ اب ایک طرف کواپریٹیو سوسائٹی کا چل رہا ہے۔ اور دوسری طرف اسمال اسکیل انڈسٹریز کا کام ہورہا ہے۔ جس کا نتیجہ یہ ہورہا ہے کہ کوئی کام پورے طریقہ سے ہو۔ نہیں پا رہا ہے۔

میں چاہونگا کہ ہمارے کام منظم منصوبہ اور پہانہ ہوسکیں تاکہ شہر میں جو بے روزگاری ہے دور ہوسکے۔ میں آپ کا مشکور ہوں جو آپ نے مجھے وقت دیا ہے۔

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి —అధ్యక్ష మహాశయా, కార్మిక శాఖామాత్యులు 4 కోట్ల బడ్జెటు మంజూరీ కొరకు యీ బిల్లు ప్రవేశపెట్టారు. ఎమర్జెన్సీ కాలంలో ఈ కార్మిక శాఖ ఎట్లా వ్యవహరించిందో ఒకమారు కాలచక్రం చరిత్రను తెలుసుకోవాలని కోరుతున్నాను. కార్మికులకు సహాయం చేస్తామనే కార్మికశాఖ కార్మికులకు వ్యతిరేకంగా, కార్మికులపై హైదరాబాదు పట్టణంలోనే ఫైరింగ్ జరిగితే పట్టించుకోని కార్మికశాఖ, కార్మికవ్యతిరేక ఎట్లా మేలు చేస్తుందో తెలియదు. చాలా శోచనీయమైన కార్యక్రమాలు ఎమర్జెన్సీలో ఈ కార్మిక శాఖ నిర్వహించింది. కార్మిక వ్యతిరేకమైన పనులు ఈ కార్మిక శాఖ చేపట్టింది.

అధ్యక్ష మహాశయా, కార్మికుల లే ఆఫ్ వలన, లాకౌట్ల వలన ఎన్నో కార్మిక దినాలు నష్టపడినట్లు యీ నోట్‌లో చూపించారు. లాకౌట్ల వలన, స్ట్రయిక్స్ వలన నష్టపడినట్లు చెబుతున్నారు. కాని, కార్మిక శాఖామాత్యులు, ప్రభుత్వంలో వున్న పెద్దలు—వారు ఏ విధంగా చేశారో తమకు తెలుసు; ఎప్పుడు ఎక్కడ కాంగ్రెసు పార్టీ మీటింగు జరిగినా బస్సులలో కార్మికులను ఆ మీటింగులకు తీసుకుపోవడం మీకు తెలుసు; సంజయ్‌గాంధీ వచ్చినప్పుడు ఎంత పెద్ద కార్యక్రమం చేశారో మీకు తెలుసు. యివన్నీ మరచిపోవడానికి వీల్లేదు. ఏ కార్మికుడూ వరసగా రెండు మూడు రోజులు ఫ్యాక్టరీకి పనిలోకి వెళ్ళలేకుండా, లేబర్‌ను బలవంతంగా, కార్మిక దినాలు నష్టం చేసి బస్సులలో తీసుకుపోయేవారు. దీనిని కార్మిక శాఖామాత్యులు కాదంటారా? సంజయ్ గాంధీ వచ్చినప్పుడు ఈ దేశంలో ప్రొడక్షన్ ఎంత దెబ్బ తిన్నదో గమనించండి.

ఇంక, యీ నాలుగు కోట్లు 2 లక్షల ఆర్గనైజ్డ్ లేబర్ కొరకు ఖర్చుచేస్తున్నారు. కేరళ, తదితర రాష్ట్రాలలో మాదిరి రిట్రెంచ్‌మెంటు బిట్‌లుక్ రావాలని మనవి చేస్తున్నాను. రెండు లక్షల కార్మికుల కొరకు నాలుగుకోట్లు ఖర్చు చేయడం ఎంతవరకు సబబు? ఉన్న సిబ్బందితోనే, రిట్రెంచ్‌మెంటు పద్ధతిలో, కొత్త పద్ధతిలో చేయాలని చెబుతున్నాను. ఈ రెండు లక్షలు ఆర్గనైజ్డ్ లేబర్. గ్రామాలలో పదిమందిలో, ఇరవై మందికో తప్ప తక్కిన వారికి భూమి ఏమీ వుండదు. కార్మికుడి డెఫినిషను ఏమిటి? కార్మికుడు అంటే ఎవరు? రెండెకరాలున్నా వాడు వర్షాకాలం మూడు వెలది పని చేస్తాడు. తరువాత, మళ్ళీ వాడు వేరేపని కొరకు హైదరాబాదు వచ్చి రిక్షా తొక్కుతాడు. వాడికి రెండెకరాలు వుండవచ్చు, నిజమే. వాడు ఫుల్ ఎంప్లాయ్ కాదు. అండర్ ఎంప్లాయ్, వాడిని కూడా కార్మికుడి క్రింద డెఫినిషనులో చేరిస్తే-నిజానికి ఈ విధంగా చూస్తే మూడుకోట్ల మంది ఈ దేశంలో వుంటారు; కపిసం, తప్పకుండా రెండు కోట్లు అయినా వుండి తీరాలి. వ్యవసాయ కార్మికుల తరువాత వున్నది చేనేత శ్రమ కార్మికులు. మనదగ్గర 5 లక్షల 80 వేల మంది వున్నారు. ఈ సెక్టర్ కొరకు కార్మికశాఖ ఏమిటి చేస్తున్నది? దీనిని చాలా నెగ్లెక్ట్ చేశారు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత అగ్రికల్చరు సెక్టర్ తదుపరి నెగ్లెక్ట్ చేయబడింది. చేనేత శ్రమ అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. దీనికి వున్నది ఒక్కటే మార్గం. ఈ చేనేత శ్రమను మిల్లులకాడి నుంచి మగ్గాల దాకా నేషనలైజ్ చేయనిదే యీ చేనేత శ్రమ బాగుపడదని నేను మనవిజేస్తున్నాను.

12-00 noon

సెషనలైజ్‌డ్ సెక్టారులో మొట్టమొదట తీసుకొనేది చేనేత పరిశ్రమ. 6 లక్షల చేనేత మగ్గాలు ఉన్నాయి. 40 లక్షలు చేనేత పారిశ్రామికులు నష్టపడడం జరుగుతున్నది. చేనేత పరిశ్రమను నెగ్‌లెక్ట్ చేస్తున్నారు ఈ దేశంలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం 30 సంవత్సరాలుంచి యి. డస్ట్రీలయలిస్ట్సును, మూలు మిల్లు పారిశ్రామికులను లేకుండా ఎలక్షన్స్ కొరకు ఉపయోగించుకొంటూ వాళ్ళకొరకు ఎన్నో లాభాలు చేశారు. ఈ ఎమర్జెన్సీలో యి డస్ట్రియలిస్ట్సు లాభపడినంతగా 30 సంవత్సరాలలో ఎన్నడూ లాభపడలేదని మార్వాడీస్ చెప్పుకుంటున్నారు. కాటన్ ఈ దేశంలో బాగా ఉత్పత్తి అవుతున్నది. దీనికి రీటరియంటేషన్, రీ థింకింగ్ ఎందుకు అవసరమంగా మూడో 80 వంతులు గ్రామాలలో ఉన్న చిన్న కార్మికుల ఎంప్లాయిమెంట్ పాకెట్టి యాటీ పెంచి వారికి వచ్చే ఆదాయాలను ఎక్కువ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. కాటన్ యింపోర్టు చేస్తున్నారు. కాటన్ యింపోర్టు చేయడమేగాక ఆ యింపోర్టెడ్ కాటన్ మిల్లులకు సబ్సిడైజ్ చేస్తున్నారు కాంగ్రెసు మంత్రులు. గ్రామంలో ప్రతి ఉత్పత్తి చేసేందుకు ఉత్పత్తిదారు కష్టపడుతున్నాడు. ఫారెన్ నుంచి కాటన్ యింపోర్టు చేసేదానివల్ల యిక్కడ ఉత్పత్తిచేసే కాటన్ మూరిగిపోతూ ఉంది. కార్మికుడు ఎలా బాగుపడతాడో అర్థం కాదు. ఇన్‌సెంటివ్స్ కూడ పెద్ద మిల్లులకు యిస్తున్నారు. వారు తెప్పించుకొనే ఫారెన్ యింపోర్టుమీద ఎక్కువ భాగం సబ్సిడీ యివ్వడం, రంగులు మొదలైన వాటిలో పెద్ద మిల్లులు, కర్మాగారాలకు, దాల్మియావంటి వర్గాలలో లాలూచి పడి చేస్తున్నది కమిక గ్రామంలో ఉన్న చేనేత కార్మికుడు దెబ్బతింటున్నాడు. వెనుటి తీరున రాట్నంతో వడికిన దారం చేనేత మగ్గాలకు సరిపోవడం లేదు. 1959 లో ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకొన్నది. ఈ నిర్ణయం ప్రకారం ఈ మిల్లు కాంపిటిషన్‌తో చేనేత మగ్గాలు రాపుకనుక సెంరేట్ ప్రొడక్షన్ కొంత యివ్వాలి. ధోవతులు, రంగు చీరలు చేనేత పారిశ్రామికులకు యివ్వాలి, వీరు ప్రొడ్యూస్ చేయాలి అని చెప్పారు. ఆ ప్రకారం గవర్నమెంట్ జి. ఓ. చేసింది. ఆంధ్ర ప్రదేశ ప్రభుత్వం దీనిని ఖాతరు చేయడం లేదు. ఇప్పటికి అన్ని సెక్టారులు రంగు చీరలు, ధోవతులు తయారు చేస్తున్నాయి, చేనేత పారిశ్రామికులు నిరుద్యోగులై బాధ పడుతున్న పరిస్థితి అందరికీ తెలుసు. ఈ విధంగా చేనేత పరిశ్రమను పూర్తిగా దివాళా తీయించే ప్రయత్నం చేస్తున్నది. మొన్ననే పవరు మగ్గాలకు ఎక్సైజ్ డ్యూటీ తీసివేశారు, ఎక్సైజ్ డ్యూటి తీసివేయడంవల్ల పవరు మగ్గాలకు చేనేత పరిశ్రమకు పోటీ పడడం జరిగింది, తక్కువ కాస్టుమీద ప్రొడక్షన్ చేసేది చేనేత పరిశ్రమ. కాని చేయలేక పోతున్నది. మిల్లులతో, పవరులూమ్‌లతో కంపీట్ చేయాలంటే చేయలేకపోతున్నారు. మూలు దారం సబ్సిడైజ్ చేసినది, 20 కౌంట్స్ దారం సబ్సిడైజ్ చేశారు. దానికి ఎక్సైజ్ డ్యూటి మాఫ్ చేశారు, 20 కౌంట్స్ దారం చేనేతకు పనికి రాదు, అది మిల్లుకు, పవరు లూమ్స్‌కు పనికి వస్తుంది, దీనిని నెగ్‌లెక్ట్ చేయడంవల్ల అనెంప్లాయిమెంట్ గ్రామంలో పెరిగిపోతున్నది. గ్రామాలలో పాలేర్ల పంపూలు, కూలీల పంపూలను ఆర్గనైజ్ చేసే ప్రయత్నం చాల తక్కువ వున్నది. రూరలు సెక్టారులో కార్మిక శాఖ అవసరం. ఎంప్లాయిమెంట్ శాఖ అవసరం పూర్తిగా పని చేయకుండా అయిపోతున్నది. ప్రతి సంవత్సరం 10 పర్సంట్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ ప్రొవైడ్ చేస్తున్నట్లు అంటారా? రిక్రూట్‌మెంట్ చూడండి, ఆఫీసులో

చూడండి. 20 పర్సంట్ రిట్రెంచ్‌మెంట్ చేస్తున్నది. 10 పర్సంటు ఎంప్లాయిమెంట్ పొటెన్షియాలిటీ పెంచడం అనడమేగాని 20 పర్సంట్ రిట్రెంచ్‌మెంటు, మిల్లులు మూతపడడం తీసివేయడం వర్షాకాల్లు చెడిపోవడం జరుగుతున్నది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో అనెంప్లాయిమెంటు అవకాశము కార్మికులను బాధ చేయడము పడుగుతున్నది. అందుచేత కార్మిక పాలసీ రిటర్న్ చేసి కార్మికవర్గం బాగుపడదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. కోటయ్య (చీరాల) :—అధ్యక్ష, ఈ రోజు సభలో కార్మికశాఖామంత్రి అంజయ్యగారు, పునరావాస శాఖామంత్రి లక్ష్మీదేవిగారు ప్రవేశపెట్టిన రెండు పద్దులను బలపరుస్తూ మాట్లాడుతున్నాను. కార్మికశాఖ పద్దుమీద విస్తారంగా మాట్లాడుతాను. మంత్రిగారు పెట్టిన నోటులో మన రాష్ట్రంలో ఒక కోటి 22 లక్షల లేబర్ ఉన్నారని చెప్పారు అందులో అగ్రికల్చర్ లేబర్, హ్యాండ్‌లూమ్ లేబర్ వగైరా ఉన్నారు. ఇచ్ఛాపురం నుంచి ఆరకు వ్యాలీ వరకు సముద్రతీరంలో చేపలు పట్టే ఫిషర్‌మెన్, కృష్ణా, తుంగభద్ర, వంశధార, గుండ్లకమ్మ నదులలో చేపలు పట్టే కార్మికులను చేర్చలేదు. వారిని మరచిపోయారు అనుకుంటాను. ఆ కార్మికులు 6, 7 లక్షలు ఉంటారని నా అభిప్రాయం. వారి విషయం కూడ ఆలోచించాలి. ఈ లేబర్ డిపార్టుమెంటు పుట్టుముందు నుంచి లేబర్ ఉన్నది. చిరకాలం నుంచి భూమి దున్నుతూ, వడ్రంగం చేస్తూ, కమ్మరి కుమ్మరి పనిచేస్తూ లేబర్ జీవిస్తున్నారు. అప్పుడు లేబర్ డిపార్టుమెంటు పుట్టలేదు. వికేంద్రీకరణతో జీవితాలు గడుపుతున్నారు. వారు తయారుచేసిన వస్తువులు మార్కెట్టులో అమ్ముకొని జీవనం గడుపుతున్నారు. కాలక్రమాన భూస్వాములు వచ్చారు. ఒక యజమానికి 300 ఎకరాలు ఉండడం, ఒక యజమానికి 400 మగ్గాలు ఉండడం, ఒక యజమానికి 500 వడ్రంగులు ఉండడం, 50 మంది పేదరులు ఉండడం యిప్పుడు రావడంతో లేబర్‌చేత పని చేయించుకుంటూ వాటికి నామినల్ రేట్సు యిస్తూ, వారు తయారు చేసిన వస్తువులు ఎక్కువ ధరకు అమ్ముకొని లాభాలు గడిస్తున్నారు. అది గమనించి కష్టపడే లేబర్సుకు ఎక్కువ వేజెస్ లభించాలని లేబర్ డిపార్టుమెంటు ఆలోచించింది ఇది దాదాపు ఒక కోటి 30 లక్షల మందికి సంబంధించిన సమస్య 32 పరిశ్రమలలో మినిమం వేజెస్ పెట్టారు, యీ పరిశ్రమలో వున్నటువంటి మినిమం వేజెస్ అమలు పరచడానికిగాను స్టాఫ్ లేదు, స్టాఫ్ చాలా అవసరం, యీ విషయం అనేకసార్లు 12-00 p.m.
మంత్రిగారికి చెప్పాను, వికేంద్రీకృతం అయినటువంటి చేసే పరిశ్రమ మారుమూలలో వుంది, వెళ్ళి ఎగ్జామిన్ చేయడానికి లేబరు యిన్‌స్పెక్టర్లు కావాలి, రిజిస్ట్రేషన్, ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటు, రిన్యూవల్ మొదలైనవాటివల్ల ఒక లక్షం టూపాయల రెవిన్యూ వస్తుంది యీ డిపార్టుమెంటువల్ల. ఇది పట్టిపోయిన డిపార్టుమెంటు అవడానికి లేదు. మినిమం వేజెస్ అమలుపరచడానికి అడిషనల్ స్టాఫ్‌ను వేసి, ప్రతి పరిశ్రమలో అమలు జరుగునట్లు చూడాలి, 32 మున్సిపాల్టీలలో 38 మునిసిపాలిటీలు మాత్రం మినిమం వేజెస్, ఎస్టాబ్లిషుమెంట్ యాక్టు అమలు జరుపుతున్నవి. మిగిలిన వాటిలో కూడా అమలు జరిగేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాము. పోతే ఒక పరిశ్రమలో ఒకే యూనియన్ వుండాలని కొంత మంది చెప్పారు దానికి నేను వ్యతిరేకిని. ఎందుకంటే పనిచేసే వారిలో కూడ అభిప్రాయ భేదాలుంటాయి. ఒక యూనియన్‌లో 60 మంది

వుంటారు, యిఁకొకదానిలో 40 మంది వుంటారు, 20 తేడావల్ల 40 మంది వారి కిందఁ వుండాలంఁటే ఆది అన్యాయం. అందుకని సింగిల్ ట్రాన్స్‌ఫరేబుల్ సిస్టం ఆధ్ ఓటింగు పెట్టాలి. 5 గురు కమిటీ సభ్యులుంఁటే, అందులో 40 మంది సభ్యులు వున్నవారికి కూడ కొంత మెంబర్‌షిప్ దొరుకుతుంది, ఒకే యూనియన్ వుంఁటే ఆ యూనియన్ లీడర్సు యజమానులతో షరీకు అయి వేలకొలది కార్మికుల గొంతులు కోయడానికి సీలవుతుంది, ఎప్పుడు రెండు యూనియన్లు వుండడం షేఫుకరం. హెల్తీ అడ్మినిస్ట్రేషను వుంటుంది. అందరు చాల ఎలర్టుగా వుఁటారు, ఈ యూనియన్‌వారు ఏమి చేస్తున్నారోనని ఆ యూనియన్‌వారు, ఆ యూనియన్ వారు ఏమి చేస్తున్నారని యీ యూనియన్‌వారు చూస్తారు. అందుకని ప్రపోర్షనల్ రిప్రజెంఁటేషను బై మీన్స్ ఆఫ్ సింగిల్ ట్రాన్సఫరబులు ఓటు అనేది ప్రవేశపెట్టాలని అంజయ్యగారిని కోరుతున్నాను, కాంట్రాక్టు లేబర్ సిస్టం తీసివేయాలి, ఒక ఇండస్ట్రీలో 50 మంది లేబరు కావాలఁటే మధ్య దళారీలు వుండి ఒక్కొక్కరికి రోజుకు 7 రూపాయల చొప్పున కూలి తీసుకొని లేబరుకు మాత్రం రెండు రూపాయలు యిచ్చి మిగతా 5 రూపాయలు వారి జేబులో వేసుకుంటారు, అందకని ఆ లేబరు కంట్రాక్టరు సిస్టమ్‌నే తీసివేయాలి. ప్రతి సంవత్సరము మన రాష్ట్రములో లక్ష 50 వేల మంది విద్యార్థులు యూనివర్సిటీల, కాలేజీల నుండి హాట్‌కేక్స్ మాదిరి తయారై వస్తున్నారు. ప్రతివారు డిగ్రీ తీసుకొని ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజిలో రిజిస్టరు చేసుకుంటున్నారు. లక్ష 50 వేల ఉద్యోగాలను ఏ ప్రభుత్వం సంవత్సరము ఒక్కంటికి క్రియేట్ చేయదు. అందుకని వృత్తి విద్య నేర్పించాలి, అందుకు ఐ.టి.ఐ.లు చాలా ప్రధానం, తల్లి ఎంటివి, వాటిని అభివృద్ధి చేస్తే టెక్నికలు విద్యలో ప్రవీణులై వారు యెన్నో పరిశ్రమలలో తీసుకోబడడానికి వీలుంటుంది, రాష్ట్రవ్యాపితంగా సాధ్యమైనంతవరకు ఐ. టి. ఐ లు పెట్టారు. వాటిలో సీట్సు యిచ్చేటప్పుడు బేక్‌వర్డు క్లాసువారికి ప్రాధాన్యం యిచ్చి రోస్టరు అబ్జర్వ్ చేయాలి, రాష్ట్రంలో జనాభాలో నూటికి 40మంది బేక్‌వర్డు క్లాసుకు చెందినవారు వున్నారు విద్యార్థులకు కావలసినటువంటి టెక్నికల్ బుక్స్, యింజనీరింగు బుక్స్ ఫ్రీగా సప్లయి చేయాలి. ఇటీవల ఒంగోలు ఐ. టి. ఐ, లో 188 సీట్సు వుంఁటే వాటిని 280 కి పెంచారు. అందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. హ్యాండ్లూం యిండస్ట్రీలో మినిమం వేజెస్ తప్పకుండా అమలు చేయాలి యింతవరకు యిన్‌స్పెక్టర్సు వెళ్ళి ఆ యిండస్ట్రీని ఎగ్జామిన్ చేసి ఒక కేసు బుక్ చేయలేదు. చేనేత కార్మికుడు మధ్యాహ్నం వుదయం మంచి సాయంత్రంవరకు పని చేస్తాడు. చెమటవల్ల మరి యింకా అనేక కారణాలవల్ల బట్టలు మాసిపోతాయి అందుకని కోఆపరేటివ్స్‌లో పనిచేసే వీవర్సుఅందరికి వాషింగ్ ఎలవెన్సు యిప్పించాలి. హ్యాండ్లూం యిండస్ట్రీలో లేడీస్ కూడ వున్నారు. ఫ్యాక్టరీలో పనిచేసే లేడీసు యిస్తున్న మెటర్నిటీ లీవ్ బెనిఫిట్సు యీ యిండస్ట్రీలో పనిచేసే లేడీస్‌కు కూడా కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను. ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజిలలో చిన్నప్పుడు రిజిస్టరు చేసుకుంఁటే వెంట్రుకలు నెరసినా కాల్స్ రావడం లేదు అందుకని ఎవరైనా ఏజ్ బార్ అవుతున్నదని చెబితే వెంటనే యింటర్వ్యూ పంపించే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతూ యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు హృదయపూర్వక నమస్కారాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు —అధ్యక్షా, ఈ పరిపాలనా యంత్రాంగములో దిక్కులేని డిపార్టుమెంటు వీడైనా వుంటే అది లేబరు డిపార్టుమెంటు అని చెప్పాలి. ఎందుకంటే కష్టించి పని చేసేటటువంటి శ్రామిక ప్రజల యొక్క సంక్షేమం గురించి వినియోగించబడేటటువంటి డిపార్టుమెంటు, కష్టించి పని చేసేటటువంటి శ్రామిక ప్రజలు యీ పరిపాలనా వ్యవస్థలో దిక్కులేనివారుగా వున్నారు. ఆ దిక్కులేని వారికి వున్నటువంటి డిపార్టుమెంటు దిక్కులేని డిపార్టుమెంటుగా వుంది అని చెప్పాలి. యింకొక రకంగా చెప్పాలంటే యిది ఒక పీడరు గుమాస్తాల డిపార్టుమెంటుగా వుందని చెప్పాలి. లిటిగేషను డిపార్టుమెంటుగా వుందని చెప్పాలి అసలు లేబరు వుద్దేశం అదా అని అడుగుతున్నాను, లేబరు వుద్దేశం, యీ సమాజంలోని ఆస్తిపాస్తులు, నాగరిక అంతా కూడా కష్టించేవాడి నుండి ఉద్భవించినవిమీదట. ప్రజాస్వామ్యం అనే వ్యవస్థలో లేబరు యొక్క జీవితం సౌభాగ్యవంతంగా వుంటేనే లేబరుకు కనీస రక్షణ వుంటేనే గాని ప్రజాస్వామ్యం అనిపించుకోదు. ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో యీ లేబరు డిపార్టుమెంటు యింత చిన్నచూపు ఎందుకు చూడబడుతుందో ఆర్థం కావడం లేదు. విజ్ఞానికి డబ్బు ప్రధానం. డబ్బుకంటే ప్రధానమైనటువంటి నాయకత్వం వహించే మనుష్యులు, ప్రోసీ డబ్బునే లెక్కలోకి తీసుకుందాం అది బ్రిటిషువాడు నేర్పిన పాఠం, అట్లా చూచినా మూడున్నర కోట్లు లేబరు డిపార్టుమెంటుకు యిస్తే ఏమి చేస్తారు? లేబరు డిపార్టుమెంటులో పని చేయవలసిన వుద్యోగులు పైనుండి అట్టడుగున వున్న ఆఫీసరు వరకు సర్వ శక్తులు వినియోగించి ఏ మనిషికీ అన్యాయం జరగకూడదని చూస్తే తప్ప లాభం లేదు. తన పనికి రక్షణ ఏర్పడాలి, సాంఘిక భద్రత ఏర్పడాలి ఎక్కడ వుంది అని అడుగుతున్నాను. కంచు కాగడాపట్టి వెదికినా 21 జిల్లాలలో, ఎక్కడా పనికి రక్షణ, సాంఘిక భద్రత వుందని అనుకోను, ఉన్నదంటే ఎవరికి? లేబరుపైన పెత్తనం చేసే, లేబరును దోచి చేస్తూ స్వార్థపరులుగా వుండే లాభార్జన చేసే పారిశ్రామిక పేత్తలకు, వారికి బంట్లకు రక్షణ వుంది. కష్టించేవాడికి ఎటువంటి రక్షణ లేదని చెబుతున్నాను. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఎ దుచేత కర్మాగారాల్లు తెరిచి నిర్మాణాత్మకమైనటువంటి రక్షణ కల్పించలేదు? మీరు చాలా చెబుతారు, లేబరు యొక్క డిఫినిషను, వర్కింగ్‌మన్ డిఫినిషను లెక్క వేసుకుంటే వేయి రూపాయలు సంపాదించే గెజిటెడ్ ఆఫీసరు లేబరు క్రింద వస్తాడు. వెనుకాల ఆస్తిపాస్తులు ఏమీ లేకుండా జీవించేవారందరు వర్కర్సు క్రింద వస్తారు, ఎక్కడ రక్షణ వుంది? లేనేలేదు, లిటిగేషను వుంది. చదుత్కారం వుంది. మాయ వుంది. మోసం వుంది అని చెప్పవలసి వుంటుంది. అగ్రికల్చర్ లేబరు గురించి ఎంత తక్కువ చెబితే అంత మంచిది. కనీసం మూడు కోట్ల క్రింద లెక్క వేశారు. యింకా ఎక్కువ వుంటారు, ఏ వర్కరుకు పనిలో అన్యాయం జరిగినా ఎక్కడ రక్షణ కల్పిస్తున్నారు? లెక్కల గురించి వ్యవహారం గురించి కొంత చెప్పవచ్చును గాని ఆ దృక్పథం లేనే లేదు ఒక డిమోక్రటిక్ అవుట్‌లుక్ లేనే లేదు. సోషలిజం ఆమలు కావాలి అంటే ఎవరు అమలు పెట్టాలి? దీనిని అమలు పెట్టేది బ్యూరోక్రసీయా సోషలిజాన్ని అమలు పెట్టేది? సోషలిజం అమలు పెట్టాలి అంటే కష్టించేవాడు, గనిలో పనిచేసేవాడు, పొలములో పనిచేసేవాడు,

షాపులో గుమాస్తాగా ఉండేవాడు. వాళ్ళకు రక్షణ ఎక్కడ ఉన్నది? లేనే లేదు. మినిమమ్ వేజెస్ పేక్టు అని అన్నారు. ఇది మోసముకాదా అనినేను అడుగుతూ ఉన్నాను.

(కోరంబెల్ మోగింది)

12-20 p.m. ఇప్పుడు ఈ రిపోర్టులో శాసనాల యొక్క వ్యవహారం ఎట్లా ఉందో ఒక జాబితా మనకు అందజేశారు ఈ రిపోర్టులో కూడా ఇండస్ట్రియల్ డిస్ప్యూటు ఏక్టు క్రింద ఒక తగవు ఇచ్చినట్లయితే కన్సీలియేషన్ ఆఫీసర్ ఎంతకాలంలో పరిష్కరించాడు? ఎంత కాలం కావాలి? ఎంత కాలంలో తీర్పు చెప్పమని మీకు కేసును లేబరు కోర్టుకి పంపించారు? సెక్రటరీనుంచి మినిష్టరు వరకు గుండెలమీద చెయ్యి వేసుకొని చెప్పమని కోరుతున్నాను. ఆ కోర్టు ఎంతకాలానికి పరిష్కరించాడు? ఏమి తీర్పు ఇచ్చాడు? ఎంత వీడ్పించాడు? చెప్పమని కోరుతున్నాను. కనుక ఈ నాడు లేబరు అంతటినీ కాళ్ళు చేతులు కట్టి వేసి ఈ ధనిక వర్గానికి అప్పజెప్పి పీడిస్తూ ఉన్నారు. పర్మనెంట్ పార్టిసిపేషన్ మేనేజిమెంటులో ఉంది అని ఒక గమత్తు విషయం చెబుతూ ఉన్నారు. దానిక్కి మీకు అర్థము తెలుసునా? మేనేజిమెంటులో పర్మనెంట్ పార్టిసిపేషన్ ఉన్నట్లయితే అప్పోజిషన్ గవర్నమెంటులో ఉన్నట్లే లెక్క అన్నమాట. రేపు మీరు అనవచ్చు. శాసన సభ్యులందరూ ఈ నాడు పరిపాలన చేస్తున్నారా? చేసేది కొందరే. ఇక్కడే ఈ పరిస్థితిలో ఉంటే ఇక అక్కడ ఏమి జరుగుతుంది. షాప్స్ అండ్ ఫ్లాంటు లెవెల్ కౌన్సిల్స్ అన్నాడు. ఆ విషయం చెప్పడానికి సిగ్గులేదా? దానిలో నూటికి 90 మందిని మేనేజిమెంటే. వాళ్ళకు కావలసిన మనుషులను చేరుస్తారు లేక పోతే వాళ్ళ గుప్పిట్లో ఉన్న మనుషులను ఉపయోగించుకొని ఈ కౌన్సిల్స్ పెడుతున్నారు ఇంతకన్నా సిగ్గుచేటు వ్యవహారం లేదు. లేబరుకి ఏమీ లేనే లేదు. లేబరుకి ఉండే హక్కు అంతా కూడా పనినుంచి తొలగించబడడం, మీరు ఇచ్చిన అంకెలే తీసుకున్నా 1976 లో 51 ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్సులో 19000 మంది వర్కర్స్ లే ఆఫ్ అయిపోయారు. ఏ కారణం చేత? ఎందుచేత? ఎక్కడైనా మీరు నిర్ధారణ చేశారా? 77లో 51 ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్సులో 10 వేల మంది రిట్రెంచ్ మెంటు అయి పోయారు. దీని అంతటికీ మీరు చేప్పే కారణం యజమాని చెప్పే కారణం చెబుతున్నారు. నాన్ ఎవైలబిలిటీ ఆఫ్ రా మెటీరియల్స్ అంతా ఇంతేనా? కన్నుమూస్తే ఇది బ్రహ్మాండమైన మోసముతో కూడినటువంటి లేబరు డిపార్టుమెంటుగా తయారయింది. ఈ వ్యవస్థ అటువంటిది. నేను ఎవర్ని అనవలసిన అవసరం లేనే లేదు. ఈ వ్యవస్థలో లేబరును నిరంతరం పని నుండి తీసి వేయడం వైనులు వేయడం లేక్టివ్ట్రోతే డిస్‌మిర్సల్స్ అయినా జరుగుతున్నాయి. మిగతా ఈ శాసనాలు అన్నీ కూడా కన్నీళ్ళు తుడవడానికి ఆక్కడక్కడ కొంచెం జరుగుతూ ఉన్నది గాని వాస్తవంగా మన్నం దీనిని ప్రక్షాళనమైనటువంటి మార్గంలో పెట్టడం లేదు.. ముఖ్యంగా, జట్టు హమాలీ వ్యవహారం చెప్పనే చెప్పారు. మనకు తెలుసు. మనది డెవలప్ అయినటువంటి ఆంధ్రప్రదేశ్ కానేకాదు ఈ నాడు ఎక్కడ చూచినా ఈ బరువు మోసే దిక్కులేని వాళ్ళు ఎక్కువగా ఉన్నారు. వాళ్ళకు గొప్పకోసం హైదరాబాదు, విజయవాడ, ఆర్డ్రోఫీలో మాత్రం ఇది ఆప్లయి చేశారు కనుక ఈ శాసనాలకు ఉన్నటువంటి వ్యవహారం ఏమీ కూడా సక్రమంగా అమలులో లేనే లేవు. ఇది విమర్శించాలి అంటే చాలా పేపు పడుతుంది. లేబరు డిపార్టుమెంటు వైండప్ చేయడం మంచిది. నిజంగా

లేబరు డిపార్టుమెంటు సక్రమంగా పనిచేయాలి అంటే వాస్తవంగా కార్మికులయొక్క ప్రతినిధులతో చర్చించి దానిని ఎట్లా ఫారమ్ చేయాలో అలోచించడం మంచిది. ఇక లక్ష్మీదేవిగారి యొక్క రిలీఫ్ అండ్ రిహాబిలిటేషన్ విషయంలో ఎంత తక్కువ చెబితే అంతమంచిది అని అనుకుంటూ ఉన్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— అధ్యక్ష, లేబరు డిపార్టుమెంటు ఏట్లా ఉంది అంటే ఒక ఎలిఫెంటుతో పోల్చాలి. మినిష్టరుగారు కూడా ఒక చిన్న ఎలిఫెంటు లాగానే ఉన్నారు. మన దగ్గర ఎన్నో రకాల లాసు ఉన్నాయి. రూల్స్ రెగ్యులేషన్స్ ఉన్నాయి అవి ఏమీ సరిగా ఇంప్లిమెంటు చేయబడడంలేదు. ఈ రూల్స్ రెగ్యులేషన్స్ ఈ డిపార్టుమెంటులో అబ్జర్వ్ చేయడం లేదు. ఏదో అక్కడక్కడ కొన్ని కేసెస్ మాత్రమే చేస్తున్నారు. షాప్స్ అండ్ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్సు దాంట్లో ఉన్నట్లు వీక్లీ హాలిడేస్‌లోగాని ఫెస్టివల్ హాలిడేస్‌లో గాని షాప్స్ క్లోజు చేయడం లేదు. అవి తెరిచే ఉంటాయి. దీట్లో అంతా కుంభ కోణము నడుస్తూ ఉంది. ఇన్స్‌పెక్టర్సు డబ్బు తింటారు మనకు ఎంప్లాయిమెంటు ప్రాబ్లెమ్ తగ్గాలి అంటే ఇండస్ట్రీస్ పెరగాలి. కాని సెంట్రల్ ఇండస్ట్రీసులో అక్కడనుంచి ఎవరైనా పంజాబీగాని, కేరళవాడుగాని ఇంకా ఏ జాతివాడైనా గాని వచ్చినట్లయితే మిగతా ఫీల్డు వర్కర్సునంతా వారినే వాళ్ళ వాళ్ళనే తీసుకుంటారు. మనవాళ్ళకి ఉద్యోగాలు ఇవ్వరు. అట్లా కాకుండా మన వాళ్ళకి ఆరు మాసములో ఒక సంవత్సరమో ట్రయినింగు ఇచ్చి పెట్టుకుంటే మంచిదని నేను అనేకపర్యాయాలు చెప్పాను. మినిమమ్ వేజసు రూల్స్ స్ట్రిక్టుగా అబ్జర్వ్ చేయడం లేదు. మా దగ్గర సరి అయిన స్టాఫ్ లేదు అని వీళ్ళు అంటూ ఉంటారు. నిజామాబాదులో బీడీ ఇండస్ట్రీ ఉంది ఇదులో స్త్రీలు పని చేస్తూ ఉంటారు. వారికి కూడా మినిమమ్ వేజస్ రూలు వర్తిస్తుంది. కాని వాళ్ళకి అది దొరకడం లేదు వారికి కూడా అది ఏర్పాటు చేయాలి. మనం నైబరింగ్ వీరియాఫ్‌ని చూడాలి. ఎమర్జన్సీలో 9 ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్సు లాక్ అవుటు ఆయ్యాయని అంజయ్య గారి నోటులోనే ఇచ్చారు. దానిమీద వారు ఏమి చర్య తీసుకున్నారు? ఎప్పుడు ఓపెన్ చేయిస్తారు. ఓపెన్ చేయిస్తే ఎంప్లాయిమెంటు కొంతమందికి దొరుకుతుంది. ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌ఛేంజెస్‌లో లేడీస్‌కి ఒక సెపరేటు వింగ్ వుండాలని వి మెన్ అండ్ చైల్డ్ వెల్‌ఫేర్ చైర్మన్‌గా మంత్రిగారికి ఎన్నోసార్లు వ్రాశాము. ఆది-కర్మపు డిపార్టుమెంటు. 10 సం.లు అయినా ఉద్యోగము దొరకదు 6 నెల్లకొసీనియారిటీ వున్నవారికి జాబ్ దొరుకుతుంది. డబ్బు యిస్తే ఉద్యోగము దొరుకుతుంది. యస్. సి., యస్.టి.లు, వీకర్ సెక్షన్స్‌కి సెపరేట్ సెక్షన్ వుండాలి. ఆరిదృష్టితో కనిపిస్తే వారికి ఛాన్స్ రాదు. ఒక ప్రక్క పనిలేక బాధ పడుతూవుంటే 10 సంవత్సరాలయినా కార్డు పట్టుకొని వారి చుట్టూ తిరుగుతూ బాధపడాలా? ఎక్స్‌ఛేంజెస్‌లోస్ సీనియారిటీ 12-30 p. m.
స్ట్రిక్టుగా అబ్జర్వ్ చేయాలి. పేమెంటు ఆఫ్ బోనసు. మినిమమ్ వేజస్ ఇవ్వటం సవరణ తీసుకువస్తామన్నారు. కాని ఇంతవరకు పాస్ చేయలేదుగా కారణమ్ము ఏమిటో లేబరును ఎక్స్‌ప్లాయిటు చేస్తూ వుంటారు. ఇందిరాగాంధి వచ్చారన్ని, సంజయ్‌గాంధి వచ్చారని లేబరును లారీలలో నింపుకుని తీసుకువస్తూ వుంటారు. ఆ ట్రాన్స్‌పోర్టు వేజెస్ వారికి పోతున్నాయి. ఎమర్జెన్సీలో లాక్ ఔట్సులో ఎంతమంది పనివారు వని పోయారు? ఎన్ని యాక్సిడెంట్సు జరిగాయి? ఎటువంటి సహాయక్రమ యాజమాన్యము

చైపు నుంచి తీసుకున్నారు, ఇవన్ని చెప్పాలి. రిహేబిలిటేషన్. దీనికి మంత్రిగా కొన్నాళ్లు లక్ష్మణదాస్‌గారు వుండేవారు. తరువాత అంజయ్యగారు, ఇప్పుడు లక్ష్మీదేవి గారు చూస్తున్నారు. అందరూ ఒకేపాట పాడుతున్నారు. బర్మానుంచి, ఈస్టు పాకిస్తాన్ నుంచి వచ్చినవారందరికీ ఎంతవరకు ఎంప్లాయిమెంటు యిచ్చారు, వారంతా ఆనందముగా వున్నారా, స్పిన్నింగ్ మిల్స్‌లో పని యిచ్చామన్నారు. అది క్లోజ్ అయినది. దానివిషయములో లక్ష్మీదేవిగారు ఒక్క మాట కూడ చెప్పలేదు. ఈస్ట్ పాకిస్తాన్ నుంచి వచ్చిన వారికి యిక్కడ వుండడానికి యిష్టము లేదు. వారు ఎంత వరకు సంతోషముగా వున్నారు, ఇక్కడ నుంచి వెళ్ళిపోతామంటున్నారా అనేది చెప్పాలి.

శ్రీ కె. రంగదాసు (కొల్లాపూరు).— అధ్యక్ష, మన రాష్ట్రములో కోటి 22 లక్షల కార్మికుల సమస్యల గురించి ఈ డిమాండును మంత్రిగారు ప్రవేశపెడుతూ డబ్బును మాత్రము చాల తక్కువ కోరారు. వారు కోరిందే తక్కువా లేక కేటాయింపే ప్రభుత్వము ఆ విధంగా చేసినదో తెలియదు. 68,000 వ్యవసాయ కార్మికులు వున్నట్లు వారి నోటులో చూపించారు. వారి విషయములో ప్రభుత్వం ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకొన్నట్లు కన్పించదు. వారి వేతనాలకు సంబంధించి గత సంవత్సరం ఒక శాసనమును చేసి ఆ విధంగా యివ్వాలని ఆదేశించారు అప్పటి నిజానికి వారికి సరియైన సౌకర్యము కల్పించే ఉద్దేశ్యము ప్రభుత్వానికి వున్నట్లు తోచదు. ఈ కార్మికులు తమ కాలు చేయి ఆడినంతవరకు కూలిచేసుకొని బ్రతకగలరు. చేసుకోలేని పరిస్థితులలో వారిని భగవంతుడే రక్షించాలి. ఇతర కార్మికుల విషయంలో చూపించిన శ్రద్ధ వీరి విషయములో ప్రభుత్వం చూపించడము లేదు. ఇతర రంగాలలోని కార్మికులు సమ్మెలు చేసి ప్రభుత్వముపైన వత్తిడి తీసుకురాగలరు. కాని వ్యవసాయ కార్మికుల విషయములో శ్రద్ధ కన్పించడం లేదు. వ్యవసాయ కార్మికుడు తను పని చేస్తున్న రోజులలో కొంత మిగుల్చుకొనే పద్ధతిలో ప్రావిడెంట్ ఫండ్ ఏర్పాటును చేయాలి. కార్మికుడు కొంత, యజమాని కొంత యిస్తే పని చేయలేని పరిస్థితులలో ఈ మొత్తము పనికి వస్తుంది. ఆ రకమైన చర్య తీసుకోవాలి గ్రాట్యుయిటీ కూడ ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. మన రాష్ట్రములో 70 శాతం కంటె ఎక్కువ వ్యవసాయము మీద ఆధారపడిన వ్యవసాయ కార్మికులకు గ్రాట్యుయిటీకూడ ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరము ఉంది. ఈ రెండు విషయాలను మంత్రిగారు ఒక ప్రకటన చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. వివాదాలు. 1113 వివాదాలకు 894 మాత్రమే పరిష్కరించబడినట్లు, 719 విఫలమైనట్లు ఈ నోట్‌లో కన్పరిచారు. రాష్ట్రములోనే కాకుండా మన శాసనసభలో కూడ మనలను కలవరపరుస్తున్న సమస్య ఒకటి మనముందు ఉంది. ఈనాడు పత్రిక సమ్మె విషయము. మేనేజిమెంటు లోపమా కార్మికుల లోపమా, శాసనసభ జరుగుతున్న ఈ పైము లో 100 మందికి తక్కువ ఉన్న ఈ సమస్యనే పరిష్కరించలేకపోతే పెద్ద సమస్యలను ఎట్లా పరిష్కరిస్తారు అనేది అర్థము కాకుండా ఉంది. మంత్రిగారు యిక్కడ ఉన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు యిక్కడ ఉన్నారు. ఈ సమస్యను పరిష్కరించవలసిన బాధ్యత వారిపైన ఉంది. ప్రభుత్వము ఏదో ఉత్తరువులు యిచ్చి అధికారులు అమలుచేయాలని ఊరుకొనడము మంచిదికాదు. అభివృద్ధి చెందుతున్న పత్రిక. సాధ్యమైనంత త్వరగా ఈ సమస్యను

పరిష్కరించి పత్రిక యధాతధముగా నడిచే ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను, నిరుద్యోగుల సంఖ్య చాల తక్కువ చూపించారు 7,33,000 మంది దరఖాస్తు ఉన్నట్లు చూపించారు. దరఖాస్తు పెట్టి రిజిష్టర్ చేయించుకున్నా లాభము లేకని చేయించుకోకుండా ఉన్నారేమో ! సులభోపాయము ఏమైనా వెతుకుతున్నారేమో మంత్రి గారు చెప్పాలి. గ్రామాలు, తాలూకా స్థాయిలో పరిశ్రమలను ఏర్పాటుచేసి వాటిల్లో వారిని చేర్పించడానికి ప్రయత్నము చేయాలి. కాబినెట్ దీనిని సమిష్టి బాధ్యతగా తీసుకుని నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నము చేయడం మంచిది. ఆర్ఫన్స్ వున్నారు. ఎమ్. ఎ. ప్యాస్ అయిన ఒక గ్రుడ్డివాడు అచ్చంపేటకు చెందిన వాడు ఉద్యోగం కోసం కలెక్టర్ చుట్టూ హైదరాబాదు చుట్టూ తిరుగుతున్నాడు. అంగవైకల్యం కల్గిన వారికి ఉద్యోగాలలో ప్రిఫరెన్స్ ఇవ్వాలని ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు వున్నాయి. కాని యం. ఎ సెకెండ్ క్లాస్‌లో పాస్ అయిన అతని ముఖాన్ని చూసేవారు లేరు అటువంటి వారిని చూడలేని ఈ ప్రభుత్వం గ్రుడ్డి ప్రభుత్వమా అని అడుగుతున్నాను. అంగ వైకల్యం గలవారికి, ఆర్ఫన్స్‌కు ఉద్యోగాలు ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను.

రిహాబిలిటేషన్ సంబంధించి నోటులో ఏమి చెప్పలేదు కాని లక్ష చిల్లర కోరారు శ్రీలంక నుండి, బర్మానుండి, పాకిస్తాన్‌నుండి వచ్చిన వలసవేల కుటుంబాలవారికి రిహాబిలిటేట్ చేస్తున్నామని చెప్పారు. శ్రీశైలం వద్ద సీటిలో మునిగిపోయే గ్రామాల వారి విషయంమాత్రం పట్టించుకోకపోవడం శోచనీయం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. అటువంటి వారికి ముందుగా పునరావాస సౌకర్యం కలుగ చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీదవుంది. వేదవారికి కనీసం గుడిసెలు వేసుకోటానికి స్థలాలు ఏర్పాటు చేయాలి. ఈ శాఖను నిర్వహిస్తున్నవారు స్త్రీ మంత్రిగారు కాబట్టి పురుష మంత్రులు అసమర్థత ప్రకటించారు కనుక కనీసం స్త్రీ మంత్రిగారు అయినా వారికి పునరావాస సౌకర్యాలు కలుగచేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను 12-40 p.m

శ్రీ యం ఓంకార్ :-- అధ్యక్ష, ఇంతవరకూ 12 మంది సభ్యులు ఈ చర్చలో పాల్గొన్నారు. ఈ డిమాండుపై చర్చించేటప్పుడు కొట్టవచ్చినట్లు కన్పించిన సమస్య రాష్ట్రీ వ్యాప్తంగా కన్పిస్తున్న సమ్మెల వెల్లువ, ఎక్కడ చూసినా సమ్మెలు, హార్తాళ్ళు, నిరాహారదీక్షలు, యాస్బెస్టాస్‌లో 1500 మంది కార్మికులు నాలుగు నెలల నుండి సమ్మెలో వున్నారు జ్యూట్ మిల్లులో 6 వేలమంది కార్మికులు సమ్మెలో వున్నారు. మునిసిపల్ ఉద్యోగుల సమ్మె, వరంగల్లులో కరీం బీడి ఫ్యాక్టరీ కార్మికుల సమ్మె, ఆర్. టి. సి. వారి సమ్మె, వర్క్ చార్జెడ్ వారి సమ్మె, సెంపౌరీ ఉద్యోగుల సమ్మె, జర్నలిస్టు, నాన్ జర్నలిస్టుల సమ్మె, జ్యూనియరు డాక్టర్ల సమ్మె ఇలా ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే విశ్వవ్యాప్తంగా, సర్వతోముఖ సమ్మెలు జరుగుతున్న పరిస్థితి కన్పిస్తుంది. దానికి కారణం ఏమిటి ? ఎవరు బాధ్యులు అని ప్రశ్నిస్తే పాలకవర్గం వారు చెప్పే సమాధానం ఎమర్జన్సి తీసివేయబడింది. అరాచకం ప్రబలింది అని. అది తప్పు, ప్రతిపక్ష యూనియన్స్, పాలకపక్ష యూనియన్స్ అని కాకుండా ఎ. పి. టి. యు. సి, ఐ. ఎన్. టి యు. సి. ఎ ఐ. టి. యు. సి. హిందూ మజ్దూర్ అంతా మొత్తం కార్మిక వర్గం అంతా సమ్మెలు చేస్తున్నారు. ఎమర్జన్సి వున్నప్పుడు కూడా లాకౌట్స్ వున్నాయి కాని అవి ఆనాడు పత్రికలలోకి రాలేదు. అందువల్ల

బయటకు రాలేదు. ఇప్పుడు తమ ఇబ్బందులను బయటకు చెప్పుకొనే అవకాశం కార్మికులకు వచ్చింది. ఆ ఇబ్బందులకు మూలకారణం ఏమిటో ప్రభుత్వం తెలుసుకోవాలి. వారి ఆర్థిక వ్యవస్థను మార్చకపోవడం వల్ల వారి ఇబ్బందులను తీర్చక పోవడం వల్ల వారి సమస్యలను మీరు పరిష్కరించక పోవడం వల్ల ఈ పరిస్థితి వచ్చింది. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోకపోతే ఇది ఎంతటి ఉద్ధృత రూపం దాలుస్తుందో లా అండ్ ఆర్డర్ పరిస్థితి ఎలా వుంటుందో కూడా ప్రభుత్వం విచారించాలి. ఎమర్జన్సి వున్నకాలంలో ప్రతిపక్షాల యూనియన్స్ ఫ్యాక్టరీలో లేకుండా చేయటానికి ప్రయత్నించారు కాని దాని ఫలితం విరుద్ధంగా వచ్చినది. హెచ్ యమ్. టి.లో యూనియన్ నాయకుడ్ని జైల్లో పెట్టారు. ఇ.సి.ఐ.ఎల్.కు సంబంధించిన యూనియన్ నాయకుడ్ని జైల్లో పెట్టారు ఈ రోజు ఎన్నికలు జరిగినప్పుడు ఆ జైలులో వున్న నాయకులనే తిరిగి ఎన్నుకున్నారు, ఆ కార్మిక సంఘాలను వారి సమస్యలను పరిష్కరించటానికి ప్రభుత్వం ఉపయోగించుకోకుండా వారిని ఆపటానికే ప్రయత్నిస్తున్నారు. లేబర్ డిపార్టుమెంటు వ్యవహారం చూస్తుంటే ఉర్దూలో ఒక సామెత గుర్తుకు వస్తున్నది.

اونٹ رے اونٹ تیری کونسی کل سیدھی -

ప్రభుత్వం యొక్క అన్ని అంగాలూ ఎంత అవసవ్యంగా వున్నాయో లేబర్ డిపార్టుమెంటు కూడా అంత అవసవ్యంగా వుంది, లేబర్ డిపార్టుమెంటు స్వభావం మేనేజిమెంటు వారికి అనుకూలంగా, కార్మికులకు వ్యతిరేకంగానూ వున్నదని చెప్పక తప్పదు. ఒక ఫ్యాక్టరీలో ఒక యూనియన్ వుండాలి అప్పుడే వారికి బేరమాడే శక్తి కలుగుతుంది అనే దానిని నేను బలపరుస్తాను. కాని లేబర్ డిపార్టుమెంటు అందుకు వ్యతిరేకంగా నడుస్తున్నది అధికారులకు, యజమానులకును అనుకూలంగా వున్న యూనియన్ గెలుస్తుందంటే ఎన్నికలు జరుపుతున్నారు. అధికారులకు, యజమానులకు వ్యతిరేకంగా వున్న యూనియన్ గెలుస్తుంటే అక్కడ ఎన్నికలు జరుపరు. ఐ డి.పి ఎల్‌లో 350 మంది సభ్యులుగా వున్న యూనియన్‌ను గుర్తించకుండా 400 మాత్రమే ప్రతినిధులుగా ఉన్న యూనియన్‌ను గుర్తిస్తారు. మోహన్ రెడ్డి, కల్కూర్‌లను నాయకులుగా చెలామణి అయ్యేట్లు చేశారు, తగాదాలు వచ్చినప్పుడు కార్మికులకు అనుకూలంగా పరిష్కరించకుండా లేబర్ డిపార్టుమెంటు రాజకీయగూర్పుల చదరంగంలో ఒక పావులా వ్యవహరిస్తున్నది.

బోనస్ కేంద్రప్రభుత్వ సమస్య. అయినా రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్రంపైన వత్తిడి తీసుకురావాలి. కాని లేబర్ డిపార్టుమెంటు పెట్టుబడిదారుల వైపు మాట్లాడుతున్నది. పులి తోలు కప్పుకున్న మేకగా వ్యవహరిస్తున్నది, యజమానులు మేక తోలు కప్పుకున్న పులులు. వారిపై డిపార్టుమెంటువారు ఏమీమాట్లాడలేరు, ఎవార్డ్, ఎడ్జుడికేషన్ పీటిని వేటిని అమలు జరపలేక పోతున్నారు. నెల్లూరు కోపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్లులో 52 మందిని రెండు సంవత్సరాల క్రిందట తీసివేస్తే ఈ నాటివరకూ తీసుకోవలసిందని చెప్పలేకపోయింది. ఈనాడు పత్రికలో సమ్మె చేస్తూ అపెండ్లి వరకు వచ్చినా ఏమీ చర్య తీసుకోలేకపోతున్నారు. యాస్బెస్టాస్‌లో నాలుగు నెలల నుండి సమ్మె జరుగుతుంటే, వరంగల్లులో కరీంబీడి కార్మికులు సమ్మె చేస్తుంటే పట్టించుకునే వాళ్ళులేరు.

శ్రీ టి. అంజయ్య :—బెంగాల్‌లో ఎన్ని స్ట్రయిక్కు జరుగుతున్నాయో మూడండి.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—బెంగాల్‌లో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం నిన్నటిదాకా వుంది. యింకా రెండు రోజుల తరువాత అగుపడుతుంది. మీరు బెంగాలు మాదిరిగా చేస్తే కళ్ళకు అద్దుకుంటాం.

శ్రీ టి. అంజయ్య :— సీక్రెటు బాలెటు గురించి వారు చెప్పారు, దేశములో ఎక్కడా సీక్రెట్ బాలెటు లేదు, మేము చేస్తున్నాం, ఐ డి పి ఎల్ లో చేస్తున్నాం, బెంగాల్‌లో కూడ ఒప్పుకోలేదు, మేము అన్ని చోట్ల చేస్తున్నాం.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— మీ గ్రూపు తగాదాలతో మాకు సంబంధం లేదు,

శ్రీ టి. అంజయ్య :— అన్ని చోట్ల సీక్రెటు బాలెటు పెడుతున్నాం.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— టుబాకో కంపెనీలో వేల మంది కార్మికులను గత సంవత్సరం తొలగించారు, యిప్పటివరకు దిక్కు లేదు, విశాఖపట్నం షిప్‌యార్డులో వున్నటువంటి సౌకర్యాలను తీసివేశారు, సి పి యం, నాయకులు వండూరి ప్రసాదరావు గారు మంత్రిగారికి విన్నవం దాఖలు చేసుకున్నారు, రాజమండ్రి పేపరు మిల్లులో జరిగిన ఒప్పందాన్ని అమలు చేస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ యిచ్చారు, కాని అమలు జరప లేదు, అదే మిల్లులోని-సా-మిల్లులో ఎ షిఫ్ట్ లో 16-6-77 నాడు లాకౌటు ప్రకటించారు, యింతవరకు తీయలేదు. యిలా చెప్పాలంటే చాలా లిస్టు వుంది, అసలు యిండస్ట్రియల్ డిస్ప్యూట్సు యాక్టే చాలా లోపభూయిష్టంగా వుంది, కార్మికుల క్షేమం యొక్క అంశాలు చాలా తక్కువ వున్నవి, కండ్లకు తుడుపు చట్టంగా వుంది. హెచ్ యం టి లో 1973 లో యిద్దరిని తీసివేస్తే యీ రోజవరకు ప్రభుత్వం లేబరు కోర్టుకు పంపకుండా త్రొక్కిపెడుతున్నది, ప్రభుత్వ రెఫరెన్సు లేకుండా కోర్టుకు పోవడానికి లేదు, లేబరు డిపార్టుమెంటువారు ప్రభుత్వానికి పంపడానికే లేటు చేస్తారంటే దీనిలో మరి త ఆలస్యం అవుతున్నది, అందుకని నా సూచన ఏమంటే, విక్టిమైజ్ అయిన వర్కరు నేరుగా కోర్టుగా వెళ్ళే అధికారం వుండాలి. యీ చట్టాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం చేయవలసిన బాధ్యత వున్నప్పటికి ఆంతవరకు అగవలసిన పని లేదు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఆ పని చేయవచ్చు, ప్రతి కేసును ఎడ్జ్యుడికేషనుకు పంపే ఏర్పాటు చేయాలి, ఎందుకు లేబరు కోర్టులో కాలయాపన జరుగుతుంది ? పని భారం పెరిగింది, వాటి సంఖ్య పెంచాలి.

శ్రీ టి. అంజయ్య :— ఎవరు ఆ కార్మికులు, పేర్లు చెప్పండి.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— వ్రాతపూర్వకంగా యిస్తాను.

శ్రీ టి. అంజయ్య :— రెఫరెన్సు కొరకు ఆపడం లేదు అమెండు చేస్తున్నాం, కావాలంటే కోర్టుకు వెళ్ళవచ్చు.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—లేబరు అధికారులు తాము యిచ్చిన నిర్ణయాలను అమలు జరిపే అధికారము వుండాలి, కేవలం ఎవార్డు పాను చేస్తే లాభం లేదు, ఏ వర్కరు

అయినా టర్మినేటు అయిన పక్షములో కోర్టుకు వెళ్ళి 6 నెలల్లో కేసు పరిష్కారం అయ్యే విధంగా మార్పులు రావాలి, కేసు అపరిష్కృతంగా వుండడానికి వీలు లేదు, అంతకంటే ఎక్కువ అయితే పూర్తి. రిలీఫ్ ఆర్థిక సహాయం చేసే ఏర్పాటు జరగాలి అప్రెంటీసెస్ విషయం ఇూ మధ్యన సభ దృష్టికి వచ్చింది, ఎ.పి ఎస్. ఆర్.టి.సి. వారు తమ వద్ద వున్న అప్రెంటీసెస్‌ను వదిలిపెట్టి బయటివారిని తీసుకుంటున్నారు, ఎక్కడివారిని అక్కడ అబ్జర్వ్ చేసుకునేట్లు చూడాలి, ఎంప్లాయి మెంటు ఎక్స్‌చేంజిలో మంత్రిగారి లెక్క ప్రకారమే ప్రతి సంవత్సరము హనుమంతుడి తోక లాగా పెరిగిపోతున్నది. పది, 15 ఏండ్ల నుండి వయస్సు దాటినవారు వున్నారు, ఎన్.ఎం ఆర్. సిస్టం, వర్క్ చార్జెడ్ సిస్టం, కాంట్రాక్టు లేబరు సిస్టం రద్దు కావాలని మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను, పోయినసారి సెషన్‌లో కార్మిక శాఖా మంత్రిగారు 15 రోజులలో డిసిషన్ ప్రకటిస్తామని చెప్పారు, యింతవరకు లేబరు అడ్వయిజరీ బోర్డు నిర్ణయాలు ప్రకటించలేదు, పోతే ఇ.టి.యు. ఒక బలమైనటు వంటి కార్మిక సంస్థ, దానికి, మినిమం వేజెసు కమిటీలో, వేజ్ బోర్డులో, ఎవాల్యూయేషను అండ్ యింప్లిమెంటేషను కమిటీలో ప్రాతినిధ్యం లేకుండా వుంటున్నది. దానిని ఎలిమినేట్ చేసే పద్ధతి చేయకూడదు, డిస్క్రిమినేషను వుండకూడదు, ఇక కనీస వేతనాల చట్టాన్ని అమలుజరిపే బాధ్యత లేబరు డిపార్టుమెంటు వహించవలసిన అవసరముంది. దానికి కావలసిన యంత్రాంగాన్ని నిర్మాణం చేయ వలసిన అవసరం వుంది. పనులు లేని రోజుల్లో నెలకు వంద రూపాయల జీవన భృతి యిచ్చేట్లు పశ్చిమ బెంగాలులో చాలా కాలము నుండి అమలులో వుంది. ఆ పద్ధతి యిక్కడ పెట్టాలి, కార్మికులు తమ యీ సమస్యల గురించి అడుగుతున్నారంటే వారికి ఏదో మిమ్మలను భిక్షం పెట్టుమని రావడంలేదు, మీ దయాదాక్షిణ్యాల కొరకు రావడంలేదు. కష్టానికి తగ్గ ఫలితం రావాలనుకుంటున్నారు, పెట్టుబడిదారులు చాలా చిన్న చూపు చూస్తున్నారు, వారికి ప్రాతినిధ్యం వహించే ప్రభుత్వం కూడా సవతి తల్లి ప్రేమను వలకబోస్తున్నది కార్మికులు యీ రోజు రూపాయ రెండు రూపాయల జీతం కొరకు రావడంలేదు, రాజ్యాధికారాన్ని తమ చేతుల్లోకి తీసుకోవాలని పోరాడు తున్నారు, అది మరిచిపోకండి. రానున్న రోజులలో అధికారములోకి రాబోయే కార్మిక వర్గముకు, యీ ఆస్తులు, భూములు, సంపద చెంది వున్నవి, వారి ఆస్తులు వారికి యివ్వడానికి మీ తాతగారి ముల్లె పోయినట్లు ఆపద ఎందుకు ? ఇప్పటికైనా లేబరు డిపార్టుమెంటులో సంపూర్ణ మార్పును తీసుకురావాలి. పెట్టుబడిదారీ వర్గాల దోపిడిని అరికట్టడానికి పూనుకోవాలి, పెద్దపులి తోలు తొడుకున్న మేకలాగ వుంది యీ డిపార్టుమెంటు. ఈ స్థితి పోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం యొక్క మూల పాలసీ నిర్ణయించే కార్మిక వర్గము ఎడల యీ ప్రభుత్వం పైఖరి ఏమిటీ అనే దాని మీద ఆధారపడి వుంది, అదే దానికి గీటురాయి.

శ్రీ టి. అంజయ్య :—అధ్యక్ష, కేవలం లేబరు డిమాండే కాదు, ఎంప్లాయి మెంటు ట్రెయినింగు యివి అన్నీ కలసి వున్నవి, చాలా మంది సభ్యులు చెప్పారు, మూడు కోట్ల 81 లక్షలు బడ్జెటు చాలదని. అన్ని కార్యక్రమాలు అమలు జరుగా లంటే సాధ్యం కాదని చెప్పారు, ప్రాపర్ మిషనరీ లేదన్నారు, చాలా రోజుల నుండి మిషనరీ లేని విషయం వాస్తవం. దాని గురించి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం. అవసరా-

జరిపే మిషనరీ, లేబరు డిపార్టుమెంటులో గాని మిగతా డిపార్టుమెంట్సులో గాని పెట్టడానికి అన్ని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం, దేనివల్ల స్ట్రయిక్సు వస్తున్నాయి ? కారణాలు ఏమిటీ . వేజెస్ గురించి స్ట్రయిక్సు వస్తున్నాయి, వేతనాలు పెంచాలి, ఎక్కడైతే ప్రభుత్వ వేజెస్ పెంచిందో అక్కడ స్ట్రయిక్సు చాలా తక్కువగా వున్నవి, ఎక్కడైతే యజమానులు, యూనియన్ వారు కూర్చుని అగ్రిమెంట్సు చేసుకుంటున్నారో అక్కడ స్ట్రయిక్సు ఎక్కువగా వున్నవి. ఒక అగ్రిమెంటు మూడు సంవత్సరాల గురించి చేసుకుంటారు, అప్పుడు ఒక లీడరు వుంటాడు, తర్వాత యింకొక లీడరు వస్తాడు. యింకొక డిమాండు పెడుతాడు. ఎలక్షనలో గెలువాలి కదా. మేము బాగా చేస్తాం, యిదివరకు చేసినవాడు ద్రోహం చేశాడు అని చెబుతాడు, యిట్లా జరుగుతుంది. ఏస్‌బెస్టాస్ సంగతి ఏమిటీ ? ఈనాడు లో వేజెస్ గురించి స్ట్రయిక్ చేస్తే అభినందిస్తాను, వేజెస్ గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడితే 25 పర్సంటు ఒప్పుకున్నారు, ఇంకా ఫుల్ పర్సంట్ యిప్పించాలని లేబరు కమిషనరు, మిగతావారిని పిలిపించి మాట్లాడుతున్నాము, యీ లోపల వారంతట వారే 25 పర్సంటుకు ఒప్పుకున్నారు విక్టిమైజేషన చేయకుండా ప్రభుత్వం నుండి హామీ తీసుకున్నారట. అదేమిటో తెలియదు, ఆప్పుడు కూడ మేనేజ్‌మెంటును పిలిపించి మాట్లాడాను, యిది న్యాయం కాదు, సస్పెన్షన్ ఎబెయన్స్‌లో పెట్టుమన్నాం. వారు స్ట్రయిక్ చేశారు. వీరు లాకౌటు చేశారు, లాకౌటును ప్రొహిబిట్ చేశాము. దానితో వారు లాకౌటును ఎత్తివేశారు, వర్కర్సు రెజ్యూం కావటంలేదు. మేనేజ్‌మెంట్సు వర్కర్సును విక్టిమైజు చేస్తున్నారని అన్నారు. వాటికి రూల్సు అండ్ రెగ్యులేషన్సు ఉన్నాయి, వాటిలో కూడా మార్పులు తీసుకొని వచ్చాము. 45 రోజుల కన్నా ఎక్కువ సస్పెన్సన్‌లో ఉంచడానికి వీలులేదు. ఎక్సీడ్ అయితే ఫుల్ బేసిక్ ఇవ్వాలని మార్పులు తీసుకొని వచ్చాము ఇటువంటి సందర్భంలో క్రేడ్ యూనియన్ నాయకులకు ఏమంత అన్యాయం అయిందో తెలియదు మన రాష్ట్రంలో ఏ క్రేడ్ యూనియన్ నాయకుడిని ప్రొసిక్యూట్ చేయలేదు. దీనిని నేను గర్వంగా చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు ఇతర రాష్ట్రాల లోని సంఘటనలు చూస్తున్నాము. ఓంకార్ గారు ఒకసారి లాకౌట్ అంటాడు, ఒకసారి సమ్మె అంటాడు, ఒకసారి లేఆఫ్ అంటాడు—వారు ఏదైనా అనవచ్చు. ఇప్పుడున్న కేంద్ర ప్రభుత్వం సిమెంటు వేజ్ బోర్డు రాదని చెబుతున్నది. సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలో 31 డిశంబరు లోపల చేసుకున్నటువంటి అగ్రిమెంటు అయిపోతున్నది. ఆక్కడున్నటువంటి నాయకుడు ఇదివరకు అందరికీ హామీలు ఇచ్చాడు. ప్రభుత్వాలు మారతాయని, ఆ మంత్రి వస్తాడు, ఈ మంత్రి వస్తాడని చెబుతున్నాడు.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—ఆ నాయకుల పేర్లు కూడా చెప్పండి.

శ్రీ టి. అంజయ్య :—మీరు అందరికీ పకాలతా ఇస్తారుకదా. విషయం మీకు తెలుసు. హెచ్.ఎమ్ టిలో వారు ఓడిపోయారు. మేము గెలిచాము అంటున్నాడు. ఒకదిక్కు వారిని సపోర్టు చేస్తున్నారు, ఒకదిక్కు వారిని విందిస్తున్నారు గౌరవసభ్యుడు. ఇప్పుడు అస్బెస్టాస్‌లో లాక్ అవుటు ప్రకటిస్తే మేము ప్రొహిబిటు చేసాము. లాక్

అవుటు తీసివేశారు కాని వర్కర్సు పోవడంలేదు. ప్రొడ్యూసే లేచి మాకు ఆ మంత్రి వస్తున్నాడు, ఈ మంత్రి వస్తున్నారు, ఈ ప్రభుత్వం పోతుంది, ఆ ప్రభుత్వము వస్తుంది అంటే దానికి మేము ఏమి చెప్పాలి? స్ట్రయికు అవటానికి కారణాలు ఏమిటి? అధ్యక్ష. కావాలి అంటే ఒక హౌస్ కమిటీ వేయండి. నేను దానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. అసలు దేని గురించి స్ట్రయిక్ అయింది 10 కోట్ల రూపాయల స్టాకు ఉన్నప్పుడు స్ట్రయిక్ చేస్తున్నారు. 10 కోట్ల రూపాయల స్టాకు ఉన్నప్పుడు సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలో స్ట్రయిక్ పెట్టారు కొంతమంది నాయకులు ఎప్పుడు అయితే రామెటీరియర్ ఉండదో ఎప్పుడయితే స్టాకు ఉంటుందో అప్పుడు నెమ్మదిగా స్ట్రయిక్ లేవదీయటకు ప్రయత్నిస్తారు. స్ట్రయిక్ చేయటకు ఏదైనా రీజన్సు ఉండాలి పెక్స్‌పైల్ మిలులలో కాని, సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలో కాని, ఆస్బెస్టాస్‌లో కాని జూటు మిల్సులో కాని, షుగర్ ఇండస్ట్రీస్‌లో కాని వేజెస్ పెంచాలనే మేము నిర్ణయం తీసుకున్నాము దానికి మేము తప్పకుండా ఒక కమిటి వేస్తాము. దానిలో ప్రతినిధులు ఉంటారు, కార్మికులు ఉంటారు, యజమానులు ఉంటారు, ఇండిపెండెంటను మెంబర్సు ఉంటారు, ఇండస్ట్రీయలిస్టులు ఉంటారు, ఎకానమిస్టు ఉంటారు. వాళ్లందరూ కూర్చొని వేజస్‌లో ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటారు. ఇప్పుడు 300 మందిని వారు తీసివేశారు. ఆ 300 మందిని తీసుకోమని చెప్పాము, వారు ఒప్పుకున్నారు. అదిగాక 5000 రూలు అడ్వాన్సు ఇమ్మని అంటే అదీ ఒప్పుకున్నారు. బోర్డు ఆఫ్ ఎంక్వయిరీ వెడుతామ అంటే అది ఒప్పుకున్నారు. ఇంకా ఏమి చేయాలి చెప్పండి. ఈ మంత్రి లేబరు మంత్రిగా ఉన్నాడు. ఇక్కడ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉంది, ఈ ముఖ్యమంత్రి పోయి ఇంకొక ముఖ్యమంత్రి రావాలి అంటారు. ఇటువంటి సమస్యలు ఉన్నాయి ఎక్కడైనా స్ట్రయికు అయితే దానికి తప్పకుండా మీరు హౌసు కమిటీ వెయండి. అధ్యక్ష, నేను ఒప్పుకుంటాను. ఎంక్వయిరీ కమిటీ వేయండి. దానికి కారణాలు ఏమిటో చెప్పండి, చెబితే విచారించటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. సెంట్రల్ లేబరు మినిస్టరు ఇక్కడకు వస్తే మాట్లాడాను. సిమెంట్ వేజ్ బోర్డుకు మీరు ఒప్పుకొండి. మేము కూడా సహకారం చేస్తాము అంటే వారు ఆస్బెస్టాస్ సిమెంటు ఫాక్టరీకి వేజ్ బోర్డు రాదు అని చెప్పారు. అక్కడ స్ట్రయికు నడుస్తున్నది. ఒకసారి కాంగ్రెస్ ప్రెసిడెంటు పేరు చెప్పి, తరువాత ఇంకొకరి పేరు చెప్పి స్ట్రయికులు నడిపితే దానికి మేము బాధ్యులం కాము. పొలిటికల్‌గా తీసుకొనివచ్చి మాట్లాడితే ఏమీ చేయాలి అధ్యక్ష, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లేబరు మినిస్టరుకు ఉన్న అధికారాలు ఏమిటో? సెంట్రల్ లేబరు మినిస్టరు అధికారాలు ఎమిటో? ఎమైనా మేము ట్రిబ్యునల్సుకు రిఫర్ చేయాలి. వారు ఇంప్లిమెంటు చేయక పోతే ప్రొసిక్యూట్ చేయాలి. బోనస్ కాని వేజస్ కాని ఇవ్వకపోయినా వారిని ప్రొసికూట్ చేయాలి. ఈ అధికారాలు మాకు ఉన్నాయి. వారు తక్కువ వేతనం ఇస్తే ఎక్కువ ఇప్పించే అధికారం మాకు ఉంది. వారు లాక్ అవుటు చేస్తే ప్రొహిబిట్ చేశాము. స్ట్రయికును ప్రొహిబిట్ చేశాము. తరువాత వారిని ప్రొసికూట్ చేయాలి. ప్రొసికూట్‌చేస్తే కాంగ్రెస్ గవర్నమెంటు మమ్ములను ప్రొసికూట్‌చేస్తున్నది, మళ్ళి జైళ్లలో వెడుతున్నారు అని ప్రచారం చేస్తారు. ఈ సమస్య

లన్నీ మాకు తెలుసు. తరువాత ఆంధ్ర ఫౌండ్రీ గురించి చెప్పారు. ఆ మేనేజ్ మెంటు మంచిదని మేము ఎప్పుడైనా సానుభూతి చెప్పామా? మేము చైర్మన్‌ను కూడా ప్రాసిక్యూట్ చేశాము. ఇప్పుడు వనస్పతి ఇండస్ట్రీని తీసుకోవాలని ముఖ్య మంత్రిగారు ఎంతో ప్రయత్నం చేసినా సెంట్రల్ గవర్నమెంటునుంచి క్లియరెన్సు రాలేదు. ఇప్పుడు ఈ ఇండస్ట్రీని తీసుకోవాలి అంటే అది ఏమైనా లా అండ్ ఆర్డరా? కేంద్రప్రభుత్వంవారి అనుమతి ఇచ్చినప్పుడు మేము టేకోవర్ చేసుకోవచ్చు. వనస్పతి ఫ్యాక్టరీ గురించి ఎంతోమంది ఎన్నో విషయాలు చెప్పారు ఈ ప్రభుత్వం తీసుకోవడం లేదని ఎంతోమంది చెబుతున్నారు. ఇది సిక్ ఇండస్ట్రీ కాదు కదా, ఎలక్ట్రిసిటి కొంగతనం చేస్తే ఫైన్ వేయండి కాని టేకోవర్ ఎలాగ చేస్తారని మాకు లెటర్సు వస్తున్నాయి,

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—దానిని బిర్లావారు కొన్నారండి.

శ్రీ టి. అంజయ్య —కేరళలో బిర్లాలు ఉన్నారు వెస్ట్ బెంగాల్‌లోనూ ఉన్నారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్ష, పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు. ఇప్పుడు స్టేట్ లేబరు డిపార్టుమెంటు, లేబరు ప్రాబ్లమ్స్ మినిస్టర్ద్వారా లేబరు మినిస్టరుగారి దృష్టికి కొన్ని సంఘటనలు తీసుకొని వస్తే కేరళ గురించి నన్ను ఉదహరించి, వెస్ట్ బెంగాలును గురించి ఓంకార్‌ను ఉదహరించి చెబితే ఎలాగ? మన గొప్ప ఏమిటో చెప్పండి.

శ్రీ జె. వెంగళ రావు :—కంపేరటివ్ స్టడీ చెప్పారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—చాలా మిస్ కోటు చేస్తున్నారు.

శ్రీ టి. అంజయ్య :— ఇలాగ కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. ఇప్పుడు సీక్రెటు బ్యాలెట్ గురించి శ్రీ ఓంకార్‌గారు చెప్పారు. దేశంలో ఎక్కడా సీక్రెటు లేదు, అటువంటిది మేము పెట్టాము. ఐ.డి.పి. ఎల్‌లో పెట్టడం లేదు అన్నారు. కాంగ్రెస్ గాని సిపిఎమ్ కాని సి.పి.ఐ కాని — ఏ యూనియన్ను ఉన్నా మేము ఎన్నడూ అడ్డం రాము, లీడర్‌షిప్ ఉంటుందా, పోతుందా అని మాకు లేదు, ఇండస్ట్రియల్ పీస్ ఉండాలని మేము ఎంతో ప్రయత్నం చేస్తున్నాము శ్రీ కోటయ్యగారు ఒక విషయం చెప్పారు, యూనియన్స్‌లో ప్రపోర్షనల్ రిప్రజంటేషను పద్ధతి అమలు జరిపితే బాగుంటుంది, ఒన్ యూనియన్ ఫర్ ఒన్ ఇండస్ట్రీ సిస్టమును అమలు జరిపితే బాగుంటుందని అన్నారు, అది బాగానే ఉంటుంది. కాని ఆక్కడున్నవారు ఒప్పుకోవడం లేదు, అటువంటప్పుడు ఏమి చేయగలము? ఓడిపోయిన వారి డిమాండ్సు గురించి నెగ్గినవారు పట్టించుకోవడం లేదు.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— శ్రీ కోటయ్యగారు చెప్పిన ప్రకారంగా ప్రపోర్షనల్ రిప్రజెంటేషను పద్ధతిని ప్రవేశపెడితే బాగానే ఉంటుంది కదా.

శ్రీ టి. అంజయ్య :—ఇక్కడ ఎవరూ ఒప్పుకోవడం లేదు, వన్ యూనియన్ ఫర్ వన్ ఇండస్ట్రీ ఉంటే బాగానే ఉంటుంది. అంటులో 51—49% ఉన్నా లేక 60 - 40% ఉన్నా ఈ యూనియన్ లీడర్సు పోవాలని యజమానులతో కలసి లాకౌటు ఆన్నీ చేయించుకొంటున్నారు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీ బాయి :—అటువంటప్పుడు ఏమి యాక్షను తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—ఇది ఏమైనా పోలీసు డిపార్టుమెంటా? ఏమి యాక్షను తీసుకోవాలి ? యాక్షను తీసుకుంటే మళ్ళీ ఎమర్జన్సీ డిక్లేరుచేశారు అంటారు.

Suspension is not a punishment వర్కర్సు మీద యాక్షను తీసుకోవాలి అంటే కష్టం అవుతుంది,ఎంప్లాయిమెంటు డిపార్టుమెంటు బ్రహ్మరాక్షసిలాగ ఉంది. మేము ఎంతచేసినా ఇక్కడున్న గౌరవసభ్యులు ఏదో ఒకటి చెబుతున్నారు. ఎంప్లాయిమెంటు కమిటీలో ఎం.ఎల్.ఏ.లు మొదలైనవారు మెంబర్సుగా ఉన్నారు. దీనికి కలెక్టరు చైర్మనుగా ఉన్నారు.

మీరు బాగానే ఇక్కడ పనిచేశారు అన్నారు. 50 వేలు, 60 వేల మందికి ఎంప్లాయిమెంటు కల్పించాము, పొద్దుందాకా మాకు లెటర్సు వస్తాయి మీరు ఉద్యోగం ఇవ్వకపోతే సూసయిడ్ చేసుకుంటామని, పార్టిసిపేషన్ ఇన్ ది మేనేజిమెంటుగురించి కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు కొన్ని మార్పులు తీసుకువస్తామని చెప్పారు. ఈ ప్రభుత్వానికి ఇంకా కొన్ని ఎమెండుమెంట్సు తీసుకురావాలని ఉంది. లేబరు డిపార్టుమెంటు కన్సీలియేషన్, ఇండస్ట్రియల్ ట్రిబ్యునల్ అనేది లేబర్ డిపార్టుమెంటుకు కాకుండానే వెళ్ళేందుకు వాళ్లు కోర్టుకు పోవాలనికూడా ఉంటుంది ఎందుకంటే 6 నెలలలో 7 నెల పడుతుంది కన్సీలియేషన్, తరువాత ఇండస్ట్రియల్ ట్రిబ్యూన్‌కు పోవాలంటే ఒక సంవత్సరం పడుతుంది. అందువల్ల డైరెక్టుగా లేబర్ కోర్టుకు రిఫర్ చేయాలనికూడా ఒక విచారణ చేస్తున్నాము. లేబరు వెల్ఫేర్ ఆఫీసరుగురించి చెప్పారు. ఇప్పుడు ఉన్న లేబరు ఆఫీసరు కేవలం మేనేజిమెంటు దగ్గిర జీతాలు తీసుకుంటున్నారు. అందుచేత మేనేజిమెంటు చెప్పినట్లు నడుస్తున్నారు. అందులోకూడా కొంత ఎమెండుమెంటు తీసుకురావడానికి ఆలోచిస్తున్నాము. ఆ లేబరు ఆఫీసరు లేబరుగురించి పనిచేయాలని కూడా ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. సేఫ్టీ ఆఫీసర్లను అన్ని ఫ్యాక్టరీలలో పెట్టాలని చెప్పారు. ఇండస్ట్రియల్ హౌసింగు చాలా ముఖ్యమైన విషయం. చాలామంది కార్మికులుకూడా హౌసింగు స్కీము రావాలంటున్నారు. దానిగురించికూడా మేనేజిమెంటుతో మాట్లాడుతున్నాము. కార్పొరేషనుగురించి చెప్పారు. ఆ విషయాన్నికూడా ఆలోచిస్తున్నాము. హమ్మాల్సు ఏక్టు కేవలం విజయవాడ, హైదరాబాదు, ఆదోనిలలోనే అమలు తేవాలని ఆలోచన చేస్తున్నాము. దాని ఆపరేషను ఏరియా పెట్టాలనికూడా ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. మెడికలు లోపల ట్రేడ్‌యూనియన్ రైట్సు ఇవ్వడానికి ఆరోగ్య మంత్రిగారితో మాట్లాడారు, వాళ్ళ ట్రేడ్‌యూనియను రైట్సు ఎలా రెస్ట్రోరు కావాలని. ఎందుకంటే సుప్రీం కోర్టునుంచి జడ్జిమెంటు వచ్చింది. దానిలో వాళ్లకు ట్రేడ్‌యూనియను రైట్సు లేకుండా ఉన్నది. కాని కేంద్ర ప్రభుత్వం శ్రీబరు కమిషను ఒకదానిని తీసుకువస్తున్నారు మెడికలు వాళ్ళకు ట్రేడ్‌యూనియను రైట్సు ఇవ్వాలని కూడా ప్రయత్నిస్తున్నాము. స్టే అవుట్‌లు, రిట్రెంచ్‌మెంటులు గురించి ఒక లేబరు ట్రబులు ఉంటే నేను కంట్రోలు చేస్తానని హవుస్‌కు హామీ ఇస్తున్నాను. వీదన్నా లేబరు ట్రబులు ఉంటే మేనేజిమెంటు లేఆఫ్ చేసినట్లయితే లాకౌటు చేస్తే ప్రొహిబిట్

చేస్తాము. కాని రామెటీరియలునుబట్టి, అక్కడి పరిస్థితులనుబట్టి లేక మేనేజిమెంట్ పిల్ఫిరేజ్ చేసి కొన్ని లక్షల రూపాయలు మించినట్లయితే దానికి కొన్ని బాధలు ఉన్నాయి. వ్యవసాయ లేబరుకు అన్యాయం జరుగకుండా ఎన్నో చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. జిల్లా జిల్లాకు కమిటీలు పెట్టాము. బాండెడ్ లేబరుగురించి ఏదన్నా సమాచారం వస్తే తక్షణం ఏక్షన్ తీసుకుంటున్నాము. ఈ ప్రభుత్వం తప్పకుండా లేబరుగురించి వాళ్లకు అన్యాయంకాకుండా, వాళ్లకు ఏ విధమైన సహాయమైనా చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నది వ్యవసాయ లేబరుకు గ్రాట్యుటిగురించి చెప్పారు. అదికూడా ఆలోచిస్తున్నాము హైదరాబాదు సిటీలో ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్చేంజిలో స్త్రీలకు ఒక ప్రత్యేక సెల్ పెట్టాము. షెడ్యూల్డ్‌కేస్టు, షెడ్యూల్డ్ ట్రయిబ్స్ కూడా ఒక సపరేట్ సెల్ పెట్టాము. స్త్రీల సెల్‌లో లేడి ఆఫిసర్లనే పెట్టాము. దానికి ఎంప్లాయిమెంటు ఆఫీసులో ఒక రూము ఎలాట్ చేశాము.

శ్రీ సిహెచ్. కాశయ్య :—అంతర్గాం మిల్లు లేబర్ మంత్రిగారు పెళ్ళి చూసివస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ టి. అంజయ్య :—కాశయ్యగారు వాళ్లు బిచ్చమెత్తుకుంటున్నారని చెప్పారు. ఉద్యోగులకు 50 లక్షల రూ.లు జీతాలు ఇంతవరకు ఇచ్చారు. ఇంకా కూడా జీతాలు ఇచ్చి ఎవరిని కూడా రిట్రెంచ్ కాకుండా ఉద్యోగంనుంచి తీయకుండా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. తప్పకుండా ఈ ఫ్యాక్టరీ తీసుకోవాలని కేంద్ర రిహేబిలిటేషన్ మంత్రి గారితో మాట్లాడుతున్నాము, కేబినెట్‌లో కూడా ఈ విషయాలు వచ్చాయి. ఈ ఫ్యాక్టరీ తప్పకుండా రివోపెన్ చేసి అందరికి ఉద్యోగాలు ఇచ్చే అభిప్రాయం ఉంది.

శ్రీమతి ఎమ్. లక్ష్మీదేవి:— అధ్యక్షా ఈ రోజు డిమాండ్సుపైన 13 మంది మాట్లాడారు. ముగ్గురు మాత్రం పునరావాసం గురించి సూచించారు. ప్రధమంగా నేను ఈ శాఖ తీసుకోగానే అంతర్గాం వెళ్లడం జరిగింది, అధికారులను, జిల్లా కలెక్టరును ఆహ్వానించి వారికి ఉన్న సాధకబాధకాలు ఏమిటి, ఎందువల్ల మిల్లు మూసివేశారు అనేది అమూలాగ్రంగా స్టడీ చేయడం జరిగింది. ఒక సంవత్సరం దానిని స్టాపుచేయడం జరిగింది. నష్టం వచ్చినందువల్ల స్టాపు చేశారు. ఇప్పుడు దానిని పర్చియేటు వాళ్లకు ఇచ్చి, ఏక్టివైట్ చేసి వారికి లేబర్ దొరికే అవకాశం కల్పించాలనే ఉద్యేశంతో ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. వారికి అంతవరకు ఒక సంవత్సరం వేతనాలు మే వరకు ఇవ్వడం జరిగింది వాళ్లకు ఎట్టి పరిస్థితిలో భిక్ష పాత్ర తీసుకుని వెళ్ల వలసిన పరిస్థితి కలగనీయము. తప్పనిసరిగా వాళ్లకు అన్ని అవకాశాలు ఏర్పాటు చేయడానికే ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకొని, ఊరికే కూర్చున్న వారికి కూడా వేతనాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఈశ్వరీబాయిగారు బర్మా, శ్రీలంక నుంచి వచ్చిన వారికే కాకుండా తూర్పు పాకిస్తాన్‌నుంచి వచ్చిన వారికి ఏమి చేశారు అని అడిగారు. 1918 కుటుంబాలు వచ్చాయి. వారందరికి ఆదిలాబాదు జిల్లాలోను కాగజ్‌నగర్‌లోను ఏర్పాటు చేశాము. వారు రాగానే ట్రాన్సిట్ కేంపు పెట్టాము వారికి కావలసిన ఏర్పాట్లు చేసిన తరువాత సెటిల్ చేస్తున్నాము. వారికి కావలసిన ఇళ్లు కేటాయించి, లాండ్సు కూడా ఇస్తున్నాము. అక్కడ రెండు డామ్సు కూడా కడుతున్నాము. వారు వ్యవసాయం మీద శ్రద్ధ ఉన్న వారు కాబట్టి వారికి లాండ్సు

డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసి వారుబాగా ఉత్సాహంగా పని చేసేందుకు అవసరమైన అన్ని సౌకర్యాలు కల్పించడం జరిగింది. వారికి ఎలాంటి లోటు లేదు. చాల సంతోషంగా ఉన్నారు. విద్యా సౌకర్యాలు కూడా చేయడం జరిగింది. కేంద్రం సలహా మేరకు అన్ని సౌకర్యాలు వారికి లభించేయడం జరిగింది, బర్మానుంచి వచ్చిన వారు వ్యాపారంలో బాగా అరితేరిన వారు కాబట్టి వారు రాగానే 5 వేల రూపాయలు వ్యాపారానికి ఇవ్వడం జరిగింది హడ్కోసింగ్ లోను 6 వేల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇచ్చిన ఈ సౌకర్యాలతో వారికి ఈ డబ్బు సద్వినియోగం అయ్యేలాగా జాయింటు వెంచర్సు క్రింద, కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ క్రింద వ్యక్తిగత లోన్సు ఇచ్చి వారికి ఎగిన పరిశ్రమ వారు ఏది అడిగితే దానికి ప్రభుత్వం బాగా ఉత్సాహం కలిగించే లాగా సౌకర్యం కలిగించడం జరిగింది. 9 వ తేదీన పైజాగ్ జిల్లాలో 320 మందికి హవుస్ లోన్సు ఇచ్చాము ప్రభుత్వం ఆలోచించి పర్మనెంటు ఇల్లు కట్టించాలనే ఉద్దేశ్యంతో, వాళ్లు ఇళ్ళు సరిగా నిర్మించుకోరు అనే ఉద్దేశ్యంతో కాలనీకి శంకుస్థాపన చేయడం జరిగింది. 17 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు చేశాము. వారి సంక్షేమం కోసం భారత ప్రభుత్వం తు. చ. తప్పకుండా ఆదరణ కలిగిస్తూ అన్ని సౌకర్యాలు కలిగిస్తున్నదని చెప్పడానికి గర్విస్తున్నాను. శ్రీకైలం ప్రాజక్టు క్రింద పునరావాసం కలిగించడం లేదు అన్నారు. అది రీహేబిలిటేషన్ క్రింద లేదు. రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు ఇదివరకే అన్ని సౌకర్యాలు కల్పించి ఉండాలని అనుకుంటున్నాను. వేరే దేశం నుంచి వచ్చిన వాళ్లకోసం ఈ రీహేబిలిటేషన్ డిపార్టుమెంటు ఉంది. ఒకే ఒక కట్ మోషన్ వచ్చింది. అది నాకు సంబంధించి కాదు. అది రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించింది. ఈ శాఖ డిమాండ్సును అందరూ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :—అధ్యక్షా, గత సంవత్సరము ఇక్కడ పతితలు స్థాయికు చేశారు అప్పుడు సి. వి. కె రావుగారు, మంత్రిగారు ముఖ్యమంత్రిగారితో చెపితే వారికి రిహేబిలిటేషన్ కల్పిస్తామని చెప్పారు. ఎంతమందుకు కల్పించడం జరిగింది. కుష్ఠురోగులను కూడా విశిలాంగులుగా ట్రీట్ చేస్తారు. అటువంటివారు మన దగ్గర 1,50,000 ఉన్నారు. తమిళనాడు తరువాత మన రాష్ట్రములోనే ఎక్కువ మంది ఉన్నారు. వారి రిహేబిలిటేషను గురించి ఏమి చేశారో చెపుతారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—కుష్ఠు రోగులకు సంబంధించినవి హెల్తు డిపార్టుమెంటు చూస్తుంది. వారికి వేరే రీహేబిలిటేషను చేస్తున్నారు. ఎవరు కన్సరన్‌డో వారిని అడగాలి. రంగదాసుగారు కూడా శ్రీకైలము క్రింద రీహేబిలిటేషను గురించి అడిగారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మీరు లక్ష్మీదేవిగారివి ఇలాగ రీహేబిలిటేటు చేశారని మాకు తెలియదు. మేము ఇంకా పాత దోరణిలోనే ఉన్నాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఆర్. టి. సి.కి కోడ్ ఆఫ్ కాండక్టు ఉన్నది. దానికి భిన్నముగా మేనేజిమెంటు ప్రవర్తిస్తూ ఉందని మీ దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. దానిమీద కోడ్ ఆఫ్ కాండక్టు అమలు జరక్కపోతే, అది కూడా గవర్నమెంటు, ఆర్. టి. సి. రికగ్నయిజుడు యూనియన్ను ఆమోదించిన తరువాత భిన్నముగా

వ్యవహరించడము ద్వారా ఇండస్ట్రియలు పీస్ బ్రేక్ డౌన్ అవుతోంది. దానిమీద ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :- మేనేజిమెంటు యినా వర్కిస్తుంది. ఎవరు వయిలేటు చేసినా వీక్షను తీసుకుంటాము.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :- కోడ్ ఆఫ్ డిసిప్లిను ఒక్క మేనేజిమెంటుకేనా లేక వర్కర్సుకు కూడా వర్తిస్తుందా ?

Sri Vanka Satyanarayana :- For both sides-For Ministers also, including M. L. As

శ్రీ సిహెచ్. కాశయ్య :- గవర్నమెంటు ఒక అడ్వయిజరీ కమిటీ వేసాము. వారి రికమండేషన్సు ఎచ్చాయసుకుంటాను. 1976 లో మంత్రిగారు ఎస్యూరెన్సు కూడా ఇచ్చారు. ఇంతవరకు అమలు కాలేదు. దీని విషయము ఎమంటారు ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :- రిపోర్టు ఉన్నది. పబ్లిష్ చెయ్యాలి. ఒక రిపిటెన్సు కావలసి వచ్చింది. అఫిషలీస్ కాగానే ఆ సజ్జస్టిన్సు తీసుకోవాలా లేదా అనే అనుమానం వచ్చింది. దాని గురించి విచారించి తొందరలోనే చేస్తామని చెపుతున్నాను.

శ్రీ యం ఓంకార్ :- కాంట్రాక్టు లేబర్ విషయంలో మినిస్టీవారు సమాధానం చెప్పిన నివేదికలో కొన్ని అంశాలు పరిశీలించాలి అంటున్నారు. అంటే వారు సిఫార్సులు అమోదించకుండా మార్చవలసుకున్నారా ? నెల్లూరు స్పిన్నింగ్ మిల్లులో వారికి పనిసుం తొలగించి చాలా కాలమయింది. వారి తీసుకొనే విషయంలో ఏమి ఏరా టు స్తారు ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :- మీరు రిప్రజెంటేషను ఇవ్వండి. నేను సిపుడుగా చూస్తాను.

شری ظ ۔ ا صلاح الدین اویسی :- میں اپنی تقریر میں آئی ۔ ٹی ۔ آئی کے بارے میں ذکر کیا ہوں ۔ میں آپ سے پوچھنا چاہتا ہوں کہ آخر وہ ہے یا نہیں ۔ کیا یہ صرف باتیں ہی باتیں ہیں ۔ اسکا جواب دیجئے ۔

شری ڈی ۔ انجیا :- ہم اسکو مان لیتے ہیں اور بجٹ میں دینے کے لئے راضی ہوگئے ہیں ۔ فینانس سے بات چیت چل رہی ہے ۔ آپ ہم اور فینانس منسٹر صاحب مل بیٹھکر اسکو فائنل کرلینگے ۔

Mr. Speaker:-I now put the cut motions to vote, The questions is:

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

For not restoring the bonus enjoyed by the employees and for not impressing upon the Government of India to pay the second instalment of the C.D.S. due and for not taking effective section on managements who are declaring lockouts and closures.

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

Failure to provide un-employment allowance to the educated unemployed.

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,000 for Labour and Emplorment by Rs. 100/—

Failure to enforce minimum wages to agricultural workers.

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,00 for Labour and Employment by Rs. 100/—

వ్యవసాయ కార్మికుల కనీస వేతన చట్టం కొన్ని ప్రాంతాలకు నిరుపయోగ మగుచున్నది. కావున దీన్ని పునఃపరిశీలించలేని ప్రభుత్వ పాలసీకి నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

వ్యవసాయ కార్మికులపై భూస్వాములు జరుపుతున్న దౌర్జన్యాలను అరి కట్టలేని విధానానికి నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

కార్మిక చట్టాలు సక్రమంగా అమలు పర్చుటకు పూనుకోనందులకు, ఒకే పరిశ్రమకు ఒకే యూనియను వుండాలని శాసనం చేయనందులకు వేజ్ బోర్డు నిర్ణయాలను కూడా అమలు పరచని యజమానుల్లో కఠినచర్యలుతీసుకోనందులకు పరిశ్రమల్లో వున్న వెల్ ఫేర్ ఆఫీసరులకు ప్రభుత్వమే నేరుగా నియమించి, లేబరు డిపార్టుమెంటు క్రిందనే వు చుటకు పూనుకోనందుల ఆన్ని పరిశ్రమలకు సంబం ధించిన కార్మికులకు ఉద్యోగులకు కనీస వేతనాలు నిర్ణయించనందులకు, యూనియను గుర్తింపు విషయంలో అన్ని పరిశ్రమలలోను రహస్య బ్యాలట్ ద్వారా ఎన్నికలు జరుపుటకు తగు చర్య తీసుకొని రానందులకు

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

రాష్ట్రంలో మాటికి 40 శాతం వున్న వ్యవసాయ కార్మికులకు కనీస వేతనం ప్రకటించి ప్రభుత్వం ప్రసిటించేన వేతనాలు అమలు జర్పించుటకు ప్రతి తాలూకా కేంద్రములో లేబరు ఆఫీసరును నియమించుటలో విఫలమవుతున్నందున-

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,00 for Labour and Employment by Rs. 1/—

ఐ.టి.ఐ.లలో పనిచేయు అసైండర్స్‌కు ఇంత వరకు పే స్కేల్సు నిర్ణ యించనందున

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,000 for Labour and Employment by Rs. 1/—

ఐ.టి ఐలో సరియైన పనిముట్లు, మిషనులు సక్రమంగా లేనందున విద్యార్థులకు ట్రెయినింగు సక్రమంగా లేనందున—

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,000 for Labour and Employmdnt by Rs. 100/—

ఎంప్లాయిమెంటులో రిజిష్టరు చేసుకొని పని దొరకక మరొక చోటికి పోయి తిరిగి నమోదు చేయించుకుంటే ఆరు నెలల వరకు ఎంప్లాయిమెంటు నుండి జూనియరు పనులకు పంపడం సీనియర్లుగా వున్న వారు ఆట్లా వుంచడం, సీనియారిటీ లేకుండా పోతున్నందున —

To reduce the allotment of Rs. 3,85,81,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

The agriculture labour should be provided social security during unemployment by unemployment relief.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker:—Tne question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,59,45,000 for Relief and Rehabilitation by Re. 1/—

విశాఖపట్నం తాలూకా నెలముక్కు గ్రామం కణిరి గ్రామం కాలిపోయి నందున వేద కుటుంబాలకు, కనీసం బట్టలు సప్లయిచేయనందున ఒక పిల్ల చని పోయినా ఆ కుటుంబానికి ప్రభుత్వం కొంత సహాయం చేయనందున

The cut motion was nagatived.

Mr. Speaker:—The question is:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,85,81,000 under Demand No. XXV - Labour and Employment."

The Motion was adopted, and demand granted.

Mr. Speaker:—The question is:

'That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,59,45,000 under Demand No. XXI- Relief and Rehabilitation"

The Motion was adopted. and demand granted.

Mr. Speaker:—The House now stands adjourned till 8-30 a.m. tomorrow.

(The House then adjourned till half past eight of the clock on Friday, the 15th July, 1977

APPENDIX

Note on the Demand No. XXV for Grants for Labour and Employment for 1977–78

Mr. Speaker Sir,

I rise to move Demand No. XXV concerning the Labour and Employment amounting to:—

Non-Plan.	..	Rs.	3,41,72,000
Plan.	..	Rs.	44,09,000
Total :	..	Rs.	3,85,81,000

In our State there is about 122 lakhs of Labour population Out of whom nearly 68 lakhs are in Agriculture 40 lakhs in Handlooms and 2.5 lakhs in Beedi Industries. The Industrial workers who are comparitively better organised than the unorganised labour constitute about 2.5% of the total working force. Government have been considering to ameliorate the conditions of service of the unorganised labour who are employed mostly as sweated labour. In ordes to protect this unorganised labour, Government added 32 employments to the schedule to the Minimum Wages Act, 1948 and Government have taken policy decision to revise the minimum rates of wages in respect of the scheduled employments almost in every two years. Minimum rates of wages have been fixed in 28 scheduled employments. Minimum rates of wages in respect of 21 employments have been revised and in respect of 7 employments draft notifications were published and further action would be taken after the period of notification expires. In respect of the remaining 4 employments which were recently added to the schedule, action is being pursued to fix the minimum rates of wages as early as possible. Government have also recently enacted a separate legislation for Mutta, Jattu and Hamals who are quite unorganised. Their service conditions and employments will now be regulated under provisions of this Act.

It may also be mentioned that even in the organised sector, though the Trade Unions are functioning, because of intra-union and inter-union rivalry, they are not in a position to effectively enter into constructive dialogues on bargainable issues with the managements. Government have noticed that in some units in the same industry there is wide disparity in the wages and other conditions of service. Therefore, in order to protect the interests of the workers even in the organised sector, Government are considering the fixation of minimum rates of wages to ensure that the workers are not exploited.

Workers Participation in Management :—

The Government issued instructions to the Industrial establishments employing 300 or more workers to constitute Shop and Plant Level Councils.

Out of 174 Councils formed 166 are functioning. Of the balance 58, thirty four (34) establishments are seasonal (Tobacco). The Sector-wise breakup as on 30-9-76 is as follows:

Sector	Formed		To be formed	
	Perennial	Seasonal	Perennial	Seasonal
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(i) Public Sector	22	1	6	—
(ii) Private Sector	36	45	16	34
(iii) Co-op. Sector	3	9	2	—
	61	55	24	24
	116		58	

The Councils are functioning satisfactorily.

Lay-Offs & Retrenchments;

With a view to check arbitrary lay offs/retrenchments and closures in industrial establishments employing 300 and more workmen, the Industrial Disputes Act. 1947 has been amended by incorporating special provisions in this regard. The Amendment Act came into force with effect from 5-3-1976. As a result of implementation of new provisions, the employers have to obtain prior permission to lay-off/retrench the workmen and even in cases of closure of the establishments. This has a salutary affect in checking arbitrary lay-off/retrenchment/closures.

During the year 1976 there were 27 strikes involving 12,848 workers with a loss of 81,063 mandays and one lock-out involving 3,005 workers with a loss of 21,035 mandays. The total workers involved in the work-stoppages was 15,853 with a loss of 1,02,098 mandays.

From January. 1977 to May, 1977 there were 14 strikes involving 13,553 workers with a loss of 3,03,559 mandays and 5 lock-outs involving 1,917 workers with a loss of 51,267 mandays.

9 establishments were closed during 1976 and for the period January, 77 to May, 77, eight establishments have been closed down.

The following is the position of lay-offs and retrenchments :

Lay - Offs.

Year	No. of Estts.	No. of workers affected.	Reasons.
1976	51	19,250	Non-availability of raw material/funds.
1977 (Jan. to May)	51	10,160	Non-availability of raw material/funds.
Retrenchments :			
1976	56	1,273	Non-availability of raw materials/funds/ completion of work.
1977 (Jan. to May)	12	127	—do—

SETTLEMENT OF DISPUTES AND REFERENCES TO THE COURT :

During the year, 1,113 disputes were taken up in conciliation, of which 394 were settled. In the remaining 719 conciliations failed Besides conciliation, settlements/agreements were signed in 288 cases. Government have referred 555 industrial disputes for adjudication. The Industrial Tribunal/Labour Courts gave awards in 318 references.

EQUAL REMUNERATION TO MEN AND WOMEN :

Government of India have enacted the Equal Remuneration Act, 1976. Government have notified 24 employments in which the Act is required to be implemented.

The main object of the Act is to remove inequalities in the wage structure between men and women doing the same or similar nature of work. For this purpose Government constituted an Advisory Committee under Sec. 6 of the Equal Remuneration Act, 1976 to advise with regard to the extent to which women may be employed in the employments, Which have been notified by the Central Government. The above Committee shall give due regard to the number of employed in the concerned establishments or employments, nature of work, hours of work. Suitability of women, the need for providing part-time employment and such other relevant factors as the Committee may think fit for its study before tendering suitable advice to the Government.

MUTTAH, JATTU AND HAMALS CONDITIONS OF WORK AND SERVICES :

The Andhra Pradesh Muttah, Jattu. Hamals and other Manual Workers Act was enacted in the year 1976 with the object of regulating the conditions of employment of the unprotected workmen like

Muttah, Jattu, Hamals and other Manual Labourers employed in the market areas and other allied establishments who are not covered by any of the Labour laws in force.

The provisions of the Act have been extended to the Municipal areas of Hyderabad, Vijayawada and Adoni in the first instance with effect from 3-1-1977.

Conciliation and Adjudication :

During the year 1976-77, 543 individual disputes were taken up by Conciliation Officers into conciliation. 157 cases were settled and the remaining 386 could not be settled by them and failure reports were sent to Government. Government have referred 280 disputes for adjudication. The Industrial Tribunal and the Labour Courts gave awards in 136 cases.

The Andhra Pradesh Legal Assistance to Labour Rules 1271 :

Legal Aid Scheme provides for legal assistance to workmen or Unions which are unable to Prosecute their claim/appeal for lack of financial means before different Courts and authorities appointed under the Payment of Wages Act, Workmen's Compensation Act and Under Section 41 of the Shops and Establishments Act etc.,

During the year 1976-77, 40 applications seeking legal assistance were sanctioned and an amount of Rs. 4,000 has been spent.

In order to give legal assistance to as many number of workers as possible, the Field Officers in the Labour Department have been instructed to see that the rules about the legal assistance are widely disseminated to the workers. Government have also approved a panel of advocates for legal assistance to the workers in various Courts.

Administration of the Code of Discipline and Trade Unions Act, 1976

According to the Code of Discipline, the recognised Unions alone has the right to raise issues and enter into collective agreements with the employers on general issues. So, far the Labour Department has settled 17 Inter-Union rivalries and 23 Intra-Union rivalries through Secret Ballots.

It may be mentioned that both the Houses of Legislature have adopted resolutions for resolving inter-Union rivalries by secret ballot system. The resolution has been referred to Government of India. Their decission is still awaited.

The Payment of Bonus Act, 1965 :

Both the Houses of Legislature have adopted the following resolution:

"This House recommends to the Government of India to restore the provisions of the Bonus Act, providing for minimum Bonus as it is a deferred wage".

In pursuance of the above resolutions the Government of India have been addressed to amend the Payment of Bonus Act and their decision is awaited.

Subsidised Industrial Housing Scheme:

The Integrated Subsidised Industrial Housiug Scheme for Industrial workers economically weaker sections of the Community is mainly intended ro provide Housing to the workers in the Factories sector. Under the scheme, the employers and co-operative soceties of Industrial workers are granted subsidy-cum-loans by the State Government for construction of houses for Industrial workers. The main object of this scheme is to increase efficiency and productivity.

The Scheme caters to the Housing requirements of Industrial workers covered by the Factories Act, 1948 and Mine workers (Other than those in Coal, Mica and Iron mines covered by the Mines Act. 1952. The scheme will be financed by the State Government out of the amounts received from the Government of India by way of loan and subsidy.

In the year 1976-77 provision of Rs. 10 lakhs was made for construction of houses to the Industrial workers and 384 quarters were constructed. Similar provision has been made for the current year also.

Contract Labour (Regulation and Abolition) Act. 1970:

The Deputy Commissioners of Labour are Registering and Licencing authorities in their respective regions, while all the Industrial Relations Officers and Labour Enforcement Officers are Insp-ectors under the Act.

The State Government have constituted the Andhra Pradesh State Contract Labour Advisory Board to examine and submit recommendations to the Government about the Aboiition of Contract Labour System wherever it exists. The Board so far has submitted its recomendations in regard to Abolition of Contract Labour in cement and paper industries and generally for common Categories in all industries. The Board is now considering the questiou of aboilition of Contract Labour in Sugar Industry and Ferro Alloys.

The Bonded Labour System (Abolition) Act, 1976.

The Bonded Labour System (Abolition) Act, 1976 abolished all kinds of bonded labour. The District Collectors and Magistrates have been empowered to implement the provisions of the Act

and to provide necessary economic protection to the freed bonded labour. They are providing rehabilitation facilities to the freed bonded labourers on the out going Schemes such as allotment of lands for cultivation, house-sites grant of loans etc. About 1300 bonded labour have been got freed as per reports received. Incentives have been provided to the informants regarding existance of bonded labour.

Payment of wages Act 1936.

The object of this Act is to regulate the payment of wages to certain classes of persons employed in industry.

The number of cases of delayed and deducted wages under the Act filed and disposed of during the period of 1976-77 is as following:-

No. claims pending at the beginning of the Financial year 1976—77.	Claims filed during the period.	No. of claims disposed off during the period.	Pending disposed at the end of the Financial year 1976—77.
157	369	329	197

Industrial Employment (standing orders) Act, 1946.

The Act requires every employer of Industrial Establishments employing 50 or more workmen to frame rules laying down conditions of services for the workmen in accordance with Model Standing Orders as approved by the Government with suitable modifications suited to local conditions of the Industries, and get them certified by the Certifying Officer. Government have amended the Model Standing Orders, providing that a worker shall not be kept under suspension for more than 45 days.

The Andhra Pradesh Shops & Establishments Act, 1966.

The Andhra Pradesh Shops and Establishments Act, 1966 (State Act 15 of 1966) is enforced in 33 Municipalities and 235 Panchayats, 4 specially notified areas and 78 places of Commercial importance in the State of Andhra Pradesh. The number of Shops and Establishments registered/renewed during 1976 was 1,47,395. Due to the enhancement in the rates of registration/renewal fee of Shops and Establishments, the total amount received was Rs. 8,60,950/- which includes additional revenue to the tune of Rs. 4,42,750/- An amount of Rs. 1,43.650/- has been realised by way of fines.

Minimum wages Act, 1948.

In order to protect the unorganised labour, Government added 32 employments to the schedule to the Minimum Wages Act, 1948 and have taken a policy decision to revise the minimum rates of wages i r respect of the scheduled employments almost in every two yea

Minimum rates of wages have been fixed in 28 scheduled employments. Out of these 28 scheduled employments, further revision of Minimum rates of wages is being pursued in respect of 8 scheduled employments during 1977.

As regards enforcement of Minimum Rates of Wages to Agricultural Labour, necessary instructions have also been issued to the Departmental Officers to take up prosecutions wherever violation of provisions of Act and Rules are noticed during the course of their inspections. Besides the officers of the Labour Department, Government have notified Block Development Officers, Village Development Officers, Extension Officers (Panchayat Raj), Executive Officers (Gram Panchayat) Extension Officers (Agriculture), Tahsildars, Deputy Tahsildars, and Revenue Inspectors as Inspectors under the Minimum Wages Act for more effective implementation of the Minimum Rates of Wages to Agricultural Labour. Targets of Inspections have also been prescribed for Departmental Officers as well as Officers of other departments.

It is also proposed to hold Departmental Officers Conferences at Zonal level, so that the implementation of Minimum Wages for Agricultural Labour could be effectively implemented.

Government have also notified some of the officers in other departments for effective implementation of Minimum Rates of Wages in other scheduled employments like Motor Vehicle Inspectors and Assistant Motor Vehicle Inspectors in respect of employment in Public Motor Transport, Inspectors and Sub-Inspecters of Excise in employment in Todday Tapping, District Forest Officers in respect of employment in plantations and employment in Forestry and Timbering operations and Inspectors of Factories and Assistant Inspectors of Factories in respect of all factories to which the Minimum Wages Act, 1948 applies.

Seminars have been conducted for giving wide publicity for the enforcement of minimum wages in agriculture at Srikakulam and Mahaboobnagar. A conference at official level was also held at Wanaparthy in Mahaboobnagar District. It is proposed to conduct similar conferences in other areas at official level.

During the year, district conferences were held in Chirala of Prakasam District and Yemmiganur in Kurnool District with the representatives of employers and employees of Handloom Industry to educate them in regard to the implementation of Minimum Rates of wages in the employment in Handloom Weaving Establishments.

The statistical data for the year 1976 is given below:

THE STATISTICAL DATA FOR THE YEAR 1976 IS GIVEN BELLOW

		Part I	Part II.
1.	No. of Inspections	97,943	22,709 land holding inspected. 1,161 villages visited.
2.	No. of Prosecutions.	509	—
3.	No. of Prosecutions disposed off.	436	—
4.	Amount realised.	65,141.00	—
5.	No. of Claims petitions filed	93	68
6.	No. of Claims petitions disposed off.	16	44
7.	Amount awarded.	30,363.04	10,615.42

1-1-1977 to 31-3-1977

		Part I	Part II
1.	No. of Inspections.	16,906	3,547 land holdings inspected 206 Villages visited.
2.	No. of prosecutions filed.	39	—
3,	No. of Prosecutions disposed off.	41	—
4.	Amount.	Rs. 2,940.00	—
5.	Claim Petitions filed	17	25
6.	Claim Petitions disposed.	2	—
7.	Amount.	Rs. 792.40	—

Motor Transport Workers Act. 1961

The provisions of the Act are made applicable to all Motor Transport Undertakings employing less than 5 workers in the State of Andhra Pradesh.

In regard to the effective implementation of the provisions of the Motor Transport Workers Act, a Tripartite Standing Committee at the State Level has been constituted. The Committee meets twice in a year and review the implementation. .

Government have enhanced the washing allowance payable to the Motor Transport Workers from Rs. 2 to Rs. 4 per mensem. This is the first State where the washing allowance payable to the workers is increased...

So far, 6,743 undertakings were registered employing 33,950 workers and an amount of Rs. 1,02,244,85 paise was realised towards registration/renewal fee.

Beedi and Cigar Workers (Conditions of Employment) Act, 1966

To regulate the working conditions and to provide for the welfare of the workers of Beedi and Cigar Establishments the Beedi and Cigar workers (conditions of Employment) Act, 1966 was enacted. The provisions of this Act are similar to those of Factories Act. The Employer has to obtain a licence to use premises or places as an Industrial Establishment.

The Government have extended the provisions of Andhr Pradesh Factories and Establishments (National Festival and Othe Holidays) Act, 1974 to Beedi Establishments also.

The Deputy Commissioners of Labour in the State have been notified as Appellate Authorities to hear and decide the cases arising out of dismissal, discharge and removal of the workers.

So far, 3,154 establishments were covered under the Act employing 63,319 workers and an amount of Rs. 2,92,254.50 was realised towards registration / renewal fees.

The Sales Promotion Employees (Conditions of Service) Act, 1976.

This is a Central Act enacted to regulate certain conditions of service of Sales promotion Employees in certain Establishments.

In the first instance the Act is made applicable to Pharmaceutical Industry.

The provisions of the Workmen's Compensation Act and the provisions of the Industrial Disputes Act, 1947 and the provisions of the minimum Wages Act, 1948 and the provisions of Maternity Benefit Act, 1961 and the provisions of payment of Bonus Act, 1965 and Payment of Gratuity Act, 1972 are made applicable to all Sales Promotion Employees.

Inspectors :

The Commissioner of Labour, Joint Commissioner of Labour, Deputy Commissioner of Labour (Head Quarters) and assistant Chief Inspector of Establishments of the entire State and all the Deputy Commissioners of Labour at the Zone and all Industrial Relations Officers and Labour Enforcement Officers and Assistant Inspectors of Labour were appointed as Inspectors under the Act.

Andhra Pradesh Factories and Establishments (National and Festival and Other Holidays) Act, 1974,

The Andhra Pradesh Factories and Establishment (National Festival and other Holidays) Act, 1974 is a State Legislation which has come into force with effect from 1-1-1975. The Act provides for the grant of Three National Holidays and 5 Festival Holidays to persons employed in Factories and Establishments in the State.

ADMINISTRATION :

All the Deputy Commissioners of Labour in the Zones are the authorities to notify these holidays. The Commissioner of Labour, the Joint Commissioner of Labour, the Deputy Commissioner of Labour, Hyderabad (Headquarters). the Assistant Commissioner of Labour (Headquarters), and Assistant Chief Inspector of Establishments were appointed as Inspectors for the purpose of the said Act for the whole of the State: All the Deputy Commissioners of Labour and Industrial Relations Officers and Labour Enforcement Officers and Assistant Inspectors of Labour were appointed as Inspectors for the purpose of enforcement of the Act:

FACTORIES ACT. 1948 :

There are about 11,040 factories employing 3,94,000 workers in the State.

Under Factories Act, fees are realised by way of issue and renewal of licences yearly and preparation of plans for factories. The fees realised during 1976 is Rs. 41.51 lakhs.

The Factory Inspectorate is engaged in the important task of reducing industrial accidents, ensuring welfare amenities, working hours, leave facilities, payment of wages, Maternity Benefit to Women employees and prevention of child employment etc., in Factories. The Department is also organising special traininig course in SAFETY to workers in Telugu. Courses are conducted for different managerial levels, screening of safety films in the factories, holding of seminars on Industrial Safety and Health from time to time. The Factory Inspectorate has been organising inplant safety training programme to educate the employees regarding accident prevention and the specific hazards inherent in the industry.

The Department has also been conducting safety, surveys in some factories where the accident rate is high. The Directorate General, Factory Advice Service and National Safety Council have also conducted similar surveys in some high accident-prone industries with the active colloboration of the State Factory Inspectorate.

To promote safety consciousness among managements and workers, schemes of State Safety Awards and Rewards are instituted and Awards and Rewards are being given every year: Under State Safety Awards Scheme, Awards are being presented to those factories in Textile, Jute, Sugar, Cement and Engineering Industries, which achieve the highest reduction in frequency rate of accidents and also to those which constantly maintain low accident rate. Recently the scheme has been extended to Chemical Factories also. Cash rewards are being given to the workers who give best suggestions for promotion of Safety under State Safety Rewards Scheme.

The managements are being persuaded to provide employment to the dependents of the deceased and injured workers as a welfare measure.

The need for maintaining ecological balance in Industrial premises and housing colonies has been considered by the Government as an important measure for enviroumental health. An amend-

ment has been issued to the Andhra Pradesh Factories Rules by introducing a provision making it obligatory on the occupiers of the Factories employing 100 or more workers, to plant and maintain trees within the premises of the factory.

State Factories and Boilers Advisory Board was constituted in 1975 with the representatives of Government. Employers, Organisations and Trade Unions. The main purpose of the Board is to advise Government on accident prevention, health problems, safety measures and Welfare amenties to the workers.

The Advisory Board constituted sub-committees consisting of Members of Board and officials to study the degree of implement of welfare provisions in Factories and to suggest regarding supply of dresses to workers.

1. Rice, Oil and Dhall Mills.
2. Sugar and Chemical.
3. Textiles, Jute and Tobacco.
4. Engineering.
5. Cement and Cement sheets.

The reports of the sub-committees have been received but in the cases of Rice, Oil and Dhall Mills, the sub-committee is again reconstituted for a thorough study of the conditions of these Mills and report.

Maternity Benefit Act, 1961 :—

The Maternity Benefit Act is enforced in respect of Women in Factories. The information pertaining to the claims under the Maternity Benefit Act and the amount paid towards Maternity Benefit during the year 1976 is given below :—

1.	No. of women who claimed Maternity Benefits (under Maternity Benefit Ect.)	139
2.	No. of claims accepted and paid either fully or partly during the year 1976.	135
3.	No. of cases in which special bonus was paid during the year 1976.	16
4.	Total amount of Maternity Benefit including the bonus paid during the year 1976.	Rs. 27,641-34
5.	No. of cases in which women enjoyed full Maternity leave prior to confinement.	12

There are 20 Inspectors of Factories, 20 Assistant Inspectors of Factories and one Inspectress of Factories in the State and during the year 1975-76 they have made 6,778 regular Inspections.

Boilers Uuit :

Under the Boilers Act, the Steam Boilers and Economisers installed are registered and the Boilers Inspectorate is conducting annual inspectin of all tne Boilers in the State for aseertaining their fitness for safe working as the Steam Boilers are of extremely dangerous nature and their explosion due to faulty designing and construction will lead to disastrous consequences, There are about 2,180 Boilers and Economisers in the State which are inspected annually by the Boilers Inspectorate. Only competent persons certified under

the Andhra Pradesh Boilers Attendants' Rules are to be kept incharge to run the Boilers. The Department is conducting examinations of Boilers Attendants of different grades twice a year. The Department has also started the conduct of Refresher Course which helps the candidates appearing for the examinations.

The schedule of Inspection fees under the Boilers Act was last revised in 1975. The receipt of the Boilers Unit for the year 1976 is Rs. 5 lakhs.

EMPLOYMENT

1. The problem of unemployment is very acute and the Government have been taking all measures to improve the employment opportunities. Under the Employment Exchanges (Compulsory Notification of Vacancies) Act, 1959, all employers in Public Sector and all employees in Private Sector employing 25 and above are required to notify all vacancies to local Employment Exchanges.

2. The Employment position in 1976 in the State showed a significiant upward trend when compared to the year 1975 as could be seen from the following figures :

	1975	1976	1977 (up to 30-4-77)
1. Vacancies notified to the Employment Exchanges.	45,943	72,809	24,826
2. No. of applicants placed in jobs.	34,485	50,539	20,028

As a result of the special efforts made by the Employment Exchanges the placement of Backward Class applicants in jobs has more than doubled during the year 1976. as compared to the year 1975. The placement of Scheduled Castes/Scheduled Tribes applicants and ex-servicemen also increased considerably as could be seen from the figures given below :

	1975	1976	Upto 30-4-77
Scheduled Castes applicants placed in jobs.	4,769	7,066	3,082
Scheduled Tribes applicants placed in jobs.	815	1,413	529
Backward Classes applicants placed in jobs.	2,927	7,724	3,841
Ex-servicemen applicants placed in jobs.	777	1,070	343

3. The number of Employment seekers waiting on the rolls of the Employment Exchanges has increased from 6.11 lakhs to 7.33 lakhs during the period from 1-1-75 to 30-4-77.

The State Employment Exchange for Scheduled Caste/Scheduled Tribe Job Seekers whieh was established exclusively for the bene-

fit of SC/ST applicants in April, 1975 is having 10,679 Scheduled Castes and 680 Scheduled Tribes applicants on its registers as on 30-4-77 So far 1805 vacancies reserved for Scheduled Castes and 1178 vacancies reserved for Scheduled Tribes applicants have been dealt with by the above Exchange.

Whenever suitable Scheduled Castes/Scheduled Tribes applicants are not available they are being advertised in the news papers. So far 21 such advertisements have been issued and 303 applications received in response to them have been forwarded to the concerned employers.

The Employment opportunities for Professional and Executive applicants viz. Doctors, Engineers and applicants with Masters Degree in Arts, Science have also increased considerably during the year 1976, While the number of such applicants placed in jobs during the year 1975 was 1533, during the year 1976 it increased to 2700. Number of such applicants waiting on the rolls of the Employment Exchanges has grown during this period from a figure of 1466 to 19737 as on 30-4-77.

The placement of Physically Handicapped applicants and Repatriates from Burmah, Srilanka and East Pakistan has increased considerably as could be seen from the figures shown below.

	1975	1976	From 1-1-77 to 30-4-77
Pysically Handicapped	417	613	161
Repatriates from Burma, Srilanka and East Pakistan	99	167	21

The Enforcement Cell which was established in November 1974 for strict implementation of the Employment Exchange (Compulsory Notification of Vacancies) Act. 1959 has not only educated many employers in complying with the provisions of the Act but also brought to book employers who violated them. Upto the end of April, 1977, 6538 showcause notices were issued to employers in the Private and Public Sectors by the Employment Exchange (Compulsory Notification of Vacancies) Act, 1959. While 190 prosecutions were launched during this period against employers who violated the provisions of the Act. 1973 of them have so far been convicted by the Courts.

Six Sub-Employment Exchanges set up at Masulipatnam, Rajahmundry, Kothagudem, Bellampally, Vikarabad and Ramagundam have facilitated many applicants who are living in the nearby places to them to register their names and secure jobs through them.

During the year 1976, the functions of the Employment Officers have been relieved of the day-to-day functioning of the Employment Exchanges and they are now entrusted with the work of Inspection and Supervision exclusively. This has resulted in intensification of

inspections of Employment Exchanges by the Regional Employment Officers.

Employment Advisory Committees have been constituted in all the Districts with the District Collector as the Chairman and the Chairman, Zilla Parishad as the Vice-Chairman. All the M L.As, M.L.Cs., of the respective Districts are also members of these Committees. The representative of Youth also has been included in the Committee. The above Committee not only reviews the working of the Exchanges periodically but also gives suggestions for the effective functioning of the Employment Exchanges. From among the members of the above Committee, small sub-committees have been constituted to check the fairness of submissions made by the Employment Exchanges. The above Committees are regularly meeting periodically.

CRAFTSMEN TRAINING SCHEME :

Craftsmen Training Schemes are meant for ensuring steady flow of qualified workers for the Industry and to increase the quality and quantity of industrial production with systematically trained skilled workers. It also opens new avenues of employment to the less educated.

There are 26 Industrial Training Institutes in this State with a seating capacity of 9,160 for training of Craftsmen in various engineering and non-engineering trades.

The couses offered are usually of 2 years duration and for some trades, it is one year. Qualifications for admission to these courses are usually two classes below Matric, but for some special courses it is a pass in Matriculation.

For the first time in the country this State adopted a strict procedure to select candidates based on merit considering the marks obtained in the minimum qualifying examination prescribed for admission into I.T.I. Seats are reserved for admission in favous of S.Cs., S.Ts., and B.Cs. as follows :

S.Cs.		14%
S.Ts.	..	4%
B.Cs.	—	25%

ACTIVITIES DURING 1976-77.

Under diversification of training programme 424 seats have been diversified by introducing popular trades like Machanic (Regri) geration and Air Conditioning), Machanic (Diesel), Machanic (Motor) etc.

188 additional seats have been introduced at Industrial Training Institute, Ongole from 1-8-76 thus bringing the seating capacity of Industrial Training Institute, Ongole to 280.

With the assistance of United Nations Development Programme International Labour Organisation it is proposed to modernise the Industrial Training Institute at Visakhapatnam to meet the needs of Craftsmen for the expansion and setting up of large scale industries in the area. Under United Nations Development Programme, equipment and expertise worth 80, 000 dollars is expected to be provided for this project. Under this programme the State Government has agreed to provide a sum of Rs. 6.00 lakhs towards the purchase of equipment etc. This scheme was started from 15-11-1976 and advanced training is being imparted in the following trades. Thus, this scheme will benefit a backward area in the State.

(1) Indian Standard and Blue Print Reading.

(2) Marine Diesel Operation and Maintenance.

(3) Welding (Heavy Plate and Pressure Vessels).

(4) Mechanical and Electrical Maintenance.

A cuurriculam Development Cell was established at the Direcet torate from September, 1976 exclusively to deal with the matter-pertaining to translation of text books into regional languages, preparation of syllabus for advanced training course etc., to improve the quality of training in the Industrial Training Institutes. Modern equipment worth Rs- 16.00 lakhs is being procured to the Industrial Training Institutes to improve the quality of training.

During the year 1977-78 this Department proposes to continue the schemes already taken up during the year 1976-77. It is proposed to take up the construction work of permanent buildings for Industrial Training Institute, Mancherial during this year.

At present, there is no facility of book allowance/supply of text books free of cost to Scheduled Caste and Scheduled Tribe trainees in Industrial Training Institutes. in order to enable the Scheduled Caste and Scheduled Tribe candidates to improve their technical knowledge, it is proposed to pay book allowance and also to provide Hostel accommodation wherever necessary. It is also proposed to construct extra buildings at Industrial Training Institute, Cuddapah, Vikarabad and Visakhapatnam to meet the needs of extra accommodation.

Apprenticeship Training Programme (Apprentices Act, 1961) :

Apprentices Act of 1951, which was enforced in the year 196- provides for compulsory intake of Industrial Training Institutes bo,

and freshers as apprentices in every specified Industry/establishment, wherever training facilities are available to develop productive skills in designated trades. This ultimately is aimed at enhancing the absorbing capacity of Industrial Training Institute trained personnel in various establishments. These programmes, are being expanded to cover various fields such as Mechanical, Electrical Engineering, Chemical Engineering, Refrigeration, Textiles, Printing, Hostel and Catering, Commercial Cutting and Tailoring, Leather Crafts, Electronics. Photography and Iron & Steel Industry etc.

To advise the State Government in matters relating to the implementation of the Apprenticeship Training Programme in the State, in pursuance of the Apprentices Act, 1961 and to carry out the policy of the Government of India and the directions of the Central Apprenticeship Council, this Government reconstituted the State Apprenticeship Council and adequate representation has been given to the non-official members in this Council.

216 types of Industries have so far been notified under Apprentices Act, 1961 and 136 trades have been designated so far. The period of training ranges from 6 months to 4 years. The ratio of apprentices to be engaged in relation to skilled workers employed for each trade ranges from 1:1 to 1:50 depending upon the trades as prescribed in the Act.

Stipends are also paid to the Craftsmen apprentices by the establishments as laid down in the Act which ranges from Rs. 130/- to Rs. 200/- p.m. during the different periods of training.

Review of Apprenticeship Training Programme :

Prior to the announcement of 20 Point Economic Programme as against 4,143 training places located, only 1782 apprentices were undergoing apprenticeship training. Immediately after the announcement of 20 Point Economic Programme, review on the apprenticeship training was made and a steady progress in the engagement of apprentices was achieved. The number of apprentices as on 1—4—1976 was 4187 against an allotment of 4312. As on 31—5—1977 as against 5402 training places located, 5409 apprentices are undergoing training.

Particulars of Apprentices Belonging to weaker Sections and Minorities are detailed below :

1.	Number of Scheduled Caste apprentices engaged.	472
2.	Number of Scheduled Tribe apprentices engaged.	63
3.	Number of Physically Handicapped apprentices engaged.	21
4.	Number of apprentices engaged from rural areas.	1635
5.	Number of Weaker Sections/Minority Communities	

	apprentices engaged.	1705
6.	Number of Muslim apprentices engaged.	341
7.	Number of Women apprentices engaged.	85

Statutory reservation has been made for the recruitment of candidates belonging to Scheduled Castes and Scheduled Tribe at a ratio of 1:8 and 1:20 respectively from August, 1975. The rule of reservation is applicable to the establishments where more than 9 and 21 apprentices are engaged As per the rule of reservation 365 Scheduled Caste and 122 Scheduled Tribe candidates have to be engaged. Actually 472 Scheduled Caste and 63 Scheduled Tribe candidates are undergoing apprenticeship training in various Industries. All the available Ex. Industrial Training Institutes trainees belonging to Scheduled Caste and Scheduled Tribe have been recruited as apprentices by the managements of both public and private sector undertakings. Freshers are also recruited in the non-industrial Training Institutes Trades and in the trades where there are no sufficient ex-Industrial Training Institutes Trainees. Such establishments are limited. However efforts are being made for the recruitment of more and more candidates belonging to Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Weaker Sections as apprentices.

In addition to the apprentices engaged in State Sector, in Central Sector, as against 4079 training places located, 4058 apprentices are undergoing training. Thus at present in the 103 designated trades as against 9481 training places located 9467 apprentices are undergoing apprenticerhip training in various establishments in both State and Central Sector in Andhra Pradesh. 408 and 241 Degree and Diploma holders In Engineering and Technology are also undergoing apprenticeship Training in various establishments in Andhra Pradesh.

Activities During 1976-77 :

Two full time Related Instruction Class Centres were established at Kakinada and Tirupathi in addition to one already established at Hyderabad under 20 point Economic Programme. These Centres are intended to provide Related Instructions to all the apprentices undergoing training throughout the State.

Basic Training facilities in Chemical Trades were provided for the first time in the State at Industrial Training Institutes, Visakhapatnam and Hyderabad Old City for effective implementation of Apprenticeship Training Programme in Chemical Engineering Group of trades from 1–8–1976 in the following trades :

(1) Attendant Operator.

(2) Laboratory Assistant.

(3) Mechanic (Maintenance Chemical Plant).

During the year 1977–78 it is proposed to continue the schemes already taken up during 1976–77.

It is also proposed to provide Hostel and Transport subsidy to the Apprentices of Scheduled Caste and Scheduled Tribe Candidates undergoing training in various establishments. This provision of transport subsidy will improve the placement of Scheduled Caste and Scheduled Tribe candidates as Apprentices under the provisions of the Act. Construction of one Apprentices Hostel at Mallepally, Hyderabad for providing hostel accomodation to the apprentices is under progress. The estimated cost of construction of the hostel is Rs- 5.50 lakhs and 50 trainees will be accommodated immediately.

District Level Training Centres :

There are 10 District Level Training Centres in this State under the Control of the Department. These Centres are meant mainly for training candidates from rural areas preferably coming from the families of Village artisans whose educational standards are very low. In these training Centres, some of the traditional trades are being replaced gradually and candidates are taught Agricultural Mechanic course, Mechanism (Radio and Television) (Ladies only), Electrician, Turner, Fitter, Typewriting and Shorthand (English, Lower and Higher Grades) and Cutting and Tailoring etc.

Under diversification of Training Programme the un-popular and outmoded trades existing in the District Level Training Centres are being replaced year after year by popular and employable trades.

To improve the employment opportunities and Apprenticeship Training facilities to the qualified trainees of District Level Training Centres, Industrial Training Institute courses have been introduced in all the 10 District Level Training Centres from August, 1976 and the existing District Level Training Centres at Musheerabad, Hyderabad have been converted as Distriet Level Training Centres and Industrial Training Institute for Girls.

In order to improve the employment opportunities for the less educated weaker section people of Hyderabad and Cuddapah District 88 seats of Industrial Training Institute pattern have been introduced in each of the District Level Training Centres at Vikarabad and Cuddapah from 1-8-1976.

In all, there are 604 Industrial Training Institute Pattern seats and 330 District Level Training Centre pattern seats in the 10 District Level Training Centres in the State.

During the year 1977–78 this Department proposes to procure necessary equipment for the Industrial Training Institute Pattern of curses introduced in all the 10 District Level Training Centres and further diversify the courses.

APPENDIX

STATEMENT ON DEMAND No. XXXI
RELIEF AND REHABILITATION

The Government of India and State Governments have accepted the problem of the refugees who came from the erstwhile East Pakistan and the repatriates from Burma, Srilanka and Uganda as a 'National' problem. All-round efforts are being made by the Central and as well as by the State Governments to evolve schemes of Rehabilitation in order to give them opportunities to eke out their livelihood.

MIGRANTS FROM EAST PAKISTAN

The State Government had taken the responsibility of settling 2,000 East Pakistan migrants on lands as they are basically agriculturists. About 8,000 acres of land at Isagaon in Adilabad Dist. were reclaimed during 1965-66 and allotted to 1,000 families. New areas are being reclaimed for settlement of 1,000 more East Pakistan migrants. At present there are 1,918 families in the Project area. Out of this, 1,415 families have already been seettled in villages in the Isagaon Rehabilitation Project. 150 families are being settled on land during kharif, 1977 and the remaining 353 families will be in the transit camps under Karmishibir who will be settled as and when lands are made available. For this purpose, there is a proposal to settle 50 families in 295 acres in Kadamba extension. The details of survey is yet to be taken up. Similarly in Bapur and Gangapur area, there is a proposal for settlement of 340 families in 1,700 acres of land out of 2,300 acres of land released in G.O.Ms. No. 343, Forest & Rural Development Department, dated 12—5—1975. In all, 2,900 families will be settled in the Project area.

Besides the above 2,000 families, it is proposed to settle 100 non-agricultural East Pakistan migrant families in 9 Municipal Towns of Andhra Pradesh for which a sum of Rs. 7.00 lakhs has been sanctioned for the construction of 100 houses/shops which are being constructed by 9 Municipalties, viz., Guntur, Rajahmundry, Kakinada, Vijayawada, Warangal, Nellore, Visakhapatnam, Nizamabad and Ongole. Guntur Municipality completed the work and the work in other Municipalities is in progress.

The State Government got financial aid from the Centre for converting these dry lands into wet lands and a good portion of these lands is likely to come under assured irrigation in round about 2 to 3 years. The Central Government have also given funds for sinking of 20 bore wells and for construction of two dams in these forest areas

where land has been reclaimed for agricultural purposes. The 2 dams are likely to be completed during the current year. At the moment about 8 bore wells have been comissioned and the work of erection of 10 Turbine pumps to the 10 bore drilled by Central Ground Water Board are being attended to by the Project authorities. Apart from irrigation facilities that are being provided in this Project, care has been taken to provide the livestock for farming, pesticides, chemical fertilizers, agricultural implements etc., to each family. Each family was given 5 acres of agricultural land and also 5 cents of land to grow vegetables etc., in the back-yards of their residential houses. For purposes of grants of short-term loan facilities, Co-operative Farming Societies have also been formed.

Schools for the primary education of the children of the migrants have been established with free tuition fee, books, etc. There is a dispensary in the Project area to cater the medical needs of the migrants families.

Repatriates from Burma.

The repatriates from Burma started arriving in this State from August 1964. So far, 7,417 families of Burma Repatriates have arrived in this State and they have disbursed in various districts in the State.

The repatriates who have come from Burma are mostly from urban areas and the main form of rehabilitation for them has been the grant of loans for small trade and business, housing and to a limited extent, employment. A small proportion of the repatriates are agriculturists and they have been resettled in agriculture.

Loans for small trade and business upto ceiling of Rs. 5,000/- per family are given through district authorities. They are also given housing loans with a ceiling of Rs 6,000/- in urban areas and Rs. 3,000/- including grant of Rs. 700/ per family in rural areas and loans per business premises upto Rs. 1,000/- in urban areas and Rs. 200/- in rural areas. Besides, repatriates can become members of the Repatriates Co-operative Finance & Development Bank at Madras which provides credit facilities to the repatriate members settled in the Southern States.

The following schemes have so far been sanctioned:

1. Visakhapatnam Burma Repatriates Cine & Commercial Enterprises Pvt. Ltd.,
2. Burma Repatriates Bakery & Commercial Enterprises Pvt. Ltd., Visakhapatnam.
3. Burma Repatriates Stone Crushing Unit, Visakhapatnam,
4. Burma Repatriates Transport Co., Anakapally.
5. Burma Repatriates Industrial Development Society, Visakhapatnam.

6. Displaced Persons from Burma Trade and Transport Society.
7. Burma Repatriates Mahila Sewing Unit, Visakhapatnam.
8. Burma Repatriates Consumers Co-operative Society, Visakhapatnam.
9. Vizag Repatriates Transport Society, Visakhapatnam.
10. Burma Andhra Repatriates Milk and Agricultural Society, Visakhapatnam.
11. The Razole Taluk Burma Repatriates Coconut & Industrial Development Company, Razole, East Godavari District.
12. Burma Repatriates Commercial Industrial Development Corporation, East Godavari District.

BOARDING HOMES AT VISAKHAPATNAM

With a view to provide educational facilities to the children or Burma Repatriates two Boarding Homes are functioning at Visakhapatnam-one at Bheemunipatnam and another at Anakapalli. In these Boarding Homes only Children of Burma Repatriates are admitted whose parents income is not more than Rs. 250/- per month They are granted educational concessions as per the pattern of scheme approved by the Government of India for education of the children of Burma Repatriates.

The present strength of the Boarding Homes is as follows :

1. BOARDING HOME AT BHEEMUNIPATNAM :

Year	VI & VII Classes		Elementary Class	
	Boys	Girls	Boys	Girls
1975-76	72	30	54	20

2. BOARDING HOME AT ANAKAPALLI :

Year	High School Classes		Elementary Classes	
	Boys	Girls	Boys	Girls
1975-76	58	48	30	52

These Boarding Homes were being financed by Government of India, Ministry of Supply & Rehabilitation but in 1975 they decided that they will finance the Boarding Homes upto 31-3-1977 and thereafter the State Government will be responsible for meeting all the expenditure on these Homes.

In view of the difficult ways and means position of the State Government the matter is being taken up with the Government of India to consider this issue and agree to continue to finance the Boarding Homes atleast for a further period of two years beyond March, 1977.

Employment is also provided to the eligible repatriates from Burma in the Co-operative Spinning and Textile Mills at Anthergaon in Karimnagar District, Rajahmundry and Nellore. The old and disabled migrants are admitted and maintained in a Permanent Liability Home at Kancharapalem in Visakhapatnam District.

REPATRIATES FROM SRILANKA

Under the Indo-Ceylon Agreement 1964 about 5,25,000 persons of Indian origin were proposed to be repatriated to India over a period of 15 years. The repatriation started from August, 1968 and 411 families have been settled in Andhra Pradesh till now.

Coffee Plantation Project At Chintapalli and Paderu Agency Areas in Visakhapatnam District

After clearance from Government of India, a scheme to rehabilitate 600 Srilanka repatriates in Coffee Plantation Project in an area of 2,025 acres in Chintapalli and Paderu agencies in Visakhapatnam District costing Rs. 106.577 lakhs by way of straight loan from Government of India has been taken up for implementation. Subsequently, the Government of India wanted this Government to formulate Corporation to manage the Coffee Plantation but the State Government decided to freeze the scheme in view of the changed policy of the Government of India from straight loan to that of a Corporation and sent a revised scheme to them to limit Srilanka Repatriates to 125 families (250 workers) at the rate of 2 workers in each family at a cost of Rs. 34.38 lakhs. The above amount has been released by them. 125 houses also have been constructed to those repatriates.

At present 77 families (188 workers) are working in the Project. The remaining vacancies will be filled in due course.

Dairy Farming Schemes

The Dairy Farming Scheme to rehabilitate 250 Srilanka Repatriate families in Nellore District at an approximate cost of Rs. 8.75 lakhs is under consideration of this Government.

A Co-operative village at Nemmilimitta Agraharam, Sullurpet Taluk, Nellore District has been formed in which 21 families have been settled. They have been sanctioned business loans and housing loans for construction of houses.

The entire expenditure on the relief and rehabilitation of the migrants from East Pakistan and the repatriates from Burma and Srilanka is borne by the Government of India by way of grants and loans.